

ҚОТІМАТҚАЛЛА

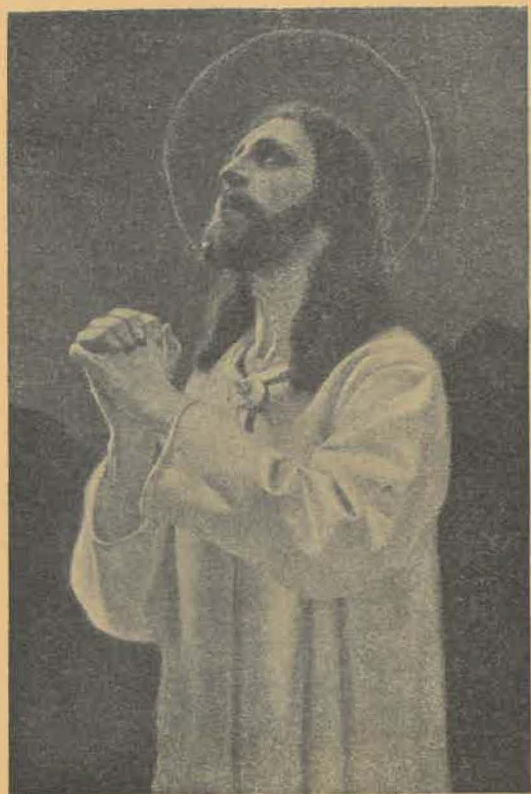
EVANKELINEN

KALENTERI

1920

Jeesus rukoilee.

—❖— 1920. ❖—

(KUVITETTU.)

TOIMTTI
K. H. E.

USEIDEN TOISTEN AVUSTAMANA.

SUOMEN LUTHERILAISEN EVANKELIUMI-YHDISTYKSEN
KUSTANTAMA.

UUSI JAKSO.

KAHDESKYMMENESENSIMÄINEN VUOSIKERTA.

Ihmisen Poika ei ole tullut ihmisten sieluja hukkamaan, vaan pelastamaan. Luuk. 9: 56.

Jeesus sanoi: „Laupeutta minä tahdon enkä uhria“. Sillä en minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä. Matt. 9: 13. Moos. 6: 6.

Niinkuin Isä herättää kuolleita ja tekee eläväksi, samoin Poikakin tekee eläväksi, ketkä hän tahtoo. Joh. 5: 21.

Kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut. Niin olemme siis hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niinkuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin on meidänkin uudessa elämässä vaeltaminen. Rom. 6: 3, 4.

Herra on minun valoni ja autuuteni: ketä minä pelkäisin? Herra on minun elämäni turva: ketä minä vapaisin? Ps. 27: 1.

Ihminen näkee sen, mikä silmään edessä on, mutta Herra katsoo sydämmeän. 1 Sam. 16: 7.

Valvokaa ja rukoilkaa.

(Nimilehden kuvan johdosta.)

„Valvokaa ja rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen“. Matt. 26: 41.

*Yrttitarhan pimennossa
valoa ei näy;
Jeesus yksin, hyljättynä
taistelua käy.*

*„Isäni, jos mahdollista,
menköön multa pois
tämä malja katkera; mä
juoda sitä en vois.“*

*Tuska yltyy, sielun taisto
kasvaa yhä vaan,
hiki veripisaroina
maahan putoaa.*

*Tullessansa oppilasten
luo, — he nukkuvat,
Kuolon varjot vaikka Herran
ylle laskeuvat.*

Helsinki 1919.

Djateyhäiö Weilin & Ööb's Aktiebolag.

Valvokaa ja rukoilkaa, jo
vaanii kiusaus;
henki altis on, vaan — suuri
lihan heikkous.“

Vieläkin tuo sana kaikuu:
„valvo, rukoile,
ettet kiusaukseen joutuis“.
Sitä muistele.

Sitä muistele, kun sulle
onni hymyilee;
sitä muistele, kun päiväs
yöksi pimenee.

Sitä muista, kunnes pääset
kotiin Herran luo,
kunnes taivaan helmiporttein
aueta hän suo.

Silloin vaarat, kiusaukset
iäks' poissa on;
taistelijan palkkana on
rauha loputon.

Silloin suurten vetten lailla
virsi huminoi,
Karitsalle kiitoslaulu
lakkaamatta soi.

K. J. Korpitie.

Menkäämme nyt Betlehemiin!

Luk. 2: 15.

Täin puhuivat paimenet toisilleen nähtyään tuon
ihmeellisen nähn yössä ja kuultuaan taitvaallisen
laulun. Tämän lehoituksen voimme mekin lausua toisil-
lemme: **m e n k ä ä m m e n y t B e t l e h e m i i n !**

Nyt, tällä hetkellä, kun joulupalot sytytetään, kun
olemme koolla temppelissä taikka kodeissamme. Waikka
olemmekin monesti olleet siellä, on meidän uudelleen
tehtävä matka sinne.

Emme jää yksin Betleheminmatkallemme. Sinne
on virrannut ihmisiä joukottain, aina paimenien hölli-
sestä retkestä niin meidän päiviimme asti. Me voimme

kaikki ottaa siihen osaa. Jos olisimme rikkaita niinkuin Jhdän viisaat, voisimme lähteä matkalle kirjaimellisesti. Se olisi mielenkiintoista, mutta vähäarvoista syhdämelle, jos vain kaupunkia ja seutua tarkastelisimme.

Mutta nyt voi löyhinkin tehdä sen matkan. Ja sinä saat lähteä mukaan. Sinun ei tarvitse istua fotona, kun muut lähtevät. Ja voit olla warmä siitä, että tällä hetkellä monet ovat kokoontuneet Betlehemiin. Monet, pekkään, pilkkataakseen ja ilkkuaakseen. Mutta he ovat surkuttelun arvoisia. Heillä ei ole mitään joulua, mitään seuraa, paitsi pahat ajatuksensa. Sillä joulun on kristittyitä warten. Me menemme paimenien, hurskaiden kanssa. Heidän seurassaan teemme matkan, nähdäksemme, mitä on tapahtunut ja minkä Herra meille ilmoitti. Kuljemme siis yhdessä Betlehemiä kohti.

Mikä on matkamme aiheena?

Mitä iloisin ilmoitus on saapunut ihmisten lapsille. Tavallisuudesta poikkeawan sanoman olivat paimenet Betlehemin kedolla saaneet toimittaessaan yöllistä tehtäväänsä. Herran enkeli seijoi heidän edessään ja Herran kirkkaus loisti heidän ympärillään. Heidät waltasi suuri pelko tuon oudon walon ja äänen ja sanoman sijällön tähden: Teille on tänään Daawidin kaupungissa syntynyt Wapahtaja, joka on Kristus, Herra. Rauhu waihtui ihmettelyksi. Voiko olla mahdollista, että Hän on tullut, tuo kauan odotettu, profeettojemme ennustus? Miten woiimme sen uskoa, miten saisimme warmuuden siitä? Niin, sen he kyllä tulivat saamaan. „Te löhdätte wastasyntyneen lapsen kapaloituna ja seimesä makamassa.“

Ja kun enkelit olivat saaneet ilmoittaa tämän sanoman syntyi sellainen ilo noiden taiwaallisten sanansaattajien keskuudessa, että he ylistiwät Jumalaa ja sanoiwat: Runnia olkoon Jumalalle korkeuksissa! Olemme hymärtäneet tämän enkelien laulun, heidän ilonja

siitä, että olivat saaneet tuoda maailman kadonneille lapsille sanoman: Teille on syntynyt Wapahtaja?

Paimenet saivat tämän sanoman ollessaan wartioimassa yöllä laumaansa. Eikö sama sanoma ole saapunut sinulle työtä tehdesäji, waiwaa nähdesäji maan päällä, kun kuljit kenties toiwottomana pimeydesä? Ahllä, aiwan warmaan! Sinulle on syntynyt Wapahtaja, työtä tekewien ja raskautettujen ystäwä. Hän, joka kewentää elämän taakat ja kantaa itse raskaimmat. Eikö sama ääni puhunut yössä, kun hawahduit jouluaamuna, kun waelsit Herran huonetta kohden? Temppelein kellot — minkä sanoman kantoikaan niiden sointuwa ääni? Tänään on syntynyt Wapahtaja, joka on Kristus.

Siellä, missä wartioit syhdäntäsi, niin ettei pahuus saa sitä haltuunsa, siellä on saawuttanut sinut tuo sanoma: Sinulle on syntynyt Wapahtaja. Niin saawuttaa tuo sanoma meidät, ei Herran, waan monta kertaa jumalallisesä sanassa ja Herran kalluisä sakramentisä. Mutta kuitenkin eiwät ihmiset mene. He pshywät työssään, eiwät ota askeltakaan.

Mikä saa meidät menemään? Ei yksin sanoma. Waan kehoitus tuolla sydämen sisimmäsä. Sinä tarvitset Wapahtajaa, ja sinulle hän on syntynyt.

Kuuletko sen! Sinulle, ken lienetkin. Raikka kansaa se koskee. Mikähän sai paimenet menemään? He tarvitsewat Wapahtajaa. Eikö sinulla ole sama tarwe? Mitä olemme itsesämme? Radotettuja, tuomittuja. Emmehän woi pelastaa itseämme. Me tarvitsemme Wapahtajaa.

Mitä me löhdämme, kun menemme? Löhdämme taiwasten kuningaan, heinäwuooteella Betlehemin seimesä.

„Nää heinät oli wuoteenas,
Di Herra, taimaan kuningas,
Waikk' kalliit kultawaattehet
Sun arwolles ois halpaiset.“

Meidän mielestämme se oli liian halpa sija hänelle, joka tuli maailmaan syntisiä vapauttamaan. Ihmettellemme tuota omituisia majapaikkaa. Mutta se, mitä Jumala tekee, on meille lohdutukseksi ja turvaksi.

Hän on sittemmin käynyt majaillemaan vielä huonompiin paikkoihin. Kun tulemme tuntemaan sydäntemme tilan, silloin emme konnaan voi uskoa, että Jumalamme voisi ottaa ne asuinijoihseen. Se ajatus tuntuu aivan mahdottomalta. Sillä me olemme köyhiä, kaikesta hyvästä tyhjiä, ja liiaksi saastaisia. Sihin hän voi tulla minun wieraakseni. Mutta Herra Kristus tekee sen. Hän on tullut maailmaan syntisiä pelastamaan. Minä tahdon heissä asua, hän sanoo. Se on joulun lupaus kaikille, kaikille työtätekewille ja raskautetuille. Kristus odottaa sinua. Hän huutaa sinulle, nyt tänä jouluaamuna: minä tahdon olla sinun Vapahtajasi. Kellot, joiden kaiun kuulet aamurattiossa, mitä puhuivat ne? Onko sinulla sijaa minulle? Hänen äänensä sydämesfäsi kaikuu kshyen: onko sinulla sijaa minulle? Ja mitä vastaat? Hatteler: olen liian kurja, liian saastainen, että täysin puhdas voisi luokfeni tulla. Oi ei, niin ei ole. Sinä olet vielä liian hyvä mielestäsi. Asiaksi ovat liian hywin, sinulla on liiaksi tilaa. Sentähden et ota vastaan häntä. Sillä jos majaksi olisi ahdas, jos olisit köyhä, kurja, saastainen, silloin et saisi lepoa, ennenkuin olisit ottanut hänet vastaan. Jos ei sinulla olisi majaa muualla, etsisit sen paikan, missä Jeesus vastaanottaa syntisiä. Ja silloin sinä löytäisit suuren armon.

Te löhdätte, sanoi enkeli. Ja kun he etsiwät, niin he löhsiwät. Olko se niin suuri armo? Mitäpä se olisi merkinnyt, jos he eivät olisi löytäneet lasta? Näin voi se puhua, joka ei tiedä, mitä on suloiimmisissa toiveisjaan pettyminen. Oli waloisa yö, kun he kuulivat nämä sanat, mutta ne läpitunkivat ja walaisivat heidän sydämensä. Se, jonka he löytäiwät oli

Kristus, se kaimattu, joka oli tulewa, jota wanhan liiton hurskaat niin hartaasti olivat ikäwöineet, köyhien auttaja, murheellisten lohduttaja, joka saattaisi ontuvat käwölemään, sokeat näkemään ja julistaisi köyhille hyvää sanomaa. Oli suuri armo, jos he löytäiwät hänet. Ja he löhsiwät.

Mutta eivät ainoastaan he löytäneet, jotka etsiwät häntä ensimmäisenä jouluyönä. He olivat ainoastaan alkuna siihen öisten etsijain pitkään kulkueeseen, joka on päässyt ulos maailman pimehdestä waloön Herran luokse.

Mitä me löhdämme, kun etsimme?

Me löhdämme lapsen ja hänesjä Vapahtajan, joka ottaa vastaan meidät sen lunastuksen perusteella, minkä hän on saawuttanut. Tuo lapsukainen, joka makaa seimesjä niin puhtaana, niin wiattonana, puhtaampana kuin kukaan ihmislapsi, kaswoi kieltäymystä, tuskaa ja wihdoin ristiä ja kuolemaa warten. Mutta hän woitti kuollesjaan ja meni kaikkein pyhimpään ja sai aikaan iankaikkisen lunastuksen. Hän on synnin ja kuoleman woittaja meitä warten, joiden on saatava woitto, jos tahdomme päästä hukkumasta. Me, synnin, maailman ja turhuuden orjat löhdämme hänesjä lunastajan, joka on meidät werellään wapaiksi ostanut ja joka wangi siteistä päästää. Tämä on armoa. Ja kun olemme löytäneet, on ilo ja hlystys täyttävä sydämemme. Paimenet kiitwät ja hlystiwät Jumalaa. Sydämen täyttää sellainen ilo, ettei woi wai olla.

Paimenet ilmoittivat, mitä olivat kuulleet ja nähneet. Se on aina olewa merkinä löytämisestä. Niin tekivät Jeesuksen apostolit. „Me emme saata olla puhumatta siitä, mitä olemme nähneet ja kuulleet“, sanoivat he. Et woi nähdä matkakumppanieji kulkewan kadotusta kohden ja olla sanomatta, että heillä on Vapahtaja, jonka sinä olet löytänyt. Jos sinulla ei milloinkaan ole mitään sanomista Kristuksesta, niin

et warmaankaan ole mennyt hänen luokseen etkä löhtänyt häntä.

I l m o i t t a k a a, te vanhemmat, lapsillenne! He tarwitsevat Jeesusta. Maailma on vaarallinen. Etkö tiedä, kuinka moni on joutunut turmioon? Se ei olisi milloinkaan tapahtunut, jos he olisivat tulleet Wapahattajan luo. Uskossa häneen on voitto maailmasta. Ota lapsesi mukaan! He saawat tulla. Hän otti heidät syliinsä.

Onko tiedosjasi ketään parempaa, jonka luo lapsesi weisit, jonka luona lapsinesi olisit?

I l m o i t t a k a a, te nuoret, tovereillenne. Ryhlähän me tahtoissimme, mutta ne wain nauraisivat, tekisivät meistä pilkkaa. Entä sitten? Eiwätkö he pilkanneet sinun Herraasi ja Wapahattajasi. Mä luule, että todistuksesi jää wai kuttamatta. Hedelmä ei jää tulematta.

K a i k k i, jotka sen kuulivat, ihmettelivät sitä, mitä paimenet heille puhuiwat. Eikä se jäänyt ihmettelhyn. He etsiwät ja löhsiwät. Ja ajattelle, mitä sinä itse voit. Sinä saat maistaa elämän puhtainta iloa. Sillä misä se olisi, jollei sinä että on tunnustanut Kristusta ihmisten edessä? Mä jätä tätä etuoikeuttasi käyttämättä. Ilmoittakaa sanaa Jeesuksesta, kunkin kutsumuksesaan. Sanokaa se uskollisella rakkaudella ja rukoilewalla sydämellä kaikille, jotka eiwät ole nähneet, että yksin hänessä on pelastus.

Menkäämme nyt Betlehemiin! Menkäämme, nuoret ja wanhat. Vanhemmat ottakoot lapsensa, sisar wensensä, toweri ystävänensä. Mäkäämme jättäkö ketään kotiin! Ei sitä, joka matkaa tautiwuoteella, särhyn ja tuskien lyömänä. Erittäin joulun aikaan et saa unohtaa, että hekin tarwitsewat joulua. Rukaa ei saa jäädä pois, mikäli sinä kykenet kehoittamaan ja auttamaan seimelle. Mäkä unohtaa, kuka oletkin, itse walmistaa itselle siellä palwonnan hetkeä! Mutta miten minä woin? Minul-

lahan on työni. Mä sitä syhki sano. Et jää wahingolle sentähden, että Kristusta etsit.

Mikään peto ei repinyt laumaa sillä aikaa kun paimenet olivat palwomasja seimen ääressä. Työsi siunaus ei ole wähenewä. Se on päinwastoin lisääntywä ja työtaakka ei kenenewä. On parempi ennemmin jättää kaikki kuin laiminlyödä taiwasten Runinkaan kutsun. Hän kutsuu meitä iäiseen lapsuteen. Tuntomme kehoittaa ja sanoo meille, että tarwitsemme Wapahattajaa. Lähtekäämme kaikki paimenten kanssamatkaan ja katsokaamme ja vastaanotakaamme, mitä Jumala on meille ainokaisessa Bojassaan lahjoittanut.

J. M. (Suomennoš.)

Taivaan mannaa.

Herra antaa taivaan mannaa
ravinnoksi sieluillemme:
Ruokkii meitä sanallansa,
avaralla armollansa.
ilon tuopi tunnoillemme.

Jeesus, Hän on elon leipä,
— sen me sanastansa saamme —
manna, tullut taivaastansa:
Itsens antaa armostansa.
Hänestä me nauttikaamme!

Tämä taivaan manna meille
ravinnoksi valmistettiin
Getsemanen tuskan alla,
sekä sitten Golgatalla
ristin puussa paistutettiin.

*

Siellä Hän, synnitön, synniksi tehtiin,
maailman synnit kun päällensä pantiin.
Sinunkin syntisi siellä Hän kantoi,
sinulle elämän, autuuden antoi.

Synneistä vapaa nyt olet sä aivan,
Jeesus kun kärsi jo synneistä vaivan.
Siksi on synnit nyt anteeksi sulla,
siksi saat vapaasti taivaaseen tulla.

Anteeksi syntimme uskoa saamme.
Sanasta varmuutta ammentakaamme!
Lunastus Jeesuksen veressä antaa
autuudenravinnon, mannaa se kantaa.

*

„Minulla on synnit anteeksi
veren kautta Karitsamme!“
Tieto tää on taivaan mannaa.
Siitä elon leipää saamme.

„Laupeutensa tähden Herra
meidät autuaiksi teki,
lapsena kun meidät kerran
kasteessa jo puhtaaks pesi!“

Näin kun uskot, nautit mannaa. —
Käy myös Herran armopöytään
„Taivaan mannan“ nautintahan!
Armoarteet siinä löytään.

*

Itse kun nautimme näitä,
alkaen täällä jo Karitsan häitä:
Muille myöskin tarjotkaamme,
taivaan mannaa jakakaamme:
Hyvää sanomaa saarnatkaamme!

Jeesus, sun sanasi anna
sieluille olla kuin taivainen manna!
Täytä tunnot armollasi,
niin me tuomme kiitostasi
täällä ja sitte taivaassasi!

A. P.

Jeesuksen viimeinen käsky.

„Rotimattalla“ kalenteria warten kirjoitti pastori
E. A. Koskenniemi.

Sihmällä, lähellä Betaniaa seisoo Herra Jeesus opetuslastensa parissa, valmiina eroamaan heistä näkymättä, kuitenkin aina pysyen heidän luonaan. Suuri ilo tähttääkin nyt opetuslasten sydämet. Nähdessään Herran pahantekijän tawoin ristiin ripustettuna, heidän sydämensä oli pakahduttua surusta, koska eivät ymmärtäneet että raamattu ja meidän lunastuksemme juuri siten oli täytettävä. Mutta kun hän palasi kuolleista ja julisti rauhan, se on, syntien anteekfiantamuksen, autuuden ja elämän jotka hän oli hankkinut kadotetulle jumulle, silloin avattiin heidän silmänsä kirjotuksia ymmärtämään, ja ilo tähtti heidän sydämensä. Sillä olihan nyt kuolema myrkytetty ja helwetti surmattu (Hooz. 13:14)! Wähäistä wailla kuuden wiiikon aikana Herra sitten tuon tuostakin ilmestyi opetuslapsilleen puhellen heille „Sumalan waltakunnasta“ (Ap. t. 1: 3). Ne ovat olleet sumattuja hetkiä! Opetuslasten mieltä näin autettiin yhä uuteen iloon ja warmuuteen tapah-tuneesta autuudesta. Ja kun he sitten näkivät hänen, Rotimattalla.

ensin siunattuaan heitä — lävistettyjä käsiään kohottaen — taivaaseen noussevan, siellä Jhän luona alati välimiehenä ollaksensa, niin he „suuresti iloitsevat.“

Mutta mitä puhuu tuo poistuva Wapahtaja näinä yhdesä-olon viime hetkinä? Siitä tietyksi mikä on hänen sydäntään liikinnä! Eron hetkellähän on tapana tärkeimmistä asioista haastella.

Hänen toivomuksensa on että tapahtunut autuus kirjastuiksi jokaisen ihmisen omalletunnonle. Sitäpä hän ennen kuolemaanmenoankin hartaasti Jhältä rukoili. Sillä onhan warjin iankaikkinen elämä että lunastetut „tuntevat“ — näin hän itse Jhälleen lausui — „sinut joka yksin olet tosi Jumala, ja sen, jonka olet lähettänyt, Jeesuksen Kristuksen.“ Joh. 17: 3. Sentähden hän nyt antaa opetuslapsilleen käskyn, jota suurempaa ja kallimpaa ei voida ajatella, kun sanoo:

Mentää!

Salvoille, yksinkertaisille miehille hän tuon käskyn antaa. Järki siristelee silmiään, tarkastelee arwostellen tuota pientä, yhdentoista opetuslapsen joukkoa. Se puhkeaa epäilewiin huudahduksiin ja wastawäitteisiin. Tämäkö on nyt sitä waliojoukkoa! Jos olisivat sellaisia kuin Metodemus, tuo lahjatas hallitusmies, jota kaikki pitävät arwossa! Tahi arimatiaalainen Joosef, joka on ylhäinen, rikas ja tawoiltaan hienostunut. Mutta nämä! Oppimattomia, typeriä ihmisiä. Suuria eiwät woi saada aikaan.

Näin päättelee järki vielä nytkin. Jos joku kuuluisa mies jaarnaisi! Jos hallitusmiehet julistaisiwat Jumalan sanaa! Jos joku professori saarnaisi ewankeliumia, niin woiisi jotakin siitä toiwoa. Mutta tällaisten mainioiden ja wiisaiden miesten puutteessa Jumalan waltakunta kituu ja on sen menestys waarassa. Paawali kui-

tenkin huudahtaa: „Mitä on mieleöntä maailmassa, sen Jumala walitji saattaakseen wiisaat häpeään, ja mikä on heikko maailmassa, sen Jumala walitji saattaakseen häpeään sen mikä on wälewää, ja mikä on maailmassa halpajutuisista ja halwetsittua, sen Jumala walitji, sen, joka ei mitään ole, tehdäkseen mitättömäksi sen joka jotakin on“, 1 Kor. 1: 27, 28. Ja Kristus itse tässä sanoo noille halwetsituille opetuslapsilleen: Mentää!

Wielä järki päättelee: „Kyllä Jumalan waltakunta lewiää itsestään; kyllä Jumalalla keinoja on“. Ja totta on, että hän ei ole meistä riippuwainen. Mutta kun hän katsoo parhaaksi että m e n n ä ä n, niin olisi sopimaa että olisimme samaa mieltä. Sitäpaitji todistaa iankaikkinen sana, että ihminen on kuollut synteihin. Ei sellainen waiwandu etsimään Kristusta ja ewankeliumia. Ei se katso maksawan waiwaa kuunnella, mitä meillä on sanottawana. Paawalille esiintyi Trovaan kaupungissa ja höllä unesja mies Makedoniasta, joka sanoi: „T u l e h l i ja auta meitä.“

On siis pyhittäwä Herran käskysiä, warsinkin kun se selwään koskee kaikkien aikojen ihmisiä. — Mihin on siis mentäwä? Lähelle, kauas, kaikkialle,

kaikkeen maailmaan.

Mikä on maailma? Lufematon joukko ihmisiä, joista luemme toiwottoman luwauksen Roomalaiskirjeen ensimmäisessä luvussa. Maailma: epäuskoon ja kaikkiin muihin synteihin sortunut joukko, yhdämessä kuolema ja epätoiwio. Maailma — „perkeleen morsian“, Jumalan wastustaja, autuuden häpäisijä, tunnoltaan turtunut. Maailma, jossa ei ole yhtään, joka hymwää tekee.

Mutta myös maailma, joka on rakastettu taivaassa, synneistään pesty ja puhdistettu, Jumalalle iäksi sowitzettu jowintoweren kautta.

Mitä nyt maailmalle on saarnattava?

Saarnattaa ewankeliumia,

kuuluu käsky. Siis tuota suloisinta sanomaa, että Jumalan Poika syntiemme tähden ristiinnaulittiin, näin „tuoti oikeaan aikaan jumalattomien edestä“, pyyhki pois sen käskikirjoituksen, joka oli meitä vastaan“ ja näin ansaitti ja hankki meille kadonneen lapsuuden takaisin. „Rauha ihmisille, joihin Jumalalla on mieltijuojo.“ Ihana on tämä käsky; ihanaa on myös noudattaa sitä. Järkei ei tässä jaksa seurata mukana. Sen mielestä ovat syntien anteeksiantamus ja lapsuus niin korkeita ja pyhiä asioita että niitä ei voi saarnata, julki huutaa. Se pelkää että taivas awautuu syntiselle kun sille sanasta wakuutetaan, että hymnit ovat poisja, jo aikaa sitten, Karitsan kantamina! Niinkuin awautuinkin! Ja sentähden se tekee erotuksen ihmisten välillä: toisille saapi saarnata ewankeliumia, toisille ei taas millään ehdolla. Ja millainen on järjen tekemä erotus? Hurstkaille ewankeliumia ja syntisille lakia, ehtoja ja vaatimuksia. Mutta hurstkaillepa onkin saarnattava lakia, jotta tulisiwat wiallisiksi Jumalan edessä ja nöyrytyisiwat tunnustamaan tuota karwasta totuutta, että „ei ole yhtään erotusta, sillä kaikki ovat syntiä tehneet.“ Mutta ewankeliumia on saarnattava

kaikeille luoduille,

koska ilman armollista Jumalaa hukkuu niin toinen kuin toinenkin, — toinen riittämättömään, jopa saastaiseen hurstkauteensa, toinen epätoivoonja. „Kaikeille luoduille“, — ewankeliumin julistajan omaan sydän tulee tästä warkistetyksi. „Ewankeliumi kaikille luoduille“ — tuo sana tähti warmastikin opetuslasten sydämet suurella lohdutuksella. Sillä he kuuliwat jälleen — ja kuinka monennen kerran? — että ewankeliumi kuuluu kaikille, siis heille itselleenkin. Kuinka usein

onkaan heidän sydämenjä ollut arka synnin tähden. Silloin on ollut warmuus poisja, ja warkuttamishalukin lamassa. Hereillä-olewa omatunto näet on sen luontoinen, ettei se mitenkään uskalla tarttua Jumalan hywyhyteen Kristuksessa, waan päättelee: minulle ei armo kuulu, kuulukoön muutoin waikka kaikille muille. Mutta näinhän se kumoaa tämän sanan: „kaikeille luoduille“, ja näin tekee ewankeliumin ytimen mitättömäksi. Kuinka autuaallista siis onkaan kuulla tätä Jeesuksen sanaa, josta lohdutus ja woima wirtailee. Siinä jaamme lewätä. Mikään tekeminen ja meidän warkuttamisemme ei tule kshymykseen, sillä

joka usko,

nimittäin tuota siunattua ewankeliumia

ja kastetaan,

Jhän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen, se on, wiedzään Luojan, Lunastajan ja Pyhittäjän siunattuun osallisuuteen,

se pelastuu,

on uskon ja kasteen kautta wapaa ja autuas. Kasteessa näet Jhä ottaa lapsukseensa, Poika pukee wanhurstkaudelaan ja Pyhä Henki peräti uudestisyhnyntää ja tekee asumasijakseen. „Mitä suloinen ruusu puhkeakaan niin pieneestä nupusta“, huudahtaa Praetorius. Tietäkäämme ja sydämeistä uskoakamme, että jo täällä maan päällä olemme autuaitki tulleet kasteesjamme ja että iäti autuaina pyhymmekin, ellemmepä uskoskoissa Kristusta kiellä ja ewankeliumista pois lankea. Todella, Jumalan laupeus on autuutemme! Kasteessa Jumala lahjottaa Kristuksen weren ansion ja puhdistaa sekä perityistä että tehdyistä synneistä. Kellä olisi kylliksi launopuheisuutta woidakseen hlistää tätä suurta armoa?

Turwallista on myös tietää, että, kun „uskoa saarnataan“ ja kansoja kastetaan, silloin toimitaan Kristuksen

käskyn mukaisesti, ja että Jumala sellaiseen toimintaan sydämellisesti mielistyy. Elleivät siis ihmiset siihen mielistykseen, niin lewitämme kuitenkin Jumalan valtakuntaa ewankeliumin ja kasteen kautta. Ikävä kyllä, niin monen moni kastetuistakin pitää Jumalan armon halpana. Moni hylkää Jumalan Pojan, ei tahdo pitää itseään hänessä vanhurskaana ja autuaana, ei kärsi että Jumala rakastaa häntä, pitää siis asiat päinvastaisina kuin ne todellisuudessa ovat. Se ei ole pelastava häntä, että hän ehkä tuollaisessa mielentilassa on toivonut saavansa jumalallista siunausta. Ukkojen tavoin jhlisee hukkumaton sana:

mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen.

Kuinla sanomattoman tärkeää siis onkaan, että kuullaan ja uskotaan ewankeliumia. Levitkään näinä koettelemuksista rikkaina aikoina sowingin sana kansasta kansaan!

Aina avoin armon taivas.

(Sävel: Sionin kannel N:o 4.)

Aina avoin armon taivas,
Aurinkoa vaikk'et havaitsekaan,
Pilvessä vaikk' olis kauttaaltaan.

Tunteet pilvein tavoin vaihtuu,
Niihin sydäntäs et kiinnittää saa
Kaikki omas häipyä, katoaa.

Ihmismietteet kaikki muuttuu,
Hälvenee kuin pilvet taivahan nuo,
Niihin älä toiveitasi luo.

Luo ne lupauksiin Herran,
Luota lujaan ewankeliumiin,
Kaikki Jeesuksess' on „amen“, „niin“.

Herran sana yksin kestää,
Taivahat ja maa kun katoavat pois,
Niinkuin niit' ei koskaan ollut ois'.

Kiitos Sulle, taivaan Herra,
Pelastukseni kun Jeesuksess' on,
Hänessä kun pääsin armohon.

A. O. W.

Karl Fredrik Rosengren.

Karl Fredrik Rosengren.

Samalla kun „Rotimatkalla“-kalenterisja pyhdämme jäilyttää oman kirkkomme keskuudessa toimineiden Herran palvelijoiden muistoa, on meille mieluista ottaa kalenterimme elämänturvauksia myöskin sisarkirkkojen piiristä sieltä täältä maailmasta. Niinpä käymme nyt ilolla esittämään muutamia piirteitä erään miehen elämästä, jolla Ruotsissa on ollut suuri vaikutus hengelliseen kehitykseen ja jota sikäläiset kristityt pitävät suuressa arvossa.

Karl Fredrik Rosengren syntyi 10 p. tammit. 1817 Götaströmin tehtaalla Tofteryhin seurakunnassa Smälannissa. Hänen vanhempansa olivat henkikirjuri L. P. Rosengren ja tämän puoliso J. G. Peterson. Varhaisesta lapsuudestaan asti oleskeli poika paljon isoisänsä, uskovaisen vanhan kirkkoherran luona naapuriseurakunnassa. Siellä kasvoi hän Jumalan sanan ääressä ja tunsi jo pienokaisena Herran kolkutuksen sydämelleen, vaikka sen vaikutukset sittemmin heikentyiwät. Käy-thään läpi Wexiön koulun ja kinnnaasin tuli hän ylioppilaaksi Lundissa 1836 ja vihittiin papiksi Wexiössä 1840. Sitten määrättiin hänet, niinkuin useimmat

nuoret papit, useampaan paikkaan hiippakunnassa, kunnes hänet nimitettiin ensin Dörrarpin komministeriksi ja sittemmin Vångassjön kirkkoherraksi, jossa paikassa hän oli kuolemaansa asti. Sellaiset olivat hänen ulkonaisen elämänsä vaatimattomat pääpiirteet. Mutta näihin pieniin puitteisiin sisältyi kokonainen pitkä elämä toiveineen ja pettymyksineen, riemuineen ja suruineen, töineen ja lepohetkineen. Ennen kaikkea kävi Jumalan pelastava rakkaus punaisen langan tavoin läpi kaiken.

Lähteneenä kodista, jossa wallitsivat yksinkertaiset tavat, ankara kuri ja vakava, vanhanaikainen jumalanpelko, oli hänellä elämän matkalle lähtiesään hyvät edellytykset kehittyä tunnolliseksi ja lujaksi luonteeksi sekä wanharakenteiseksi mieheksi, joka vähän tarvitsevana ja kaikkea, paitsi itseään, säästävänä ei koskaan wieroanut työtä eikä waiwaa ja oli aina altis palwemaan. Jumalanpelon ja elävän kristillisyhden kunnioitus sekä wakaumus kääntymyksen ja Kristukseen uskomi- sen tarpeellisuudesta olivatkin hänen ominaisia piirteitään. Papillisen wirantimituksensa alussa tuli hän apulaiseksi Vinnerbydin seurakuntaan, missä kansa osoitti elävää harrastusta opettajaansa kohtaan ja useat wanhemmat kristityt koettivat auttaa tuota nuorta, kokenutonta pappismiestä. Ne olivat enimmäkseen tuon Smälannissa laajalti tunnetun „pastori Sellergerinin“ opetuslapsia, joka ei vielä siihen aikaan ollut päättänyt kytwötyötään Herran wainiolla. He kertoivat kaikissa tilaisuuksissa Rosengrenille, mitä Sellergerin oli sanonut ja kuinka hän oli newonut heille elämän tietä, sekä toivat, palatessaan käymel- tään wanhuksen luona, lämpöisiä terweisiä nuorelle wirtaweljelle kokonaan ajettumaan Herran puolelle. Kaiken tämän ohella ei Herran Henki ollut ääneti sitnä sydämessä, jota se jo ennemmin niin warhain oli kofuttanut, ja Rosengren kertoi sitten wanhempana, miten

hän monta kertaa oli ollut polwillaan läheisessä kauniissa metsässä ja rukoillut armoa ensin itse päästäkseen oikeaan totuuden tuntuun ja sitten saadakseen tulla Jumalan sydämen mukaiseksi paimeneksi sille seurakunnalle, joka oli hänen haltuunsa uskottu. Ja Jumala kuuli nämä huudot sywyhydestä ja antoi hänen yhä enemmän päästä sanan perille. Pian saarnajikin hän nuoruuden woimalla ja ensimmäisen rakkauden innoituksella suurille kansanjoukoille, jotka kokoontuivat kirkkoon ja usein sen ulkopuolelle, kun eivät mahtuneet sen seinien sisäpuolelle. Se ei ollut mitään tawatonta Smälannissa siihen aikaan, kun waan herätysaarnaaja esiintyi. Tuo herttainen koti Hofmantorp'issa, jonka silloinen omistaja, kamariherra Rosenblad, mielellään koki ympärilleen uskowaisia opettajia, oli paikkakunnan kristittyjen mieluinen suojapaikka, ja siellä joutui Rosengren pian yhteen useiden sen ajan hengenmiesten, kuten Tjellstedtin, Steenhoffin, Andersonin y. m. kanssa.

Muutamien vuosien kuluttua siirrettiin hänet kuitenkin uuteen toimintapiiriin, kun hänet nimitettiin Dörrarpin komministeriksi. Siellä oli lähinnä edellisinä vuosina raikas armontuuli ruwennut puhaltamaan, ja kansassa oli yleensä hawaittavissa suurta ewankeliumin janoa. Rosengren tuli myös täällä kosketuksiin Ruotsin wapaamman hengellisen suunnan kanssa sekä wirtaweljiensä että maallikkojen keskuudessa. Itse hän sanoo sen kautta päässeensä selwempään ewankeliumin salaisuuden käsittämiseen ja että Roseniuksen kirjojen lukeminen melkoisessa määrin vaikutti siihen. Uusi hääaika, täynnä rauhaa ja iloa Pyhässä Hengesä, seurasi nyt, ja Rosengren alkoi ujoitelematta ja ahlerasti julistaa tuota wanhaa lutherilaista oppia wanhurskauttamisesta uskon kautta, „ilman töiden ansiota ja syntien estämättä.“ Ja tämä elävä ja woimallinen julistus vaikutti elähdyttävästi ja wapauttawasti niihin joukkoihin, jotka kuuntelivat sitä.

Lämmin ja harras seurakuntaelämä elphi. Ei tiedetty mitään sisäisistä riidoista, ainoastaan tuosta yhdestä, yhteisestä taistelusta pimeyden ja valon, Jumalan valtakunnan ja tämän maailman jumalan välillä.

Raamatunkeskusteluja pidettiin pappilassa, jonne kokoonnuttiin yhteiseksi rakennukseksi, samoin kuin kylissä ja taloissa siellä täällä pitäjällä. Ja samalla kun iloittiin siitä runsaasta hyvyydestä, mitä itse nautittiin, ruvettiin myös ajattelemaan pakanamaailmaa ja sen hätää, ja näin wirisi iloinen ja altis lähetystyö, kirkossa pidettyine lähetyksrukkineen ja kodeissa toimivine työseuroineen. Wieraita opettajia kutsuttiin ja ne pitivät vierailusaarvoja, usein kirkkomaalla, kun kansantulwa oli monin paikoin Smälannissa viime vuosisadan neljännellä ja viidennellä kymmenluvulla.

Keskellä tätä toimintaintoaa ja vielä täyhsissä miehuudenvoimissaan siirrettiin tuo innokas opettaja vuonna 1871 kirkkoherraksi Långasjön pitäjään, missä lähinnä edellisinä vuosina voimakas armontuuli niinkään oli puhaltanut ja juuria herättyksiä tapahtunut. Täältä löysi nyt Rosengren uuden toimialan, jolla hän teki työtä mielihalulla, saarnaten ristiinnaulittua Kristusta wanhurskauttamiseksi ja pyhitykseksi, ja samalla kun monet käsittivät väärin hänen saarnansa, koitui se toisille wapautukseksi totuudessa, pelastukseksi ja autuudeksi.

Kun Långasjö oli Dinnerhdin naapuriseurakunta, kävivät nyt uuden kirkkoherran luona monet wanhat ystävät siltä ajalta, jolloin hän oman herättyksensä tapautuksessa oli wirantoimittajana viimeksi mainitusja pitäjässä. Nolla tapasiwatkin he tuossa kysyneessä opettajassa saman hehkuwan rakkaudeninnon, joka kaksikymmentä vuotta aikaisemmin oli ollut nuoren saarnamiehen tunnusmerkkinä. Totuudenmukaisesti sanottiin Rosengrenistä, että „hänen suurin ilonsa oli saada kiittää ja ylistää rakasta Wapauttajaansa ja kertoa hänen

juurista töistään, ja kun hän wain sai sitä tehdä, ei huomattu mitään wäsymystä hänessä, silloinkaan kun hän 60 vuoden ikäisenä puhui kuusi tuntia perätysten.“ Raikkien sielut olivat yhtä hellästi hänen sydämellään ja kutsumuksen sana kaikui yhtä kehoittavana ylhäiselle ja alhaiselle, wanhalle ja nuorelle. Hänen lempiajatuksensa, johon hän aina palasi, oli tämä: „Siinä tuli Jumalan rakkaus meille ilmi, että Jumala lähetti ainokaisen Poikansa maailmaan, jotta me eläisimme hänen kauttansa. Siinä rakkaus on — ei siinä, että me rakastimme Jumalaa, waan siinä, että hän rakasti meitä ja lähetti Poikansa meidän syntiemme sowitukseksi.“ (1 Joh. 4: 9, 10).

Sen Jän oikeana lapsena, joka tuoskii jokaista lasta, jonka ottaa omakseen, kutsuttiin Rosengren kuitenkin ei ainoastaan toimimaan, waan myöskin kärsimään Meestaria seuratessaan. Ja se kärsimys tuli hänelle sangen wakawassa muodossa, kun hän joulun aikaan vuonna 1880 menetti näkönsä, ensin toisesta silmästä ja sittemmin toisestakin. Waikka haettiin apua sekä omasta maasta että ulkomailta, ei saatu parannusta. Hän ei saanut siis enää lukea sitä sanaa, josta hänen sielunsa jai jokapäiväisen ravintonsa, mutta niin kateeralta kuin tämän täytyikin tuntua, kiitti hän Jumalaa niistä monista vuosista, joina hän oli saanut lukea sitä, sekä iloitti siitä, että yhä uskossa jai k a t s o a J e e s u k s e e n. Ja sokeanaakin hän jatkoi toimintaansa ja työtänsä Herralle. Hänen perehtymisensä raamattuun ja hänen tawattoman hywä muistinsa teki sen, että kun tekstit muutamia kertoja oli luettu hänelle, saarnasi hän niistä yhtä helposti kuin ennenkin. Kyhenipä hän toimittamaan jumalanpalveluksen liturgisenkin puolen, kastamaan, wihkimään ja hautamaan, ja niin hoiti hän vuosikymmenisen papillista kutsumustaan, waikka hänen silmiensä walo oli täysin sammunut. Sitäpäitji oli hän ahtera käymään sairasten ja köyhien luona ja puhumaan murheellisten kansja. Täten oli

hänen toimintansa edelleen sangen laaja, samalla kun hänen oma uskonelämänsä pyysi wireillä ja wahvistui ahkerasti k u u l e m a l l a sitä Jumalan sanaa, jota hänelle luettiin, ensi sijassa raamattua, mutta sen ohella myöskin Lutherin, Urndtin, Roseniuksen y. m. kirjoja. Monta kertaa hän lausui ympärillään oleville: „Teidän huomionne jakaantuu moniin asioihin, joita ulkoinen maailma teille tarjoo, minä sitävastoin saan wain yhä enemmän shwenthä Wapahtajani katselemiseen. Herra on minun waloni ja autuuteni.“

Wuodet wieriwät pois ja pian oli hän enemmän kuin vuosikymmenen ajan waeltanut ulkonaisessa pimehdessä, mutta alati sijällisessä suhteessa Jumalan firkkauden jäteiden walaisemana, opettaen, rohkaisten ja lohbuttaen kaikkia, joiden kanssa tuli tekemisiin. Pääsiäispäivänä 1891 puhui hän viimeisen kerran saarna tuolista, hlistäen Kristuksen ylösnousemuksen hedelmää ja hyötyä, tehden sitä sellaisella ja innon hehkulla, että hänen silloiset kuulijansa sen myöhään unohtanevat. Ja ikäänkuin alkuna uuteen wirteen Karitsan istuimen edessä kajahtiwat sanat, joilla hän lopetti: „Kiitä Herraa, sieluni, äläkä unohda, mitä hywää hän on sinulle tehnyt, amen.“ Muutamia päiviä sen jälkeen alkoi se tauti, joka päätti hänen ajallisen elämänsä. Sen heikkoudenajan kuluesssa, mikä nyt seurasi, osoit tautui Jumalan woima yhä mahtawammaksi hänessä, karvoittaen pimehden, lemottomuuden ja kuoleman pelon. „Kaiken tämän tähtyhy musertua, jotta Kristus tulisi sureksi“, lausui hän viimeisinä päiwinä, osoittaen murtunutta tomumajaansa. Hän lepäsi kalliolla ja nukkui hiljaa kuin lapsi äitinsä syliin kesäkuun 6 p. 1891, heräämättä enää ajalliseen päiwään.

„Mutuaita ovat ne kuolleet, jotka Herrassa kuolewat tästä lähtien. Niin, — Henki sanoo — he saawat lewätä waitwoistaan, sillä heidän tekonsa seuraawat heidän mukanaan.“ Sm. 14: 13.

Joulun ruusu.

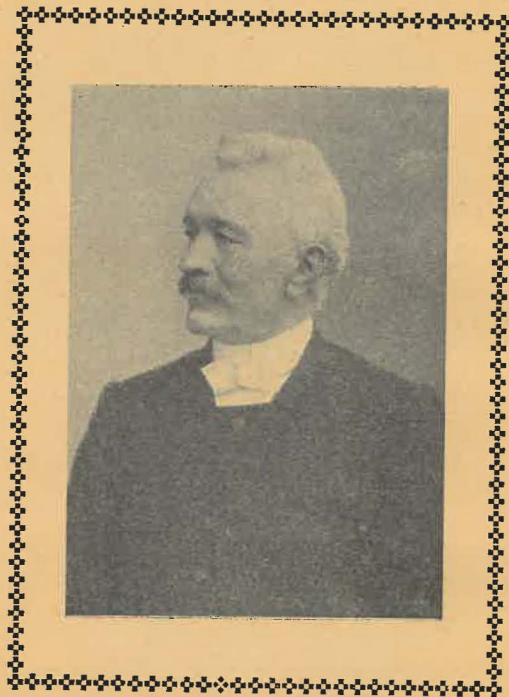
*Käy ruusu armas ilmiin
Nyt Jessen kannosta;
Se isäin siinsi silmiin
Jo muinaisuudesta
Se kantaa heelmänä
Kukkaisen suloisimman
Nyt talvisydännä.*

*Ruususta ilmenneestä
Jesajas ennustaa:
Se syntyy neitsyestä
Ja meidät lunastaa;
Ja Herra voimallaan
Tuon ihmehen sai aikaan,
Tuon toivon Jesajan.*

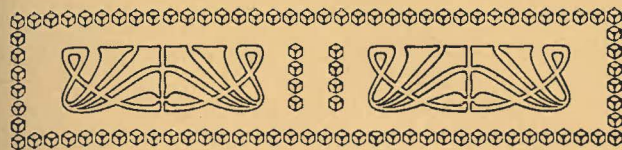
*Tuo ruusu kaunis loistaa
Autuutta tuoksuen,
Kuin aurinko se poistaa
Pois öisen synkkeyden.
Hän, Jumala mies,
Synniltä vallon otti
Ja kuolon voittoa ties.*

*Oi, Jeesus, johda meitä
Täältä murheen laaksosta
Sun armos, rauhas teitä
Täivaaseen vaivoista!
Ja luonas täivaassa
Suo meidän sua kiittää
Autuuden valoissa.*

Suom. K. W. T.

Rovasti Arvid Lundén.

Arvid Lundén.

„Olen hyvän kilvoituksen kilvoitellut, juoksin päättänyt, uskon säilyttänyt. Tästäedes on minulle varattuna vanhurskauden seppelä.“
2 Tim. 4: 7, 8.

Turvallisin mielin apostoli Paavali jättäytyi Herran käsiin, sen Herran, joka on vanhurskas tuomari. Ei hän luottanut omaan hyvyhteeseen eikä ihmisen vanhurskauteen, vaan Herransa ja Vapahtajansa laupeuteen, joka hänet oli weressään vanhurskauttanut. Tuon wieras vanhurskaus ja armosta lahjoitettu autuus hänen sydäntänsä rohkaisi, ja siihen luottaen hän tähti tunnustaa: „Olen hyvän kilvoituksen kilvoitellut“, j. n. e.

Samoin ei ole meilläkään muuta perustusta autuutemme toivolle, kuin Jeesus ja hänen kallias jowintowerensä. Mutta tästäpä onkin ijäti riittäwä turwa, joka ei pelä. Weren turwisfa eläen ja armosta autuaina tietämme eteenpäin kulkien me Herran woimassa hyvän kilvoituksen kilvoitteleminen. Sillä jos olemmekin heikot itsessämme, on meidän woimamme hänessä, joka meitä wäkewiksi tekee. Hänen oikean kätensä kan-

nattamina me juoksum päätämme, sillä hän käy edellä ja me seuraamme häntä, jonka kädestä ei meitä kenkään riistää voi. Ja hän, joka meistä on hyvän työn alkanut, sen myöskin päättää, niin että uskon säilytämme, kun Herra Henkensä kautta työtänjäteke sydämissämme.

Tätä armoitytänjäte seurakunnan Herra toimittaa sanansa ja palvelijansa kautta, joita hän lähettää lunastamaan laumaa hoitamaan. Ja niinkuin Herra itse kehoittaa meitä rukoilemaan, että hän työväkeä lähettäisi eloonsa, jota on paljo, niin on myöskin meidän kiitollisuudella muistaminen hänen wiinimäkenjäte työntekijöitä, jotka hänen sanaansa owat julistaneet.

Suuria aukkoja on viime aikoina syntynyt Suomen kirkon papiston riiveihin. Useita wakaita seurakunnan paimenia on ylipaimen kutsunut pois juuri näinä aikoina, jolloin walppaita wartijoita ja innoistuneita, tokeneita ja ahkeria työntekijöitä tarwittaisiin Suomenkin Sionissa. Laukaan kirkkoherra, rowasti *Arwid Lundén* sai pitkän päivätyön suorittamaan rauhaan siirtjä, uskosja siihen Wapahattajaan, jonka ewangeliumia hän raadollisten rawinnoksi ja wäshneitten wirtistykseksi oli lähes puolen vuosijataa julistanut.

Rowasti *Lundén* oli syntynyt 22/8 1846 Perttelissä. Wanhempansa olivat Rajalan kruuntalon omistaja *Gabriel Lundén* ja hänen puolijonsa *Maria o. s. Sjoberg*. Suku oli wanha sotilassuku ja kotoisin Kuotijista. Souluwuodet *Lundén* wietti Turussa. Rodin wäshwaraisiuden takia oli hänen kestettävä monta kieltämyhstä, mutta erinomaisella ahkeriudella ja tarmolla hän woitti wastukset, ollen aina ensimmäisenä luokalla. Useat kesät oli hän kotioppettajana eri perheissä m. m. Kemion pappilasja Rowasti Hedbergin luona. Tässä lämpimässä, ewankeelisessa kodissa sai hän sen ewankeelisen katfantokannan, jonka elähyttämänä hän kylwi elämän sanaa niin monien sanankuulijain sydämiin

eri seurakunnissa. Tämän ewankeelisen katfantokannan hän säilytti elämänsä loppuun. Oloppilaaaksi hän tuli 1868 ja wihittiin papiksi 29/8 1870. Ujeissa seurakunnissa hän, kuten sanottu, pitkän pappisajansa kuluesja herttajena ja lämminsydämisenä sielunpaimenena oli ollut tilaisuudessa waiuttamaan. Ensimmäinen wirtapajansa oli Pälkäne, jossa hän tosin wain kassi kuukautta oli kappalaisen apulaisena, mutta josta hän löysi uskollijen elämäntumppaninsa *Lowisa Elwina Cedbergin*, jonka kanssa hän wihittiin awioliittoon 21/8 1870. Sen jälkeen hän oli w. t. kappalaisena *Drivedellä* ja *Kuhmalahdella*. Ensimmäiseen waimaiseen wirtaansa hän joutui *Humppilaan*, jossa hän oli kappalaisena 1/5 73 — 1/5 75, siirthen sieltä kappalaiseksi *Perttulaan*, josta hän muutti *Kiikalan kirkkoherraksi* 1/5 1880. *Perttulan* (nyk. *Ypäjän*) pappilan kartanolla suuret koiwut owat muistoina tulewillekin polwille *Lundénin* rakkaudesta luontoon. Oltuaan sitte *Multian kirkkoherrana*, siirtyi hän *Jalasjärwelle* 1/11 1894 ja sieltä *Laukaaseen* 1/5 1901. Rowastin arwon ja nimen *Lundén* sai 30/12 1899. Monta vuotta wainaja myöskin hoiti *Jyväskylän rowastikunnan lääninrowastin* wirtaa.

Siinä owat *Lundénin* wirtatoiminnan uskonaliset puitteet, mutta näiden puitteiden sijällä on paljo harasta ja uskollista työtä Herran wiinitarhasja. Awo-mielinen ja wilpitön oli hän suhteessaan seurakuntalaisijinsa, joiden rakkouden ja luottamuksen hän woitti teeskentelemättömällä ja hienotuntoisella ystävyyhdellä. Sielunpaimenen lehtäwät hän otti wakawalta kannalta, tahtoen ewangeliumin kallista siementä kylwää wuorten ja wanhonien sydämiin. Eikä hänen työnjäte ole ollut turha. Herran siunaamana se on kantawa runsaita iäsihyshedelmiä seurakunnan Herran kunniaaksi, hänen, joka yksin kaswuun antaa. Sekä *Laukaassa*, jossa wainaja elämänsä viimeiset wuodet työtä teki, kuin myöskin *Jalasjärwellä*, jossa hän niin monta vuotta uskol-

lifena sanan palvelijana waifutti, monen monet nuoret ja wanhat rakkaudella häntä muistawat.

Luth. Ev. Yhdistyksen saarnaajat olivat aina terwe-
tulleita hänen mieraswaraiseen kotiinsa, ja ewankeliumi-
juhlia hän järjesti seurakuntaansa, samoin kuin hän
muutenkin harrasti Yhdistyksen asiaa. Vuonna 1901
oli hän juhlasaarnaajana Yhdistyksen vuosijuhlasa
Helsingissä.

Jos oli Arw. Lundén seurakuntansa piirissä herttai-
nen ja sydamellinen opettaja, esikuwana sanankuuli-
joilleen ja wirtatowereilleen, niin oli hän kodisjaan ja
perheensä keskuudessa kerrasjaan ihailtawaa. Ja luon-
nonlaadultaan hän oli hellä ja sydamellinen, osaaottawa
ja itsekkäiyydestä vapaa, mutta Herran sanan ja Hen-
gen waikutuksesta nämä ominaisuudet hänessä koti-
ja perhe-elämässä niin woimakkaasti esiintywät, että
hänen jälkeensä jääneille omaisilleen tuntuu kuin ei sitä
aukkoa woisi millään täyttää, minkä rakkaan puolison
ja hellän isän poismeno on jättänyt. Harwoin näkee
perheen jäsenten keskuudessa niin sydamellistä suhdetta,
kuin tämän wainajan kodisja wällitsi. Sentähden myös-
kin hänen lapsensa sanowat, että heidän elämänsä walo-
kohtana tulee aina olemaan isän muisto, jota kiitelli-
jella rakkaudellaan säilyttämät läpi elämän.

Rowasti Lundén oli saanut nauttia werrattain
hywää terweyttä, mutta erittäinkin wiime talwena pit-
källinen keuhkokatarri häntä waiwasi, josta oli seurauk-
sena, että hän sai wettä keuhkoihin, niin että hän lääkä-
rin neuwosta tuotiin Helsingiin. Woimat olivat kui-
tenkin jo siksi kuluneet, ettei ruumiin terweys ollut
enää palautettawissa, waan omaistensa ympäröimänä
hän nukkui aiwan rauhallisesti Giran sairaalassa helmi-
kuun 21 p. 1919. Niin hän pääsi lepoon, jota hän jo
kaipaajikin, kuten hän marraskuun 14 p. 1918 päiwä-
mässään kirjeessä allekirjoittaneelle kirjoitti: „Noi 48
wuotta olen wirtaa jo toimittanut, jotta siis lepo tekfi

hywää — ajattele, että 72 wuotias ukkorahjus tarwit-
see lepoa.”

Herran armolupaukset olivat tämän rakkaan wainaj-
an lohdutuksena wiime hetkinään. Olin hänen luonaan
sairaalasja iltana ennen hänen kuolemaansa. Hywin
hän vielä jaksoi kuunnella ja ilolla seurata mukana, kun
oli puhe autuuden aarteista, jotka Jeesus kallilla werel-
länsä meille on walmistanut. Kun hän ei enää jaksanut
muuta puhua, lausui hän: „Jeesus Kristus on kaikki
kaikissa”, „Hänen kuormansa on keweä” ja „Jeesus on
minun.”

Wainajaa surewat hänen puolisonsa, 5 lasta ja 2
lapsenlasta sekä monet sukulaiset, joiden joukossa useita
pappeja. Sitä paitsi tuhannet sanankuulijat warsinkin
Salasjärwellä ja Laukaassa tulewat kaipaustella muista-
maan helläsydamistä opettajaansa. Rakkaassa muis-
tosja tulewat häntä säilyttämään myöskin monet wirta-
weljet.

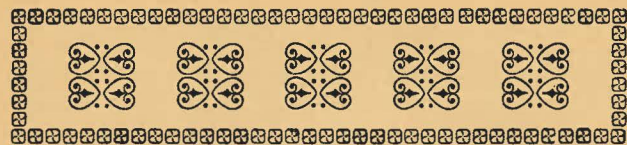
Rowasti Lundén haudattiin helmik. 27 p. Helsingin
uudelle lut. hautausmaalle. Kuumiinjumauksen toi-
mitti hautakappelisja allekirjoittanut, mainiten, että
wainaja oli hywän kilwoituksen kilwoitellut, ei raken-
taen itseensä eikä mihinkään ihmistekoon, waan Jumal-
an armoon, jonka ewankeliumin sana sielulle kirkastaa.
Uskosja Jeesukseen oli hän nyt juoksun päättänyt ja
Jumalan armowoiman kannattamana uskon säilyttä-
nyt ja niin sowintoweren turwisja, kuten saamme Her-
ran armolupausten mukaan päättää, saanut mennä
Herransa iloon, nauttimaan sitä autuutta ja rauhaa
jonka kallis Wapahtajamme meille ansainnut on. Hänel-
lekin oli warattuna wanhurskauden seppelä Jeesuksen
woiton hedelmänä. —

Julius Engström

Gustaf Roos.

Gustaf Roos.

Se mies, jonka nimen olemme tämän hläpuolelle piirtäneet, on nuoruudestaan asti tekemiensä päiväkirjamuistiinpanojen esilauseksi pannut sanat: "Kaikki, mikä teette puheina tai toin, kaikki tekee Herran Jeesuksen nimessä, kiittäen Isää Jumalaa hänen kauttansa." (Kol. 3: 17). Nämä sanat, jotka hän siis itse on pannut elämänsä otsikoksi, osoittavat hänen ihvälistä ja vakavaa katsantokantaansa. Me tahdommekin heti huomauttaa, että kaikki, jotka tulivat tekemisiin Gustaf Roosin kanssa, välittömästi saivat sen vaikutuksen, että hän oli pyhitetty kristitty henkilö, joka eli läheisessä yhteydessä taivaallisen Isän kanssa. Niiden seikkaperäisten muistiinpanojen johdolla, joita hän itse on tehnyt sekä ulkonaisesta että sisällisestä elämästään, ynnä muiden tunnettujen asiain johdolla, koetamme tässä sisällisten silmiemme eteen luoda kuvan tuosta Herran palvelijasta, toivoen että se olisi nuorille ja vanhoille opiksi, lohdutukseksi ja kehoitukseksi olemaan kestäviä siinä filwoituksessa, joka on eteemme pantu.

Lapsuus ja nuoruus.

Gustaf Roos syntyi huhtikuun 26 p. 1846 Lappträskin pitäjän Garabölen kylässä, missä hänen isällään oli Rosafin talo. Lapsuudenkodistaan vei hän muassa mitä parhaat muistot. Sairuuttomina vaikutteita sai hän erittäinkin lempeältä ja hellältä äidiltään, joka usein puhui lastensa kanssa lastenyhstävästä Jeesuksesta ja antoi heille monta hyödyllistä opetusta. Niin usein kuin Roos luki Herran sanat Jes. 49: 15: „Unohdaako waino rintalastansa, ettei hän armahda koftunsa poikaa?“ oli hänen hellän ja sydämellisen äitinsä kuva elävänä hänen edessään. Äiti oli hänelle kivan Jumalan rakkaudesta lapsiinsa.

Gustaf oli lähinnä nuorin kahdesta lapsesta. Tämä koti oli myös lahjoittanut maamme ewankelijelle liikkeelle miehen, jolla on ollut vaikuttawa aseman keskuudessa, nimittäin Gustafin kahja vuotta nuoremman weljen, Johannes Roosin, joka vuonna 1913 kuoli Lutherilaisen Ewankeliumiyhdistyksen toimistonjohtajana. Erihyisen hywä suhde wallitsi lapsuudesta asti näiden kahden nuorimman weljen kesken sisaruspiirissä. Aina ymmärsivät he toifensa kaikista paraiten. Luonteeltaan olivat weljekset jotenkin erilaiset, Gustaf hiljainen ja nieltiwä, Johannes iloinen, wilkas ja leikkisä, aina valmis hauskoihin kujeisiin ja lupaisiin päähänpistoihin. Heidän ominaisuuksiensa täydenjuwät toifiaan niin hywin juna aikana, kun he wanhempifensa kodissa jakoivat keskenään lapsuuden ilot ja surut, kuin myöhemminkin elämässä, kun kumpikin heistä omalla tahollaan oli mukana saman Jumalan waltakunnan työssä, joka oli heille kummallekin rakas. Tämä harwinaisen hywä juhde weljesten välillä jatkui häiriintymättä koko elämän ajan.

Gustaf Roos oli, kuten jo on huomautettu, aina lapsuudestaan asti tunnettu wakawasta mielenlaa-

dustaan, lujasta luonteestaan ja rauhan kaipuustaan Jumalan kanssa. Usein astartelivat hänen ajatusensa kshymyksissä sellaisissa kuin Jumala ja iankaikisuus ja miten hän woiji „elää oikein siweästi ja onnellisesti täällä maan päällä.“ Ryhmentwuotiaana, vuonna 1856, sai hän muutaman kuukauden ajan kouluopetusta kotiseurakunnassaan, ja joitakin wuosia myöhemmin ykshisopetusta useampaan jaksoon Lomifassa. Nämä kuukaudet eiwät menneet jälkeä jättämättä ohitse. Hän otti koulunkäyntinsä niinkuin kaiken muunkin wakawalta kannalta ja edistyi hywin tiedoissa. Se mieltymys kirjallisuuden lukemiseen, mikä kerran oli herännyt, säilyi hänessä läpi elämän. Sentähden tulikin se, mikä Roosilta puuttui siitä syystä, ettei hänellä ollut tilaisuutta saada perusteellisempaa kouluopetusta, runsaasti korwatuksi ahkeralla ominpäinopiskelulla.

Se mieltymys, mikä Roosilla lapsuudesta asti oli ollut hengellisiin asioihin, sywentyi hänen walmistautuessaan kasteenliitonuudistamista ja ensimmäistä ripilläkäyntiä warten kewäällä 1861. Tänä aikana hän sywästi liikutettuna ajatteli sielunkshymyksiä mutta ei saanut kuitenkaan vielä rauhaa. Hän teki työtä lain alla, mutta eli myöskin aika ajoin maailmassa. Sywempi hengellinen tarwe heräsi uudestaan eloon kahden perheessä sattuneen sairauksen ja kuolemantapauksen kautta. Kewäällä 1867 kuoli nimittäin hänen wanhin sisarensa. Wähää myöhemmin sairastui hänen äitinsä, jota hän rakasti enemmän kuin mitään muuta maan päällä, sängen ankaraan tautiin ja kuoli runsaan puolen wuoden kärsimysten jälkeen joitakin päiwiä ennen joulu samana vuonna. Näiden kuolemantapausten aiheuttama suru ja tuska jätti sywät jäljet lapsiin. Näitä wakatavia kokemuksia wahwisti edelleen se nälänhätä, joka wallitsi maassa samana ja seuraawana vuonna 1868 ja aiheutti yleistä köyhyyttä ja kulkutautina raiwoawan laiwantaudin, mikä waati lukuisia uhreja Lappträskissä-

fin. Näinä vuosina tuli Roos tähdelleen käsittämään, ettei ollut enää aikaa unelmoida maallisesta onnesta ja autuudesta, koska kuolema ja tuomio alati näyttivät uhkaavan, ja hän kaikesta huolimatta tiesi olevansa valmistumaton astumaan iankaikkisuuteen. Rauhuksiaan hän rupeesi tutkimaan Jumalan sanaa ja teki sitä niin ahkerasti sekä päivin että öin, että hän soi itselleen unta ainoastaan muutamia lyhyitä hetkiä eikä tuntenut sitä tarvitsewansaakaan. Tällöin hän myös sai kokea, että Herran sana on elävä ja voimallinen. Hän näki syntinsä ja welkansa Jumalan edessä, mutta rohkeni myös wähitellen Jumalan armolupauksiin luottaen uskoa syntinsä anteeksi annetuiksi. Ensi kerran sai hän tuntuvasti kokea Jumalan hmyhyyttä kewäällä 1868, jolloin hän kerran päiwällisomalla toukoaikana istui lukien kirjaa nimeltä: „Hywä sanoma Jumalalta.“ Sanat: „Ole huoletta, sinun Lunastajasi elää“, mitkä esiintyiwät kirjassa, antoivat hänelle sellaisen lohduksen ja rauhan, että ilokhynelet wirtasiwat hänen silmistään, ja että hän tunsi woimakasta kehousta kiittämään ja ylistämään Herraa.

Tätä tunnehuumausta kesti muutamia wiiikkoja eteenpäin. Kuitenkaan ei wiipynyt kauan, ennenkuin Roos taas tunsi olevansa pimehdesssä, niin että hänen psalmistan tawoin tähtyi huutaa Herraa sywnydestä. Tässä epäwarmeudessa jielunsa pelastuksen suhteen pidätti häntä myöskin eräiden jellaisten kirjojen ja jaarnojen lukeminen, jotka esittiwät epäraamatullisen, järjennukaisen autuudenjärjestyksen ja joukon portaita pelastuswarmeuteen pääseniseksi. Tämä waikeana aikana oli hänellä paljon kilwoittelemista ja monta waihetta sijällisesssä elämässään, ja usein oli hän epätoiwon partaalla. Harwat autuuttaetsiwät ihmiset owat niin sywälti kuin Gustaf Roos saaneet tuntea sydämensä turmelusta ja niin paljon kuin hän joutuneet taistelemaan pimehden ja epäilyksen kanssa. „Syhä-

meni oli“, niin hän kertoo, „ikäänkuin kaikkien pahojen henkien temmelyspaiikkana, jotka tulisine ammuksineen ja nuolineen ahdistiwat minua armottomasti, niin että yksi tahtoi wiedä minut kaikenlaisiin haluihin ja himoihin, toinen epäuskoon ja epätoiwoon, kolmas Jumalan ja Pyhän Henkensä herjaamiseen j. n. e., ja minun polojen täytyi kaikessa alamaisuudessa kärsiä saatanan seulomista ja ahdistamista, kun en hmyriänyt tarttua uskon kilpeen ja Hengen miekkaan.“ Tämä epätoiwoinen sieluntila waikeutti ruumiinkin wointiin. Hänen terwehtensä tietysti kärsi noista sijällisistä taisteluista niin, että häneltä katosi koko elämänhalu ja työhky. Hän lahtui toijinaan niin, että tuskin tohti katsoa peiliin, koska „ilmät oliwat tuikeat ja teräwät, posket kalpeat ja kuopallaan“.

Kun niinmuodoin Roosista nähtyi mahdottomalta jaawuttaa rauhaa Jumalan kanssa, päätti hän lakata kokonaan ajattelemasta Jumalaa ja jielun pelastusta ja etsiä iloaan maailmasta, jaadakseen nauttia edes jotakin riemua sinä aikana, mikä hänellä oli elettäwänä täälä maailmasssa. Mutta mitään tyhydytystä hän ei löhtänyt maailmastakaan ja sen huwitukjisssa. Siihen aikaan alkoi hän myös kiewata pois kotoa. Tähän oli suuressa määrin sywnä se seikka, että hänen welsenjä Johannes wuonna 1869 pyrki Jywasškylän seminaariin, jonka tähden koti tuntui Gustafista tyhjältä. Tämä ikäwä kohosi korkeimmilleen kewäällä 1870, jolloin Roos kolmesti käwi Helsingisssä hakeakseen jotakin palweluspaikkaa. Hartaista ponnistukjisstaan huolimatta hän ei kuitenkaan saanut wähäisintäkään tointa, waan oli pakoitettu palaamaan kotiin tyhjin toimin. Tämä ulkonainen wastoinkäyminen oli hänelle suureksi nöyryhtykseksi ja tukahdutti paljon maailmanrakkautta hänen sydämesssään.

Tällöin johti Herra asiat niin, että hän sai käsiinjä kaksii kirjaa: „Luther kodissaan“ ja wuosikerran Rose-

niuksen toimittamaa „Budbäraren“ (= jänansaattaja) nimistä lehteä. Kun autuuden asia näissä kirjoissa esitettiin selvemmin kuin hänen aikaisemmin lukemisaan, wiriäi hänessä taas toivo, että hänkin voisi pelastua ja tulla autuaaksi, ja hän sai sen kautta suurta lievi-tystä epätoivoiseen yhämeensä ja waiwattuun tuntoonja. Kuitenkin himmensiwät vielä ewankeliumin salaisuutta ja ansaitsematonta armoa monet „jos“ ja „mutta“. Suureksi awuksi hänelle itselleen koitui se, että hänet, waikka omasta puolestaan oli lohduituksen ja ohjauksen tarpeessa, kutsuttiin antamaan nuorimmalle jiskolleen, joka pitemmän aikaa oli sairaana, lohduitusta ja neuwoa sielunasiassa. Woidakseen täyttää tämän tehtävän, tunsi hän olewanja welvollinen ahkerasti tutkimaan Jumalan sanaa, jota paitsi hän oleskellesaan sijarensa kodissa löysi Lutherin kirkkopostillan ja rupefi lukemaan tuotakin kirjaa, josta pian tuli hänelle ihana paratiisi, misjä hän mielellään waelsi poimiakseen sieltä hedelmiä.

Samana kesänä (1870) kämiwät Lappträskisjä maallikkosaarnaajat W. Rask ja M. Silfwast Helsingistä, jotka ahkerasti pitiwät hartaushetkiä kylisjä. Heidän julistuksensa kautta oppi Roos tuntemaan Jumalan rakkauden Kristuksessa Jeesuksessa ja käsittämään wa- paan armon, waikka heidän todistuksensa alussa tuntui hänestä aivan wieraalta. Ratkaisewa merkitys hänen hengelliselle elämällensä oli Praetoriuksen teoksella: „Uskowiasten hengellinen aarreaitta“ ja Lutherin kir- jalla: „Kristuksen kallista lunastustyöstä“, joita nuo saarnaajat paikkakunnalle lewittiwät. Seurustelemalla näiden miesten sekä myös pikkukoulunopettaja M. D. Sundholmin kansja, joka seuraawana vuonna astui opettajantoimeen Lappträskisjä, wahwistui Roos yhä enemmän armosja ja Jeesuksen Kristuksen tuntemisessa.

Nämä ja lähinnä seuraawat wuodet olivat hengel- lisesjä suhteessa heräämisen aikaa Lappträskisjä. Us-

konnollisia kokouksia pidettiin ahkeraan kylisjä, jolloin Jumalan sana selitettiin, hengellisiä lauluja laulettiin ja wilkkaita keskusteluja syntyi tärkeistä sielunasiasta. Moni, joka ennen oli ollut wälinpitämätön pelastuksen kyhmyksistä, heräsi wakawasti huolehtimaan sielunsa onnesta ja liitti uskowiasten joukkoon. Että ilo Her- rasja oli suuri, osoittaa se, että näissä kokouksisja olleet usein kultiwat pitkiä matkoja jalkasin vielä iltamyöhällä- kin ja seurasiwat saarnaajia kylästä toiseen. Suuri oli erittäinkin se nuorten joukko, joka sinä aikana tuli woi- tetuksi Herralle. Niistä tahdomme erittäin mainita Gustaf Roos'in ennen mainitun nuoremman weljen Johannes Roosin, joka siihen aikaan oli oppilaana Jyväskylästä seminaarisja, sekä heidän sijarensapojan Johannes Wirén'in, jonka koti oli Kuopiosyhytällä, mutta joka usein oli mukana Lappträskin hengellisissä kokouksisja. Woiden kolmen miehen wälinen ystäwyys ja yhämeellinen suhde on menneiden wuosikymmenien aikana kestänyt kaikki koetukset, kunnes kassi ensinmai- nittua on saanut muuttaa riemuifsemaan seurakuntaan. Jolla ja kiitollisina Jumalalle muistellaan vielä noita uskonnollisen herätyksen aikoja Lappträskisjä puoli wuosijataa sitten, jolloin Pyhän Hengen helluntaituulet antoiwat elämän monelle kuolleelle ja tekiwät työn, jonka junausta tuottawat vaikutukset owat ulottuneet kautta aikojen aina meidän päiwimme asti.

Dpettajantoimi.

Talollisen poikana oli Gustaf Roosin nuorena aivan luonnollisesti tehtävä maanwiljelystyötä, mutta mil- loinkaan hän ei tuntenut halua antautua siihen kutsu- mukseen yhtäwähän kuin Johannes Roos ja Johannes Wirénkään. Heidän mielensä teki henkiseen työhön. Gustaf Roos myi sentähden jo vuonna 1868 wanhem- malle weljelleen Matille sen osan kotitalosta, joka perin-

tönä oli tullut hänen omakseen, waikka hän edelleen jäi kotiin ja otti osaa maanviljelyshöhen. Vuonna 1872 tapahtu sitäwastoin suuri muutos hänen elämässään. Kartutettuaan yhä yhsityisopetuksen kautta tietojaan eri aineissa hän haki opettajanvirkaa eräässä kotipitäjässä kiertävässä pientenlastenkoulussa, minkä toimen hän saikin ja ryhtyi siihen syksyllä samana vuonna.

Niin kuin koulun nimi osoittaa ei sillä ollut mitään määrättyä huoneustoa pitäjässä, waan opetusta annettiin joitakin wiikkoja kerrallaan eri kylissä. Gustaf Roos sai niinmuodoin oleskella talollisten luona seurakunnan eri osissa, jotka hän siis perinpohjin tuli tuntemaan. Tarpeetonta on erittäin huomauttaa, että sellainen elämä oli sangen waikkeata ja kieltämyksellistä. Kouluhuoneustot oliwat useimmiten ahtaita ja sopimattomia, lapset harjaantumattomia ja kohtelu waiktelewaa. Koskus sai Roos huomata, ettei hän ja koulu olleet niinkään terwetulleet, ja se ei tuntunut mieluiselta, mutta usein otettiin sydämellisestikin vastaan. Roos teki kuitenkin rakkaudella ja kestämyksellä kärsiwällisyyttä koettelewar työtään, iloiten siitä, että sai palwella Herransa ja että eri paikoilla sai tarwata Jumalan waltakunnan ystäviä, joiden seurassa hän usein wietti sunnustesta rikkaita hetkiä.

Ensimmäisen kesälomansa aikana teki Roos yhdessä D. A. Sundholmin kanssa pitemmän matkan Turkuun, jossa he ottiwat osaa suureen ewankeliseen kokoukseen, joka paikkakunnan tawan mukaan sinäkin kesänä (1873) järjestettiin tuohon wanhaan aurankaupunkiin. Tämä matka oli Gustaf Roosille sangen kehittävä ja opettawa. Hän sai näet tällä matkalla tehdä tuttavuutta monen tunnetun ewankelisen kristityn kanssa eri paikkakunnilla, muiden muassa wanhan waiwaistalon johtaja J. C. Eklundin kanssa, Dragsjärdin pastorin L. Wennerströmin ja ennen kaikkea Kemion rowastin J. G. Hedbergin kanssa. Kemion luonnonihanalla paikalla olewassa

pappilasja wietti Roos ja hänen matkotowerinsa muutamia unohtumattomia päiwiä, joina Roos sekä keskustelujen kautta että puheita kuunnellessaan sai paljon lohdutusta, opetusta ja ohjausta tuolta kokeneelta sielunpaimenelta. Itse Turun kokous, missä lukuijat saarnajat todistiwat hymmistä ja armosta, oli sisäiltörikas ja rakentawa tilaisuus, josta jäi sywiä waikutteita tuohon nuoreen, uusmaalaiseen koulunopettajaan, joka ei ollut milloinkaan ennen ollut sellaisissa kokouksissa.

Pari kuukautta sen jälkeen kuin oli kotiutunut tältä matkalta, meni Roos 12 p. syyskuuta 1873 avioliittoon Wilhelmina Bergqvistin kanssa, hänkin yksi niitä nuoria, joka tuona Lappträskin hengellisen herättyksen aikana oli tullut tuntemaan armon Kristuksessa. Heidän häänensä wietettiin Jumalan sanan tutkimisin, rukouksin ja lauluin.

Alun neljättä vuotta waiikuti Roos koulunopettajana kotiseurakunnassaan. Vuoden 1876 alussa otettiin hänet samanlaiseen toimeen Ruotsinpyhtäällä. Lähtö kotiseurakunnasta, joka tuntui Roosista waikkealta, aiheutui suureksi osaksi taloudellisesta ahdingosta, kun palkkaedut siellä oliwat perin wähiiset. Eikä asiantaita parantunut siinä suhteessa Ruotsinpyhtäälläkään, sillä sielläkin hupensi usein puute ja hätä lisääntyvän perheen onnea. Myöskin asunto-olot oliwat usein sangen epäsuotuiset. Melkoisessa määrässä teki myöskin suomenkieli, jota siellä josjakin määrin ruotsin kielen ohella esiintyi, hänelle hankaluutta uudessa paikassa.

Siitä alkaen kun Roos oli käyittänyt armon salaisuuden Kristuksessa, oli hänen halunsa muille ihmisille todistaa Wapahtajastaan. Hän teki sitä pääasiallisesti keskustellessaan henkilöiden kanssa, joiden kanssa hän joutui yhteen, mutta alkoi pian esiintyä puhujanakin hengellisissä kokouksissa. Tämä tuli hänen tehtäväkseen erittäinkin vuoden 1874 alusta alkaen, jolloin D. A. Sundholm kutsuttiin Lappträskistä Lutherilaisen Ewan-

keliumi yhdistyksen ensimmäiseksi kolportööriksi. Uskovat ystävät Lappträskissä kaipasivat suuresti Sundholmia, mutta sen korvasi se, että Roos ahkerasti julisti Jumalan sanaa. Mikäli koulutyöltä ehti, kulki hän ympäri saarnaten kotiseurakuntansa kylissä ja jatkoi sitä sekä Lappträskissä että Ruotsinpyhtäällä muutettuaan tähän seurakuntaan. Saarnatoimensa kautta wähwistui Roos omasta puolestaan armossa ja saavutti syvemmän raamatuntuntemisen sekä oli monille lähimäisilleen lohduttajaksi ja siunaukseksi. Tässä työssä avusti häntä tehokkaasti hänen welsensä Johannes Roos, joka wuonna 1876—1879 oli opettajana wastaperustetussa Lappträskin pitäjän Bäckbyn kylän kansakoulussa. Julhetkiä olivat Roosille ja hänen uskowille ystävilleen näissä seurakunnissa, kun saivat wieraakseen Sundholmia taikka Lutherilaisen Ewankeliumiyhdistyksen toisen kolportöörin G. W. Raskin, joka niimitään kulki ympäri maakunnassa pitäen saarnaesittelmiä.

Eräiden suurta harrastusta osoitti Roos Lutherilaista Ewankeliumiyhdistystä kohtaan aina sen toiminnan alusta saakka. Hänellä oli myös tilaisuus seurata sitä sen warhaisimmasta alusta asti, sillä yksi sen perustajista oli eläinlääkäri Anders Silfwast, joka oli syntynyt Lappträskissä, mutta palveli lääkintähallituksessa ja asui Helsingissä. Lappträskin seurakunnasta tuli myös tuon uuden Yhdistyksen ensimmäisiä toimialoja, kun sitä hengellisen kirjallisuuden lewittämistä, jota Sundholm ja Silfwast jo muutamien vuosien kuluessa olivat siellä harjoittaneet, nytkemmin jatkettiin laajaperäisesti. Tietenkin tuli Roosista yksi toimeliaimmista avustajista tässä kirjain lewittämisessä. Pölla otti Roos osaa Lutherilaisen Ewankeliumiyhdistyksen toiseen vuosikokoukseen Helsingissä kesällä 1875 sekä seuraawiin kokouksiin, jotka aina olivat hänelle suureksi kehoituksiksi. Wuonna 1875 tuli Johannes Wirén tämän Yhdistyksen kolportööriksi Ruotsinpyhtäälle ja Lappträskiin, jota

tointa hän ahkerasti matkustamalla harjoitti. Mutta kun hän elokuussa 1878 meni oppilaaksi Jyväskylän seminariin, sai Gustaf Roos samaan aikaan kutsun ruweta kolportööri-toimeen noissa seurakunnissa. Niitollisena Herralle, joka tahtoi käyttää häntä palvelukseensa, otti Roos tämän tehtävän vastaan. Ja hänellä oli aina erityistä iloa ja wirtwoitusta siitä, että rasittawan koulutyön perästä sai koota kuulija-joukkoja Jumalan sanan ympärille, jota hän sekä suullisesti että kirjoitetun sanan muodossa esitti ja lewitti.

Pimeydessä ja hädässä.

Kolme vuotta jatkoi Gustaf Roos koulutyötään antaen määräwöiköina wuodesta opetusta pitäjän eri puolilla. Uskollinen oli hän tässä kutsuimuksessa, waiikka waikeudet monesti olivatkin sangen suuret. Ja se opetus, jota hän on jakanut oppilailleen, joiden luku tehtyjen muistiinpanojen mukaan on noin kahjituhatta, ei warmaankaan ole ollut turha, sillä sitä tehtiin uskossa ja rukouksessa.

Kuitenkaan ei woida kieltää, että Roosilla oli suurempi halu antautua sanan julistamiseen. Mikäli koulutyö salli, esiintyi hän hengellisten puheitten pitäjänä kotiseudullaan. Mutta hän teki myöskin, erittäinkin kesäloman aikana, pitkänlaisia matkoja maan eri puolille. Hän iloitti aina, kun sai syntyisille todistaa Wapahtajamme armosta ja rakkaudesta.

Roos saavutti vuosien kuluessa yhä suuremman kofemuksen hengellisissä asioissa. Koko hänen luontees-taan ja henkifestä suunnastaan johtui, että hän meni kaikkien asioiden pohjaan asti, ja sen kautta hän oppi perusteellisesti tuntemaan sydämensä syntyisyyden ja turmeluksen. Hänen hengellisen elämänsä tunnusmerkkinä on harwinaisen wilpittömyys ja totuudenrakkaus Jumalan edessä. Sentähden olikin hän, kun taas uusia

puutoksen ja syhllyshyden sywyhtyä hänelle paljastui, usein synkkä ja alakuloinen. Tähän vaikuttivat suuresta määrin painavat perheenelatushuolet ja muut katterat kokemukset kärsimisen ja ristiriitaisissa koulussa. Warmuus syntien anteesisaamisen armosta Jeesuksen tähden ja tietoisuus siitä, että uskollinen Väimen talutti häntä kairien elämän vaikeuksien lävitse, kannatti häntä waiwojen alla ja antoi hänelle iloa ja lohdutusta sisällisen ja ulkonaisen hädän aikana.

Herra, joka wie pyhänsä ihmeellisesti, näti kuitenkin hyväksi antaa uskollisen palvelijansa Noosin kokea ahdistusten myrskyn ja kärsimysten ahjon kuumuutta enemmän kuin useimpien muiden. Herrä tahtoi tehdä hänen usfonja kallisarvoisemmaksi kuin kulta. Tämä koetus tapahtui siten, että Noos tammikuun lopusta 1886 toukokuuhun 1888, siis melkein puolenkolmatta vuoden ajan, oli kauheassa epätoiwon ja hengellisen pimeyden tilassa, jota kesti koko tämän ajan helpottamatta ja keskeytmättä. Näinä vuosina ja kuukausina ei Noos saanut mitään lohdutusta Jumalan sanasta, eikä hänellä ollut mitään warmuutta armosta ja awuusta, elämästä ja autuudesta, waan alituinen ja hirvuihin tuomion odotus, niin että hänen sydämensä oli pahahtua rustasta ja lewottomuudesta. Kun hän tämän tustan ja epätoiwon tähden oli kykenemätön wirkansa toimittukseen, niin oli tuo aika sangen vaikeata koetuksen aikaa ei yksin hänelle itselleen, waan myöskin hänen perheelleen.

Tammikuun jälkipuolella 1886 käwi Noos Lappräkissä ja piti siellä raamatunselityksen Tiit. 2: 11—14 johdolla. Herrä antoi hänelle tässä tilaisuudessa ihmeellisen selwän käsityksen tekstistä sekä kywyn puhua rakennukseksi sen johdolla Jumalan terweellisestä armosta, niin että hän itse ja hänen kuulijansa suuresti ihmettelivät sitä. Palatessaan kotiin tuosta kokouksesta puhui Noos siitä waimonsa kanssa ja janoi muun-

muassa: „Sienekö ollut viimeinen kerta kuin pidin raamatunselityksen, koska Herrä antoi minulle niin erinomaisen armon ja woiman?“ Se ei ollut kuitenkaan viimeinen kerta, kun hän sai todistaa Herrastaan ja hänen rakkaudestaan, waan se oli Herran armon tuntuua kokemista ennenkuin hän astui alas pimeään laaksoon, missä kovat taistelut häntä odottivat. Hän oli vielä monesti saawa todistaa Mehtarinsa rakkaudesta ja uskollisuudesta.

Joitakuita päiwiä sen jälkeen hän wilustui kowasti eräässä kylmässä kouluhuoneustossa ja matkalla erääseen raamatunselitykseen. Hän jatkoi kuitenkin koulutyötään niin hywin kuin taisi, toiwon sairauden pian menewän ohitse, mutta kun se wain ylti, oli hänen pakko keskeyttää koulutyhönensä ja lähteä kotiin, kun raiwoawa lumi-myrsky, jota oli kestänyt muutamia päiwiä, taukosi. Saatuaan lääkärihoittoa lieveni särky ja kowa hyskä wähitellen, niin että Noos kolmen wiikon perästä katosettiin parantuneeksi.

Ruumiillinen terweys olikin sillä kertaa palautunut, mutta hänen sielunsa oli pelottaman arweluttawassa tilassa. Minä sairautensa alusta asti oli Noos tuntenut jeltämätöntä wihamielisyhtyä sydämesään Jumalaa ja hänen sanaansa kohtaan, ja tätä tilaa jatkui, waikka ruumiillinen sairaus tuli voitetuksi. Näistä kowista kokemuksistaan ei hän mielestään woinut puhua keneltään kanssa, sillä hän piti sitä suurena häpeänä, että hän, joka oli ollut muiden opettaja ja johtaja, tunsi olewansa niin alakuloinen hengellisesä suhteessa, jouduttuaan wähesen sairastamaan. Hän koetti sentähden ryhtyä uudelleen koulutyöhön, mutta kun sydän oli täynnä epäuskon ajatuksia ja epätoiwon myrskynä, tähtyi hänen taas luopua työstään, jonka perästä waikein jurun ja hädän aika alkoi.

Kun hänen lähimmät omaisensa ja ystävönsä saivat tietää hänen onnettomasta sieluntilastaan, koettivat

he parhaansa mukaan lohduttaa ja rohkaista häntä. Se puhuiwat hänelle Jumalan sanaa, weiwät hänet hartaushetkiin, hankkiwat hänelle wirtistystä luonnon helmasia, kysyiwät neuwoa eri paikkafuntain lääkäreiltä ja saivat hänen menemään wesiparannuksille Lomii-
saan, mutta kaikki oli turhaa. Roos pysyi umpimielisenä niinkuin oli ollut, wetäytyi pois kaikkien ihmisten seurasta ja tunsi kummollista katteruutta omaisiaan ja niitä kohtaan, jotka oliwat olleet hänen ystäwiään Herrassa. Tästä kamalasta ajasta on meillä tilaisuus kuulla hänen omaa kertomustaan:

„Huolimatta kaikista hellistä prityksistä rohkaista minua, pysyin minä muuttumatta yhtä alakuloisena, synkkänä ja raskasmielisenä. Ei wät lohdutuksen sanat eikä rakkaidenoitukset woineet päästä minun toivotomaan sydämeeni. Jankkainen kadotustuomio, joka oli ikäänkuin isketty sydämeeni, oli äänekkäämpi kaikkea muuta. Tämä oinoa tähtti niin koko sydämeni ja mieleni ja ajatukseni, ettei mitään muu, ei ilo eikä suru, pieni eikä suuri, hengellinen eikä ruumiillinen wähääkään liikuttanut minua tai ollut minulle minkään arwoinen. Koko elämäni ja olemassaoloni oli silloin luuloni mukaan hukkaan mennyt ajaksi ja iankaikkisuudeksi. Olin Jumalan hylkäämä eikä minulla ollut enää mitään, minkä puolesta elää. Olin yhtä warma kadotuksestani kuin ennen olin ollut taiwaasta ja autuudesta. Minulla oli edessäni ainoastaan hirmuinen tuomion odotus ja tulen kiitwaus, joka on syöwä wastahakoiset.“

Roosin ollessa tässä pimeyden tilassa ja kuoleman warjosja sairastui Roos-puolisojen wanhin poika Gustaf, joka silloin oli kaksitoistawuotias, talwella 1886 ja kuoli heinäkuun 26 p. samana vuonna. Kun hän oli wetänyt viimeisen henkäyksensä, lankeiwat wainajan wanhemmat ja sisarukset sekä muut läsnäolijat polwileen, jolloin Roos toiwottomuudestaan huolimatta

lowalla äänellä rukoili Jumalaa niin hywin kuin taifi. Se oli järkyttävä hetki.

Suru, jonka tuon Jumalan sanan totuuskille heidän pojan kuolema tuotti, oli suuri erittäinkin rouwa Roosille, jonka risti jo miehensä sairauden johdosta oli raskas. Itsestään sanoo Roos, että hänen sydämensä oli niin täynnä hätää ja tuskaa hänen iankaikkisen kadotuksensa tähden, ettei siinä enää ollut sijaa ilolle eikä surulle. Tämä surkeana aikana syntyi joitakin kuukausia myöhemmin perheen seitsemäs lapsi.

Sienee waifeata siwullisen kuwailta mielesjään selkaijen kodin tilaa, jonka kuukauden toijensa perästä, pyhät ja aret, täytyy elää elämäänsä niin onnettomissa olofuhteissa kuin tämän kodin. Roos kirjoittaa oloista kolmannen onnettomuuswuoden alkaessa: „Pysyin yhtä mittaa kotona, sulkeutuen kamarini, enkä kennyntekemään mitään muuta kuin moittimaan ja herjaamaan Jumalaa ja wihaamaan lähimmäisiäni. Min paljon kuin juinkin wälttelin ihmisten seuraa. Sekä oman sijällisen toiwottomuuteni surkeus että perheeni ulkonainen, ruumiillinen kurjuus käwi ajan oloon yhä pahemmaksi. Tulin yhä warmemmaksi sittä, että Jumala oli minut hyljännyt ja peruuttomattomasti kadotukseen tuominut ikipäiwiksi.“

Sanomattoman waifea oli tuo toiwottomuuden, sairauden ja köyhyyden aika koko perheelle, mutta tämänkin pimeän yön perästä alkoi wihoihin päivä waljeta. Ainoa walonpilkahdus, minkä Roos pitkän sairautensa aikana sai kokea, oli maaliskuussa vuonna 1888, jolloin kansakoulunopettajatar Olga Holmström, joka tänä waifeana koetuksen aikana uskollisesti tuki perhettä, taas käwi Roosin luona ja puhui hänelle Jumalan armosta Kristuksessa. „Sekä hänen mieltäylentävän ja lohdullisen puheensa“, kirjoittaa Roos, „että hänen nöyrän, wilpittömän ja sääliwäisen mielenä ja menetelhytä siunasi Herran niin, että se waifutti liewittäwänä

ja parantavana balsamina minun hämmentyneeseen mieleeni ja sairaaseen ja raadeltuun sydämeeni." Autentaan ei vielä ollut aika hänen päästä valoon ja elämän ja autuuden warmuuteen, vaan tämän vähäisen huojennuksen ja elvytyksen perästä hän waipui uudestaan samaan tuskaan, ja elämä kävi hänelle päiväwältä yhä raskaammaksi ja sietämättömämmäksi. Mutta kun hätä oli suurin, oli apukin lähin. Ja se apu tuli aiwan odottamattomalta taholta.

Seurakunnan wanhan kirkkoherran, rowasti Gestrin'in, täytyi talwella 1888 kiuulsoisuuden tähden pyytää apulaista. Tuomiokapituli määräsi siksi pastori W. J. Jakobsjonin, joka saapui seurakuntaan maaliskuussa ja sai olla juureksi siunaukseksi monelle. Tätä miestä Jumala käytti sinä ojeena, joka johdatti Roosin ulos siitä „toiwottomuuden limasta“, missä hän oli istunut lähes puolikolmatta vuotta. Saatuaan kuulla Roosin selittämättömästä tilasta, astui pastori Jakobsjon aiwan odottamatta eräänä toukokuun päivänä pitäjäntupaan, oli hywin ystävällinen ja sanoi haluanwanja terwehtiä lähimpiä naapureitaan ja tutustua heihin. Hänen odottamattomasta tulostaan hämmästytti Roos niin, että hän aikoi mennä ulos, mutta ei löytänyt lakkiaan. Pastori Jakobsjon astui silloin lähemmäs Roosia ja kysyi nöyrästi, eikö hän tahtoisi puhua hänen kanssaan, johon Roos wastasi, että hän oli huono ja kykenemätön ylläpitämään keskustelua. Pastori Jakobsjon sanoi sen johdosta: „Huono minäkin olen, mutta keetetaan keskustella niin hywin kuin osataan.“

Sitten alkoi Jakobsjon wiereisessä kamarissa keskustelun tekemällä useita ulkonaista olojuhteita koskewia kysymyksiä, joihin Roos lyhyesti ja nurpeasti wastasi, sekä rupeoi jitten kertomaan hengellisistä kokemuksistaan. Hetkisen tätä tehtyään hän kehoitti Roosiakin kertomaan omista kokemuksistaan. Tämä pyyntö oli Roosista hywin waastemmielinen, koska hän ei millään ehdolla

tahtonut awata sydäntään hänelle, joka oli aiwan wieras, kun ei hän ollut sitä tehnyt paraille ystävillenkään. Waan kun Roos ei woinut mennä ulos eikä mielestään woinut äänetikään istua, wastasi hän hetkisen epäriityään, että oli kokenut suunnilleen samaa kuin pastori, mutta ettei hän nyt tiennyt, miten hänen laitansa oli. Tämä wastaus antoi Jakobsjonille aiheen useihin kysymyksiin, joihin Roos wilpittömästi wastasi, waikka sangen säästeliäästi. Keskustelun kulussa osoitti Jakobsjon olewansa hämmästyttävän taitawa kumoomoan taikkia wastawäitteitä ja osoittamaan Jumalan sanan lohdutusperusteita. Kun Roos walitti uskon puutetta, toi Jakobsjon esiin louseen: „Joka janoaa, tulkoon, ja joka tahtoo, ottakoon lahjaksi elämän wettä,“ erityisesti huomauttaen, ettei sanota „joka **woi**“, vaan „joka **tahtoo**.“ Tämä raamatunlausu, jota Jakobsjon niin taitawasti esitti ja huomautti Roosille, oli se kädensija, jonka Jumalan Pyhä Henki ojensi hänelle, niin että hän kaikessa heikkoudessa uskalsi lähestyä armoistuinta armon ja laupeudentoiwossa. Koko keskustelu oli terweellinen ja rohkaisewa Roosille ja sai aikaan hengellisen ilmantuuhdon hänen ummehtuneessa sielussaan ja sydämesjään. Lopuksi pani pastori Jakobsjon tätenjä Roosin pään päälle ja rukouli ja amuksihuusi Herraa hänen ja hänen hengellisen toipumisensa puolesta, jolla aikaa hänen kangistunut sydämensä, joka jo keskustelusta oli vähäsen lämminnyt, edelleen sulj ja wihmeni, niin että hän heltyi ikemään.

Waikka Roos jo tällä tarwoin oli saanut tuntea Jumalan armoa, ei hän olisi ollut autettu, jos hän olisi jäänyt yksinäisyhyteen piintyneine epäilyksineen, sillä kun Jakobsjon oli mennyt pois, alkoivat ne päästä lahta suurempaan woimaan. Diwaltaan että waara oli suuri, palasi pastori vielä samana päivänä ja wei Roosin erään naapurin luo, jossa he lauloivat Siunin lauleleen lauluja ja keskustelivat keskinäiseksi rakent-

nuksiksi. Sitten kävi Jakobsson joka päivä hänen luonaan ja otti hänet mukaansa kävelhille ihanassa kewät-ilmasssa, puhellen Jumalan hellästä hallituksesta sekä luonnon että armon waltakunnassa maan päällä. Roos sai näiden puhelujen kautta niin paljon toivoa ja rohkeutta, että hänelle tuli halu käydä kirkossa ja kuulla Jakobssonin saarnoja. Nekin koituiwat Roosin kiusatulle uskolle siunauksiksi, mutta kauan piti hänen vielä kowasti taistella epäilystä ja pelkoa vastaan, jotka hyökkäaaltojen ja kowien maininkien tarwoin tahtoivat uudestaan niellä ja wajottaa hänen heikon toivonsa toiwottomuuden sywyhteen.

Joitakin wiikkoja senjälkeen kuin Jakobsson oli tutustunut Roosiin, täytyi hänen muuttaa rowastilasta penitkulman päässä kirkosta olewaan kylään, kun hän hengellismielisenä ja innoikkaana pappismiehenä ei ollut mieluinen henkilö rowastilassa. Kun Jakobsson tuli kirkkoon sunnuntaisin, majaili hän aina pitäjätunalla ajuvien ystäwiensä luona, shöden siellä joka kerta päivällistä ja wiihtyen hywin, heidän köyhyydestään ja hengellisestä ja ajallisesta hädästään huolimatta. Tämän rakkauden ja nöyryyden kautta, joka Roosille oli todellisen sielunpaimenen tuntomerkki, sekä muutenkin sydämellisen ja kestäwän menettelytapansa kautta, oli Jakobsson Roosille mitä suurimmaksi awuksi ja kehoitukseksi.

Sangen suurenarwoista Roosin henkijelle elämälle oli, että pastori Jakobsson kutsui hänet R:n kylään, jossa asui, seurakseen ja olemaan läsnä rippikouluopetuksessa, joka oli parailaan käymässä. Uudessa oli Roos wain kuulijana, mutta taipui pian ottamaan osaa opetukseseen, jonka kautta hän sai woiton ujoudestaan. Joutoaikoina tekivät he käwelyretkiä taikka weistothöitä, puuhasiwat puutarhasa, puheliwat ja lauloiwat, ja siten esthi Roos sywentymästä liiaksi sisäisiin itsenäitulkisteluihin ja toiwottomiin ajatuksiinsa sekä sai wähi-

tellen rohkeutta ja woimaa hengessään taistelemaan niitä vastaan, waikka kiusaukset monesti oliwatkin jangen kowat. Jumala yksin tietää kaikki ne taistelut, jotka taistellaan jalassa täällä hänen armonwaltakunnassaan maan päällä.

Wasta saman vuoden (1888) heinäkuussa pääsi Roos Elinäen ewankeliumijuhlilla warmuuteen lapjenoikeudesta ja armoilastaan. Se tapahtui, kun pastori Johannes Bäck saarnasi uuden testamentin ylimäisestä papista Jeesuksesta, joka yhdellä ainoalla uhrilla on ainiaaksi tehnyt täydelliseksi ne, jotka pyhitetään, ja nyt esiintyy Jumalan kaswojen edessä meidän hywäjemme, rukouillen meidän edestämme. Somittaessaan tätä kuulijoihinsa, sanoi pastori Bäck m. m.: „Sentähden, waikka sinun jumalanpalvelukseksi on päättynyt ja katkennut, niin on Herra Jeesus, sinun ylimäinen pappisi, koko ajan pitänyt huolen sinun jumalanpalveluksestasi Jumalan edessä ja pitää siitä yhä edelleen huolta kokonaan ja täydellisesti.“ Näiden sanojen kautta sai Roos armon usossa omistaa ylimäisen pappinsa ja välittäjänsä ansion hywäkseen ja autuudekseen. Hän käsitti nyt, että Herra Jeesus, joka oli lunastanut hänet werellään, oli pitänyt huolen hänenkin jumalanpalveluksestaan koko tuon toiwottomuudenajan kestäessä, waikka hänen uskonsa ja hengellinen elämänsä ja toimintansa oli ollut keskeytyneenä. Paljon siunausta sai hän myöskin erästä yhittyisestä keskustelusta pastori Bäckin kanssa. Yloisena ja hengessään elpyneenä lähti Roos kotiin näiltä ewankeliumijuhlilta eikä ollut enää työhön kykenemätön, waan otti siihen osaa ilolla ja riemulla. Kauan jaattoi hän itseksensä yhä uudestaan laulaa sanoja: „Ryhöwär ristisjansä siinä sai leponsa, samoin minäki hänt' en parempi.“ Hänen sydämensä oli täynnä iloa, sillä paula oli rikki ja lintu wapaa.

Ensimmäisen hengellisen puheensa tuon kowan koettelemuksen ajan jälkeen piti Roos muutamia wiikkoja

myöhemmin eräässä kylässä Ruotsinpyhtäällä 1 Tim. 1: 15—17 johdolla, jota vanhat kristitystävät ilokyhne-
lin kuuntelivat.

Saarnatoimi.

Siitä ajasta alkaen kuin Gustaf Roos käsitti ansaitsemattoman armon Kristuksessa, oli — niinkuin edellä on kerrottu — hänen harras halunsa todistaa muille ihmisille Vapahtajastaan. Hän toimi kuten olemme nähneet — mikäli silloisissa oloissa oli mahdollista — hengellisen kirjallisuuden lewittämiseksi ja esiintyi myös kotiseudullaan juullijinkin todistuksen. Kun hänet elokuussa 1878 oli otettu Lutherilaisen Ewankeliumiyhdistyksen kolportööriksi, antautui hän warfinalaisen koulutyönjä ohella halulla tähän toimeen.

Hänen tahtomattaan keskeytti tuo pitkä sairaudenaika koko hänen toimintansa. Saatuaan takaisin terveytensä hän lopetti jyhkhyllä 1888 koulutyönjä, uhrataksaan aikansa ja woimansa yksinomaan saarnatoimeen. Jolla ja kiitollisuudella on Roos merkinnyt muistiin, ettei Lutherilaisen Ewankeliumiyhdistyksen johtokunta eroittanut häntä wirastaan hänen vaikean kärsimyksensä aikana, waan että se uudisti hänen kolportöörikirjansa joka kerta kun edellisen kirjan aika oli päättynyt. Jos hän kaiken hengellisen ja ruumiillisen kärsimyksen lisäksi olisi saanut eron saarnaajanwirastaan, olisi se, kuten hän itse sanoo, ollut hänelle surmanisku. Shwästi kiitollisena Yhdistykselle hän nyt ilolla omisti koko aikansa toimiaksseen sen palveluksessa.

Wuonna 1889 asetui Roos johtokunnan toiwomuksen mukaan asumaan Kotkaan ja toimi — mainittu paikka lähtökohtanaan — kolportöörinä wuoteen 1897, jolloin muutti Loviisaan. Muuttuaan kolmetoista wuotta tiellä, muutti hän wuonna 1910 kotipitäjäänsä Lappträskiin. Kaikissa näissä paikoissa jai hän vaikuttaa suureksi juunauksiksi. Mielellään kuunteli uskova seurakunta

hänen ewankeliumijulistustaan, josta tarwitsewaiset sielut saivat runsasta ravintoa. Muessaan Kotkassa ja Loviisassa pani hän alulle rukoushuoneiden rakentamisen Lutherilaiselle Ewankeliumiyhdistykselle näillä paikkakunnilla ja saikin ilokseen nähdä näiden rukoushuoneiden valmistuvan, edellisen wuonna 1902 ja jälkimäisen wuonna 1908.

Niitä paikkakuntia, joilla Roos on ajanut, ei ole monta, mutta äärettömän monet ovat ne kylät, seurakunnat ja kaupungit, joissa hän on käynyt. Hänen jälkeensajättämät muistiinpanot todistawat, mikä wäsymätön matkasaarnaaja hän monien vuosikymmenien kuluessa oli, jona aikana hän miltei lukemattomia kertoja käwi seurakunnissamme Uudeltamaalta Pohjanmaalle ja Ahwenanmaalta Karjalankannakselle asti, pääasiallisesti kuitenkin ruotsalaisissa seurakunnissa. Roos esiintyi ensin pitemmän ajan kuluessa, kuten edellisestä käy selwille, yksinomaan kodeissa ja rukoushuoneissa pidetyissä hartaushetkissä, mutta sitten kun hän wuonna 1897 Porwoon Tuomiskapitulilta oli saanut saarnaluvan, „wenia concionandi“, puhui hän usein kirkkoissakin. Saatuaan tämän luvan tuli hänestä hywin tarpeellinen ja usein käytetty apu monien seurakuntien papistolle.

Saarnatoimensa ohella oli Roos ahkera kirjainlewittäjä. Melkoinen raha-arwo on niillä kirjamäärillä, jotka hän elinaikanaan on myhnyt. Diwaltaen kirjoitetun sanan tarkeyden ei hän millloinkaan unohtanut tarjota kaupaksi niitä kirjoja ja kirjasia, joita hän kaikilla matkoillaan kuletti mukanaan. Muistettava on myöskin ne uskonnolliset kirjoitukset ja kirjeet, joita hän on julaisjuttu Yhdistyksen sanomalehdissä aina siitä asti kuin ne alkoivat ilmesthyä (wuonna 1876) sekä sen joulun ja pääsiäisjulkaisuissa ja kalentereissa. Lukuisia hänen kirjoittamiaan poismenneiden uskonwelsien ja sijarien elämäkertoja on myöskin näissä sanomalehdissä julaisu.

Kun Gustaf Roos 25 vuoden ikäisenä vuonna 1871 pääsi warmuuteen sielunsa pelastuksesta, liitti hän, kuten olemme nähneet, n. k. hedbergiläiseen opinkäsitukseen, joka täysin vastasi hänen omaa käsitystään Jumalan sanasta. Kun Lutherilainen Ewankeliumiyhdistys vuonna 1873 perustettiin, suhtautui hän sen toimintaan alusta alkain rakkautella ja innostuksella. Sen piirissä olivat hänen parhaat ystävänsä. Hän iloitsi suuresti saadessaan vuosien kuluesja nähdä, miten Yhdistyksen työ laajeni ja edistyi. Kun Saappanilähetyks vuonna 1898 pantiin alulle, osoitti hän sille lämmintä harrastustaan ja toimi sen hyväksi maakunnassa. Myöskin oli hän nuorison kasvattajana, lasten ja nuorison keskuudessa tehtävän työn hymnärtävä ystävä ja juosija.

Thömiehenä Yhdistyksen palveluksessa ei hän itseltään juuria ajatellut. Hän oli harvinaisen vaatimaton ja ujo. Hänellä ei ollut suuria eikä loistavia saarnalahjojakaan. Mutta hänen esitystenjä sijältö oli aina tähsikelpoista, osoittaen runjasta kokemusta ja shwälistä raamatuntietoa, ja muoto yksinkertainen ja harvinaisen selwä. Totta kirjoittaa hänestä saarnaaja Urwid Syden eräässä hänen muistolleen omistetussa runosja:

„War ung, war gammal med hungrig själ,
som fick ditt vittnesbörd höra
fick riklig näring och mädde wäl —
hur kunde annat man göra?
Du frambar ordet så rent och klart,
det gick wäl icke med schwung och fart,
men öwertygande redigt.“

(„Mälkäiset sielut, nuoret ja wanhat,
jotka saivat todistustasi kuulla,
tulivat runsaasti raivituiksi ja woivat hywin —
kuinka olisi muu ollut mahdollista?

Sinä julistit sanaa puhtaasti ja selwästi,
toisin se ei käynyt lennoffaasti,
mutta wakuutawan selkeästi.“)

Näillä lahjoilla hän toimi maakunnassa uskollisesti Herransa kunniaksi. Milloinkaan hän ei etsinyt omaa mukawuuttaan, waan oli walmis alistumaan mitä suurimpiin kieltäymyksiin ja waiwoihin tehdäkseen matkakustannukset Yhdistykselle niin pieniksi kuin suinkin.

Kaikkialla, misjä Gustaf Roos kerran oli tutuksi tullut, oli hän ratas ja kaiwattu wieras. Usein sai hän kutsuja seurakuntiin ja kyllin lähelle ja kauas. Halusta kokoon tuiwat Jumalan sanan ystäwät kullakin paikakunnalla hartaushetkiin ja ompeluseuroihin, kun Gustaf Roos oli heidän keskuudessaan. Lufemattomat owat myöskin ne yksittyiset, jotka mieskohtaisesti keskustelemalla hänen kansjaan owat saaneet lohduitusta ja paljon kehoitusta huolisjaan ja taisteluisjaan. Kaikenpuolisella ewankeliumin sanan julistuksellaan, thynnellä, wakaalla olen nollaan, kshpsyneellä arwoitelutyöhyllään, wakaawalla ja kuitenkin samalla iloisella ja harvinaisen leikkilijällä luonteellaan sai Roos kaikkialla paljon ystäviä. Kun hänen ahfera matkustuksensa nyt on päättynyt, kaiwataan häntä shwästi monissa kodeissa meidän seurakunnisjamme. Mutta hänen muistoaan siunaawat tuhannet, jotka owat kuulleet hänen julistustaan ja saaneet hänen koeteltuja neuwojaan.

Rottinkutsu.

Gustaf Roosilla yli yleensä hmwä terweys, josta lahjasta hän oli kiitollinen Jumalalle. Näiden hmwien woimiensa avulla oli hänen mahdollista niin monien woosikshymmenien ajan ahferaasti tehdä matkasaarnaajan rajittawaa työtä. Mutta kun hän oli päässyt 70 vuoden

Gustaf Roos
vanhoilla päivillään.
Hänen poikansa piirtämä.

ikään, alkoi ilmaantua eräitä terveyden häiriöitä, jotka muistuttivat vanhaa palveltijaa siitä, että lähtöpäivä lähentyi. Niin kauan kuin voimat jallivat, toimi hän kuitenkin uskollisesti kutsu- muksessaan. Tautivuoteelle sai hän asettua puunaisen kapina-ajan alussa vuonna 1918. Silloin vallitsevien säännötmien aikojen johdosta oli hänen pakko pitkähön ajan olla ilman lääkärihoitoa, jona aikana tauti nopeasti kehittyi. Kun hänet vihdoin suvrella waiwalla saatiin kuletetuksi Helsingin Diakonissalaitokseen, jossa hän muutamien viikkojen ojan sai hyvää hoitoa tyttäreltään, joka oli antavtunut diakonissan toimeen, oli liian myöhäistä ryhtyä waikeaan watsaleikkaukseen. Woimat wäheniwät päivä päivältä, mutta kärsiwällisesti hän kesti tuskallisen waiwansa. Diakonissalaitoksen pappina oli näiden muistojanojen kirjoittajalla etu saada joka päivä tawata tuota iäkästä työmiestä Jumolan waltakunnan wainiolla ja siinä määrin kuin hänen heikot woimansa myönsiwät puhella hänen kanssaan siitä Wapauttajasta, joka yksin woi antaa syntisraukoille rauhan, lohdun ja autuuden. Hänestä jäi käwijälle kuwa miehestä, joka ei tunne-elämässään hawaitse mitään autuudesta, mutta joka kuitenkin lepää turwallisena sanan kallioilla kaitista siäijistä ja ulkonaisista myrskyhistä huolimatta, wakuuttuna siitä, että Herran sanat ja lupaukset, jotka owat

tunnattaneet häntä pitkän ja waiwallojen elämän aikana, eiwät petä häntä kuolemankaan hädässä.

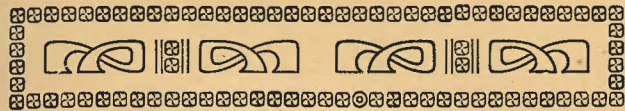
Kun mitään toivoa terveyden paranemisesta ei ollut, ikäwöi Roos takaisin kotiinsa Lappträskiin. Siellä kantoi hän kärsiwällisesti viimeisten päiwien kovat kärsimykset ja nukkui rauhallisesti kesäkuun 7 p. 1918 omaistensa keskeissä 72 vuoden ikäisenä. Hänen wapautettu henkensä kohosi, ajan ahdingosta päässeenä, ylös korkeampaan maailmaan. Ainaikeji sai hän nyt jättää hymnit, surut ja kärsimykset ja viimeisen kerran lähteä matkalle elämästä, jossa oli harwinaisen usein lähdetty matkalle ja erottu. Nyt ei hänen enää tarwitte taistella hätää ja epäilystä vastaan, joita niin runsain määrin tuli hänen osakseen täällä wajawaisuuden maailmassa. Nyt hän on siellä, missä hänet rawitaan Herran kaswojen katselemisella.

Saudansiunauksen toimitti lauantaina kesäkuun 15 päivänä kirkkoherra R. Riekman Lappträskin kirkossa, missä Roos lapsuudesta asti lukemattomia kertoja oli istunut kuulijana ja itsekin saarnaajana esiintynyt. Surren seijoiwat hänen paariensa ääressä puoliso ja yhdeksän aikuista lasta. Saapuvilla oli myöskin eräitä wanhempia ystäviä herätysten ajoilta woli wuosisataa sitten. Sitä paitsi oli lukuisasti yleisöä, jonka joukossa oli ystäviä naapuriseurakunnista ja etäisemmiltäkin paikkakunnilta, kokoontunut saattamaan wanhaa matkasaarnaajaa hänen viimeisellä matkallaan maan päällä. Suuri kulkien paljous ja useat puheet ilmaisiwat sitä kaipauستا, jota laajat piirit tunsiwat hänen poismenonsa johdosta. Siinä seppeleessä, minkä Lutherilaisen Ewangeliumihyhdistyksen johtokunta laski wanhän työmiehenä haudalle, oli kirjoitus: „Hywä on, sinä hywä ja uskollinen palwelija! Mene Herrasi iloon!“

Siinä ilossa, siitä olemme wakuutetut, saamme kerran kohdata Gustaf Roosin ja kaikki muut, jotka uskossa Jeesukseen ennen meitä owat menneet kotiin. Kehoit-

tafoon heidän hyvä esimerkinjä meitä, jotta vielä kuulumme taistelemaan seurakuntaan, tekemään kaiken, mitä teemme, Herran Jeesuksen nimesiä ja kiittämään Isää Jumalaa hänen kauttansa! Silloin saamme mekin Herran vaihtaa maißen elon surut ja taistelut iäisen elämän rauhaan ja autuuteen, johon olemme kutsutut.

Edvin Wirén.

Jeesuksen kuolema riittää.

(Uusi suomennos Siionin K. lauluun N:o 142.)

Aadamin tuottaman turmion meiltä	Onneton, ken ohi Golgatan kulkee
Pois „vaimon siemen“ jo ottanut on.	Tallaten verta ja hyljäten lain Sen kita helvetin varmasti sulkee,
Maailman korjasi kuoleman teiltä,	Tuomiopäivä kun koittavi vain,
Kun sille ristillä toi sovinnon. Yks' rikosten Rangaistuksen Kärsi jo puolesta miljoonien.	Tuomitsemaan Pilkkaajiaan Herra on saapuva kunniasaan.
„Syntien anteeksi antamiseksi Mun veren ristillä vuodate- taan“	Armahin Jeesus, sun piinasi paina
Niin sanoi Jeesus ja lohdu- tukseksi	Niin syvään syntisien sydä- miin,
Syntini anteeksi uskoa saan. „Teille nyt vain, Voiton mä sain Golgatan vaivoihin vaipues- sain.“	Että he itseään itkien aina, Rientäisi ristisi turviin ja niin Rististä vain, Kerskaisi ain Kertoen: Syntini anteeksi sain.
„Jos veriruskeat syntinne oisi, Ne lumivalkeiksi puhdiste- taan.“	Suo, että meille on kuolosi kallis
Kun veriarmohon turvata voisi Kaikki nyt uskossa vahvasti vaan!	Syy ikiriittävä autuutehen, Ettemme muitten ja itsemme sallis
Korvaamaton Sun veres' on, Tuhansin taivahin ostamaton.	Joutua armosta orjuutehen On lunastus, Maan pelastus, Autuuden ainoa syy, perustus.

C. O. Rosenius.
Suom. K. W. T.

Pastori J. Oskari Levänen.

Juhana Oskari Levänen.

Te joudutte kaikkien vihattaviksi minun nimeni tähden. Matt. 10: 22.

Jeesuksen nimi ja siihen liittyvä syntein anteekfiantamus, elämä ja autuus — ne ovat aina olleet maailmasa vihattuja asioita. Heti saarnatoimensa alusja jaiwat apostolit kouraan tuntuwasti koea hylämainitujen Mestarinja sanojen totuuden. Kun kielloista huolimatta yhä waan rohkeasti puhuiwat „tästä nimestä“, eiwät sen koommin rauhan päiwää saaneet wietttää. Si laannut maailma ennen raiwoomasta heitä vastaan, kun näki heidän werensä wuotawan mestauspölkkyille. Saatana, jonka wallalle Jeesus-nimesjä on täysi tuho, ei ole koskaan lakkaawa raiwoomasta niitä vastaan, jotka tätä nimeä tunnustawat ihmisten ainoakfi ja tähdellijekfi autuudekfi. S. Prätorius sanoo tästä m. m.: „Enin kiusataan niitä ihmijä, jotka ovat enin walaistut ja uskollisest ja puhtaasti tunnustawat ewankeliumia. He ovat alinomaisessa taistelussa ja heidän sydämensjä läwistetään joka päiwä monilla nuolilla, mutta heidän wastustajansa iloitsewat ja riemuitsewat sydämeästään.“

Tätä totuutta oli warmaan myöskin omalta osaltaan saanut kokea se mies, jonka nimen olemme piirtäneet otsikkoomme, Someron kappalainen, pastori D. Lewänen, koska hän julistuksessaan hywin useasti siihen kosketteli sekä yksityksessä keskustelussa sitä usein walitti. Muistan eräänkin hänen henkewimpää esityksiään, kun hän Sionin Kanteleen laulun 335 johdolla esitteli, kuinka „autuutemme on kuolemassa Karitsan“ yksinään, mutta tämän jos waan sanomme, niin heti on koko uskottomien lauma niskassamme. Eipä woinutkaan pastori Lewänenkään jäädä osattomaksi „ristin pahennuksesta“, olihan Kristuksen risti hänen julistuksensa keskipiste ja pääasia. Ja sellainen julistus päästä omattunnot wapaiksi saatanan orjuudesta, mutta ehdottomasti myös nostaa myrskyn epäuskoisten leirissä.

Mutta joskin Kristuksen ristin tunnustaja joutuu huonoihin wäleihin epäuskoisten kanssa ja joutuu maailman tuntoiksi, niin saa hän kuitenkin, kuten Jeesus itse sanoo, satakertaisesti takaisin jo tässä elämässä weljiä, sijaria, waimoja, lapsia j. n. e. Matt. 19: 29.

Hän saa rakkaita ystäviä ja tulee itse rakastetuksi. Ne ystävät ovat tosin maailman matalimpia, mutta sen arwoikkaampia Hänen edessään, joka tuomitsee „ihmisten muotoon katjomatta“. Niin oli D. Lewäsenkin laita. Armolapset olivat hänelle rakkaita. Heille oli hänen kotinsa awoinna, olivatpa kuinka hyljättyjä tahanan. Tahdon mainita siitä yhden esimertin. Somerolla oli muuan armolappi Juho Salenius, joka wä hän ennen kuin pastori Lewänen itse pääsi autuaitten majoihin. Hän oli autuuden käsityksessä erittäin yksinkertainen ja walaistu ja waihatti laajalti yksinkertaisen todistuksensa ja kirjanmyyntinsä kautta. Mutta halwan ulkoasunsa ja omituisuuksiensa takia oli hän oikein epäuskoisten hylkylaatikko. Tällä miehellä oli melkein pä kotinsa D. Lewäsen luona. Siellä oli Saleniusen kirjawarasto, sinne hän riensi aina, matkojensa lomassa

lepäämään. Yhdessä tehtiin kirjatilit ja hoidettiin rahasiat, ja Lewänen oli aina walmis puoltamaan „Suhoa“, vaikka minikälaissessa pilkkaajajoukossa. „Suho“ puolestaan oli sydämellisellä rakkaudella kiintynyt ystäwäänsä ja suojelijansa.

Nyt ovat kumpikin pois. Samalla saralla he toimivat, erilaisina tosin ihmisten silmissä asemansa suhteen, mutta saman wainion työmiehinä sittenkin. Erilainen oli ystäwysten lähtökin: toinen nukkui rauhallisena wuoteelleen, toinen kaatui murhamiehen kuulan läwistämänä. Mutta kun kummankin kerskausena oli Kristuksen risti, niin tiet kulkiwat yhdessä ja loppumääräkin on sama. Yhteistunnolliset, siwistykelliset y. m. erotukset ovat nyt pois, molemmat ovat Karitsan istuimen edessä yhtä kirkkaita.

J. D. Lewänen oli syntynyt ³⁰/₄ 1865 Ypäjällä, jossa hänen wanhempansa olivat Jokiwoisten kartanon wuofratilallisia. Ylioppilaaksi hän tuli ¹³/₆ 1889 ja alkoi opiskella jumaluusoppia. Warojen puutteessa täytyi Lewäsen kuitenkin lopettaa opiskelunsa yliopistossa, ja hän siirtyi tehtaantoulun opettajaksi Jorssaan. Toimensa ohessa piti hän puheita tehtaanwäestölle. Kun ewankelinen herätys siihen aikaan oli ehkä waltawimmillaan Jorssaassa, joutui Lewänenkin jo siellä kosketuksiin ewankeliumin kanssa ja joutui uskowaisten pariin, vaikka hänen oma ewankeliumin julistuksensa wasta wiimeisenä vuosikymmenenä tuli kirkaammaksi. Tarmolla jatkoi hän opintojaan, niin että suoritti jumaluusoppillisen erotutkinnon ja wihittiin papiksi Turussa ¹⁴/₆ 1895. Näin oli hän saawuttanut lapsuudesta asti mielessä kangastareen päämääränsä: hänestä oli tullut Kristuksen ewankeliumin julistaja. Pappina toimi hän antaumuksella ja innolla, waikei hänen intonsa tasaisen ja vaatimattoman esiintymisen wuoksi ollut wieraalle henkilölle huomattawisia. Toimittuaan papinwikoja Marwuden, Nummen U. I. ja Pyhäjärwen U. I. seura-

kunnissa suoritti hän pastoraalitutkinnon $21/10$ 1897 ja nimitettiin kappalaiseksi Somerolle $14/10$ 1898, jossa murhaajan luoti lopetti hänen elämänsä $17/4$ 1918. Someron omat punakaartilaiset murhasivat hänet kotimatallaan eräästä kylästä, jossa oli käynyt kahden pienen poikansa kanssa. Murhamiehet tapasivat hänet n. s. Rautelan nummella, jossa suorittivat kamalan työnsä ampuen hänet rattaille poikiensa keskelle. Wainwerisen ruumiin saivat pojat tuoda rhyötettyyn kotiin surusta pakahtuvalle puolijolle, vapaa henki oli liidellyt ijankaikkisen rauhan majoihin. Lewänen oli waalieshdolla syntymäseurakuntansa sielunpaimeneeksi, waikka waalia ei vielä sekawien olojen takia oltu ennätetty toimittaa. Hänen harras toivonsa oli päästä waijuttamaan hänelle niin rakkaassa seurakunnassa. Mutta Jsa oli päättänyt toisin, ja antoi palvelijallensa ja lapsellensa paljon paremman ja rauhallisemman paikan luonansa. Ruumiinsa waan wiettiin Ypäjän multa, jossa sen $20/4$ 1908 siunasi haudan lepoon wainajan uskonveli pastori Wainö Salonen, puhuen Dan. 12: 3 johdolla woimakkaita sanoja uskowaisten ihanasta woitosta hlösnousemisen suurena päivänä.

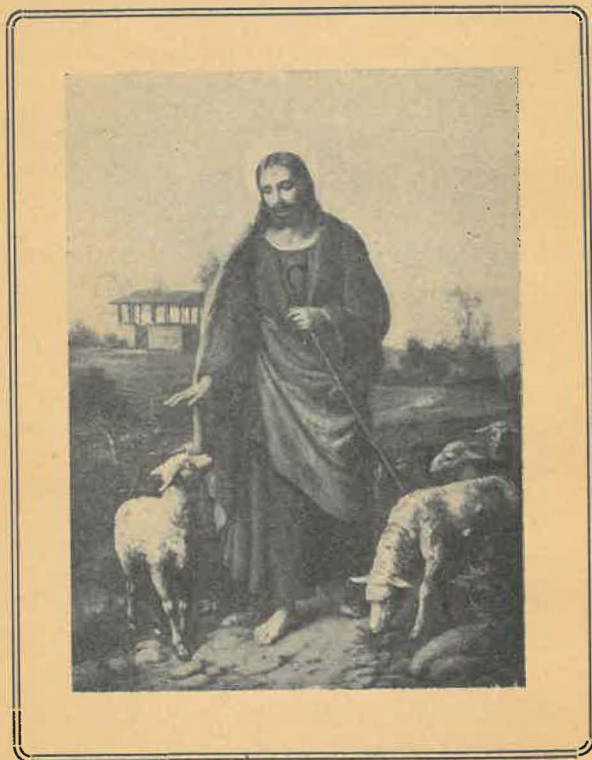
Sekä ihmisenä että saarnamiehenä oli Lewänen janan täydessä merkityksessä hyvien ritvien mies, kantaanomainen ja waatimaton. Saarnansa, jotka hän täydestä wakaumusesta piti, oliwat koruttomia ja kantsantajuisia, jos kohta sekä laatuunsa että laajuuteensa nähden suppeita. Ahkerasti käwi hän saarnaamassa laajan seurakuntansa eri kulmilla, toisinaan naapuriseurakunnissakin. Raamatun lukemisen merkitystä ja tarkeyttä hän painosti ja wiljeli sitä itse ahkerasti perheväkensä keskuudessa.

Lewänen oli harras laulun ja soiton ystävä, waikka hänellä itsellään ei ollut huomattawia musikaalisia taipumuksia. Laulun eläwöittäwän waiikutuksen jumalanpalveluksissa ja hartauskokouksissa hän hywin oivalssi

ja usein puhuiin siitä. Miltei joka tilaisuudessa hän erikoisesti kehotti joka miestä ostamaan Sionin Ranteleen ja sitten yhtymään kiitoslauluun, „jotta nurmi keinahtelee“, kuten hän toisinaan sanoi. Puutteelliseksi se kuoro täällä hänen mielestään aina jäi, mutta nyt kuulee hän waltawamman kuoron säwelet, kuin mitä täällä konjanaan osasi kuwitella. Soittimet owat tähdelliset, äänet owat puhtaat, suuri on laulun sisällisy: „Kariisa, joka on teurastettu, on arwollinen saamaan woiman, ja rikkauden, ja wiisauden, ja wälewyyden, ja kunnian ja rikkauden ja hlistyksen.“ Slm. I. 5: 12. Hän osaa jo laulaa itsekin.

E—i. E—a.

Hyvä paimen.

Jeesuksen paimenuskollisuus.

„Kotimattalla“ kalenteria warten kirjoitti Pastori Wäinö Salonen.

Minä olen se hyvä paimen, sanoo Jeesus Joh. 10: 11. — Nämä sanat, waikka tutut, ovat kuitenkin merkittävät, sillä niin ei voi sanoa itsestään kukaan muu. Ja kuitenkin Jeesus ei puhu liitoja. Hän on todella sitä, mikä sanoo olewansa.

Hän on opottanut sen teoissa. Hän pani henkensä lammasten edestä, kurjan ja jumalattoman sukumme edestä, ja näin hankki meille taivasoikeuden. Siitä me olemme oppineet tuntemaan rakkauden, että hän pani henkensä meidän edestämme. 1 Joh. 3: 16. Tällä tapaa Jeesus tuli paimeneksemme.

Tämä rakkaus on todella suuri. Se on suuri sentähden, että se on shttynyt itsestään. Mehän olemme luonnoštamme Jeesuksen wihollisia, shtttäjiä ja ristiinnaulaajia. Mitä rakastettawaa on meisjä? Sanoppa se, lukijani! Kyllä me olemme sileitä, kauniita ja ystäwällisiä päältä nähden, mutta sisältä olemme mustia kuin perkele. Sydämemme on täynnä pahoja ajatuksia; sieltä lähtewät haureudet, warkaudet, murhat, awiorikokset, ahneus, häijyys, petollisuus, irstaisuus, pahan-

suopaisuus, jumalanpilffa, ylpeys, mielettömyys, Mark. 7: 21, 22. Ja kuitenkin Jeesus on rakastanut tällaista sukukuntaa kuolemaan asti. Parhaat edustajamme Pietari, Jaakob ja Johannes kuorsaavat sikeässä unesfariin, kun Jeesus suuresfä sielun ahdistuksesfä wapiijee Jumalan edesfä ja hikoilee werta. Tämä rakkaus ei waadi toijelta. Se uhrantuu toisen edestä. Tällainen rakkaus on jumalallinen.

Ja samallinen kuin Getsemanesfä ja Golgatalla, on Jeesuksen rakkaus tänään. Se ilmenee siinä uskollisuusdesfä ja kärsiwällisyhydesfä, jolla hän etsii kadonneita lampaitaan. Hän itse lausuu sen näillä sanoilla: katso, minä seison owen takana ja kolkutan; jos joku kuulee minun ääneni ja awaa owen, niin minä käyn hänen luoksesfä sisälle ja aterioin hänen kanssaan, ja hän minun kanssani. Jlm. 1. 3: 20. Jeesus seisoo ja kolkuttaa. Tämä ei siis ole ohimenewää, waan jatkuwaa kolkuttamista, joka waatii paljon kärsiwällisyhyttä. Hän ei sano wain hetkeksi pshähtiwänsä owen taakse, waan: katso, minä **seison**. Wastinkin kristikansan keskuudesfä toteutuu tämä jana kirjaimellisesfä. Kasitetut lapset saawat kuulla Jeesuksen paimenäänen kosisfä ja koulusfä. Millä rakkaudella puhuukaan uskowa isä tai äiti pienokaiselleen Jeesuksesfä! Ja miten koettaakaan uskowa opettaja saada oppilailleen selitetyksi hywän paimenen uskollisuutta! Uskowa sielunpaimen myös parhaansa mukaan ahkeroi sitä, että rippikoululapset saaiswat oikean kuwan Jeesuksesfä. Tämän kaiken waikuttaa tuo eläwä paimen, Kristus, joka antaa sanat suuhun sekä wanhemmille että muille lasten ohjiajille. Sitäpaitfi kaikuu ewangeliumin saarna lukuisisfä kirkoisfä ja rukoushuoneisfä, taloisfä ja mökeisfä, joisfä ihmiset omilla korwillaan saawat kuulla todistettawan hywästä paimenesta. Ja kun lukutaito on yleinen, woi itsekukin tutkia Jumalan sanaa ja tutustua Jeesukseen. Pshät sakramentit owat käytännösfä. Kasitetilaisuudesfä kehoitetaan kum-

meja muistamaan omaa kasitetansa, „sen tuottamia kalliita etuja ja **welwoituksefä**“, jolloin Jeesus kolkuttaa todistajan tunnonle: minä olen sinukin pshäsfä kasiteesfä omistanut itselleni ja sinä kuulut minulle. Ja pshä Ghtwoollinen tuo wäkwästi mieleemme Jeesuksen rakkauden, hänen, joka meni kuolemaan edestämme ja nyt antaa meille ruumiinsa ja werensä, jotta huomaisimme, että hän tahtoo olla rawintomme, elämämme ja kaitemme. Myös myötä- ja wastoinkäymisten kautta Jeesus kolkuttaa tuntuwasti. Kuinka moni onkaan esim. taudin aikana ruwennut tutkimaan elettyä elämäänsä, tullut hätään syntiensä tähden ja löhtänyt lewon Jeesuksen haatwoisfä. Näin joutuu ihminen koko elämänsä aikana olemaan kasitetuksesfä hywän paimenen kansfä sekä tahtoen että tahtomattaan.

Monen on Jeesus saanutkin pshähtymään, mutta wain hetkeksi. On kyllä huomattu autuuden asia tärkeäkfä ja mielistyhty ewangeliumiin, jopa hetkeksi uskottu ja jääty iloitsemaan armolasten parisfä, mutta pian owat taas tämän maailman houkutukset wieroittaneet pois Jeesuksesfä muihin „tärkeihin“ ja „wälttämättömiin“, joita ei ole woiu shryjättää ja niin on ennen wapaa lapsi mennyt wirran mukana. On kyllä ajateltu: jalka sopiwa aika tulee; niin palajan takaisin lapsen usfoon, mutta nyt en wiesä ehdi, sillä nyt on toiminnan aika. Mutta kuinka on käynyt? **Sopiwaa** aikaa ei ole tullutkaan, ja niin on sieluraukka epäuskon tilasfä paimunut helwettiin. Ei siinä ole auttanut Jeesuksen uskollisuus eikä mikään. Woi sentään, kuinka usein paimen saa hukkaan huutaa lammasstaan!

Mutta toiset on Jeesus saanut pshywäisesfä jäämään lammaslaumaan. Siinä on nyt entinen shynnin orja nauttimasfä Jumalan lasten wapautta. Katso, kuinka hänen olentonsa on muuttunut! Jo ja autuuden warmuus säteilewät filmistä ja tarkkaawasti hän seuraa uskowaisten keskusteluja ja puhetta, noiden, joita hän

ennen halveksi ja vihasi. Hän tuntee olevansa jäsen siinä ruumiissa, jonka pää on Kristus, hän hymärtää „Raanaan kieltä“, jonka kaiku hänen korvissaan ennen oli niin vieras. Hän ihmettelee Herran ihmeellisiä teitä ja suurta uskollisuutta ja nauttii saarnasta, jonka kaiku häntä ennen harmitti ja tuskautti. Hän rakastaa sitä, mitä ennen vihasi ja vihaa sitä, mitä ennen rakasti. Tämä on sitä ensi innostuksen aikaa, jolloin voi niin ketevästi laulaa:

„Sä maailma, pidä riemus wain
En siitä huolikkaan.
Min Jeesus teki puolestain,
Sii' hysin riemun saan.“

Mutta kuluu aikoja. Vanhat hymnit alkavat nostaa päätänsä. Elo, joka ennen oli jokapäiväinen, tulee harvinaisemmaksi. Sanakin tuntuu kuivalta eikä siitä saa aina sitä, mitä toivoo. Mieli käy alakuloiseksi, jopa toisinaan pelottaakin. Siipii mieleen ajatus: ehkä Jeesus onkin jo kylästänyt minuun, kun en enää voi iloita, niinkuin ennen enkä voi häntä rohkeasti tunnustaa, vaikka mieli tekisi. Saatana, tuo vanha valehtelija, hokee: ei nyt enää mikään auta, kaikki on mennyttä, usko, toivo ja rakkaus. Mutta kun silloin katsoo, mitä sana todistaa Jeesuksen uskollisuudesta, niin saa kun saakin lohdutuksen. Hänen äänensä kaikuu niin suloisena ja wakuuttavana profeetan sanoissa: kadonneet tahdon minä etsiä ja ekshneet tallelle tuottaa, haavoitetut sitoa ja heikkoja wahvistaa. Hes. 34: 16. Tuo sana **minä tahdon** Ihy maahan kaikki saatanan wehkeet ja petollisen sydämen jaaritukset ja niin jää wäshnyt lammas paimenen ja huostaan halulla kuuntelemaan hänen ääntään. Myös pyhäin esimerkki, niin nöyryyttävältä kuin se toiselta puolen tuntuukin, on sangen lohdullinen. Daavidista, Pietarista ja monesta muusta opimme,

ettei Herra ole heitä jättänyt, vaikka ovat shwälle lan-
genneet, waan „suurella laupeudella jälleen koonnut“
ja armoihin ottanut. Jollei Jeesus olisi wahwistanut
waiwoissa, wainoissa ja marttyrikuolemassa, niin
kyllä jokainen olisi hänet kieltänyt ja uskostaan luopu-
nut. Jos paimen olisi yhtä heikko kuin hänen lamma-
raukkinsa, niin kyllä olisiimme hukassa, mutta kun hän
sanoo sanan, niin kaikki on tyyntä ja hiljaista. Berke-
teen tähtyy paeta ja myrskyn tähtyy hiljetä. Mutta
taas wähän ajan päästä uudistuwat ahdistukset ja sie-
luparka wapijee, kun näkee itsensä wallan kelmotto-
maksi ja mahdottomaksi. On kowin nöyryyttävää, kun
tähtyy tottua tuohon: **hän uskollinen ja minä usko-**
ton, mutta ei totuudesta pääse minnekään. Kyllä me
hlspehdesjämme **omalla** johdollamme pian menisimme
helwettiin, jos psyhijimme wafaina emmekä lankeisi,
mutta nyt, kun teemme syntiä joka päivä emmekä
ansaitse muuta kuin rangaistusta, niin tähtyy jäädä
paimenen johdettawaksi ja sanoa: johda sinä, Herra,
sillä ei minusta nähtä olewan mihinkään. Näin menee-
kin asia paraiten eteenpäin. Ei Jeesus ole vielä ketään
pettänyt eikä tielle jättänyt eikä jätä meitäkään, waan
kantaa helmassaan taiwaaseen, sillä **hän on uskollinen.**

Herran turvissa.

On turvattuna, turviin Vapahtajan
ken ompi antautunut kaikkineen,
ken ahdingoissa tämän armonajan
on hänet omistanut omakseen.

Kas, Herramme on linna varsin vahva,
varustus vankka, valloittamaton!
Ei murru tässä edes ovenkahva,
kun muurit linnain muiden maassa on.

Ja auki on tää linna eksyneille,
miss' arkaillen he seisoo hädissään,
kun korpimatka käypi raskaaks heille
ja tiekin päättyy pilkkopimeään.

Oi, silloin, juuri silloin pilkehtääpi
iloinen valo silmiin kurjien,
väsynyt sieluparka virkeääpi
ja löytää linnan — Herran Jeesuksen.

Ei hätää silloin, anteeksantamuksen
kun suuri lahja vastaanotetaan,
tuo taivaallinen lahja lohdutuksen,
mikä on tuotu syntismaailmaan.

Oi, jos vain kaikki ottaisimme vastaan
tään lahjan, taivaan meille tarjooman!
Ei mikään äiti suojele niin lastaan
kuin tämä linna — Poika Jumalan.

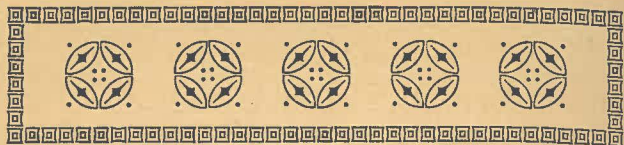
Ei irroittaa voi kuolo eikä mikään
hänestä meitä, lunastamiaan.
Mitenkä semmoista hän sietäisikään,
jok' elämää on tullut antamaan!

On turvassa, ken turviin Jeesuksemme
on antaunut, uskokaamme se!
Jos elää, elää hälle, Herrallemme,
jos kuolee, kuolee hälle, Herralle.

On autuasta olla oma Herran
ja häntä täällä uskoss' odottaa.
Hän vielä tulee kunniaassa kerran,
kun katoaa tää taivas ja tää maa.

Mut ennen jo — kun myrskyt raivoaapi,
sisäiset myrskyt, myrskyt mailman tään,
hän hätäyntyneille tarjoaapi
lepoa, rauhaa sydänveressään.

Ei sulkeudu tämä linna keltään,
ja ristilippu vetää luoksehen.
Se haavat parantavi verekseltään —
Oi, hyv' on turviss' elää Jeesuksen!

Vieraalla maalla.

„Kotimatalla“ kalenteria varten kirj. pastori E. J. Hakala.

„Baabelin virtain vierillä, siellä me istuimme sekä itkimme muistellesamme Siionia.“ Ps. 137: 1.

Juudan kansa vietiin vankina Baabeliin. Siion, heidän tempelinsä poltettiin ja Jerusalem hävitettiin. Silloin lakkasi kansa laulamasta Siionin virsiä. Kanteleet ripustettiin pajuihin. Itkuun tukahtuivat ilon säveleet. Sydän oli täynnä ikävää ja kaipausta. Se ikävöi Siionia, jota eivät voineet koskaan unohtaa.

Tämä on tuttua kaikkien aikakausien Herran kansalle. Maan päällä vaeltaissansa on se aina vieraalla maalla. Se on hajallaan asuva ja muukalainen. Mutta tämä maa ei ole vain muukalaisuuden maa, vaan sen lisäksi viholismaa. Herran kansa kulkee kotia kohden, mutta on samalla ahdistettu monelta taholta. Maailma ei tunne Herran kansaa eikä se kärsi sitä. Jeesus on sanonut omillensa: »Jos te olisitte maailmasta, niin rakastaisihan maailma omaansa; mutta koska ette ole maailmasta, vaan minä olen valinnut teidät maailmasta, sentähden maailma teitä vihaa.» Joh. 15: 19. Siitä syystä laulaa Herran kansa usein Siionin virsien asemasta murhe-

virsiä. Hengellinen laulaja on tulkinnut taivaan matkamiehen tunteita oikealla tavalla lausuessaan:

Maailman korkea matkustaissa murheinen on mieli,
Vaan kun minä pääsen taivaaseen, niin riemuun aukee kieli.
Siddottuna kieleni täällä on ja kahlittu sangen kovin:
Vaan kylläpä kahleet aukenee, kun pääsen taivaan hoviin.“

Alussa mainittu raamatun sana johdattaa mieleemme myös kansalaisemme, jotka asuvat kaukana kotimaasta vieraalla maalla. Tahdon johdattaa ajatuksemme erittäin niihin satoihin tuhansiin siirtolaisiin, jotka asuvat Pohjois-Ameriikassa hajallaan Atlantin rannikolta Tyynen meren rannikolle asti. Suuri osa heistä on vailla järjestettyä ja säännöllistä seurakuntahoitoa.

Ollessani siirtolaislähetyksen pappina Tyynen meren rannikolla olevissa valtioissa, sain nähdä heidän olojansa, surujansa ja ilojansa. Siellä löysin kansan, joka asui vieraan maan virtain vierillä ja majaili aarniometsiin raivaamallaan konnuilla; ja se kansa on osa meidän kansastamme.

Heillä ei ole kaikkialla kirkkoja, ei paimenia eivätkä pääse osallisiksi sakramenteistä. Sanan nälkä ja anteeksi-antamuksen tarve voi olla suuri, mutta harvoin saavat siihen tyydytystä. Muistan, kun tulin ensi kerran eräälle metsän keskellä olevalle asutusseudulle, jossa oli seitsemän suomalaista kotia. Tapasin yhdellä pihamaalla perheen emännän askartelemassa. Kun hän kuuli, millä asioilla liikun, niin hän alkoi kyynelisin kiittää Jumalaa, joka oli kuullut hänen rukouksensa ja lähettänyt sanan julistajan. Toista vuotta oli kulunut, kun viimeksi oli sellainen ollut paikkakunnalla. Sellaisia paikkakuntia on paljo ja vielä enempi niitä, joissa käy jonkun kerran vuodessa. — Kastoin kerran eräässä perheessä kolme lasta, joista kaksi seiso iänsä vierellä ja kolmas oli sylissä. Ajattele tätä sinä, joka saat lapsesi pienenä saat-
taa kasteelle. On sellaisia siellä, jotka eivät anna lapsiansa
Kotimatalla.

kastaa ja sellaisia, joilla ei ole siihen tilaisuutta, vaikka soisivatkin sen lapsellensa. Monet äidit itkevät, kun isät eivät suostu lapsen kastattamiseen. Eräässä kaupungissa pyysi äiti kastamaan lastansa, johon toimitukseen puolisonsa oli monien rukousten ja kyynelien jälkeen antanut luvan. Mutta tämä äiti ei ollut kuitenkaan saanut lupaa tulla Jumalan sanaa kuulemaan. Katkerat murheen kyyneleet vierivät hänen silmistänsä, kun keskustelin hänen kanssansa. Oi, siellä on monta itkevää äitiä, jotka omassa kodissaan asuessaan istuvat, ikäänkuin Baabelin virtain vierillä. Tämän suuntaisten tapausten kertomista voisi jatkaa. Riittääköön tämä. Ne kaikki todistavat samaa. Vieraalla maalla asuu kansalaisiamme, jotka itkevät muistellessaan Siionia, seurakuntaa armonvälikkappaleineen.

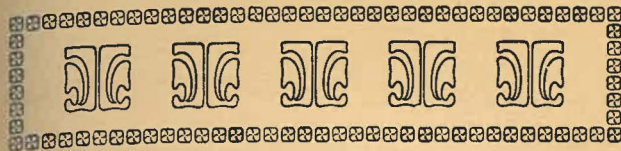
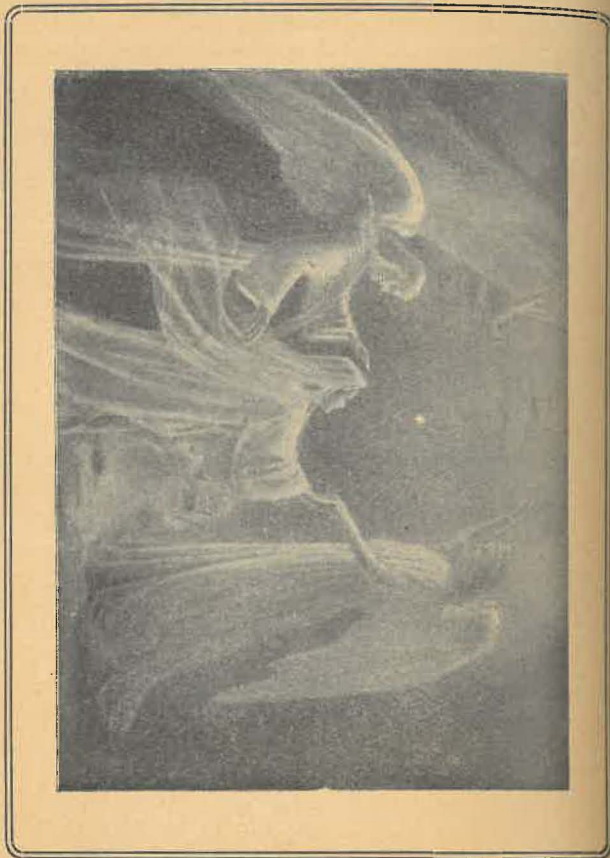
Keski- ja itä-valtioissa ovat kirkolliset olot paremmin järjestyneet meidänkin kansalaistemme kesken. Kotimaan Siionia muistellessansa ovat he perustaneet seurakuntia, rakentaneet kirkkoja pappiloineen ja kutsuneet itselleen sielunpaimenia. Mutta he eivät voi sittenkään unohtaa Suomen Siionia.

Ollessani v. 1916 saarnamatkalla japanilähetyksen puolesta siirtokansan keskuudessa, sain kulkea entisillä työmaillani ja monella muulla paikkakunnalla. Huomasin evankeliumin janoa, joka ihastutti mieltä. Vieläkin saavat sielut kärsiä sanan ja sakramenttien puutetta. Eräällä paikkakunnalla olisi haluttu nauttia H. P. Ehtoollista, jota eivät olleet vuoteen saaneet, mutta minulla ei ollut tarpeita mukana ja niin ei tullut siitä juhlasta mitään. Huomasin todeksi sillä matkallani kuulemani kokeneen uskovaisen sanat: »Papin täytyy kulkea aina sana ja sakramentit mukansa.» — Usein kuulin lausuttavan toivomuksen, että saisivat täältä evankeliumin julistajia. Heidän toivonsa sen jälestä on osaksi täyttynyt. Mutta olen pahoillani, ettei evankeelinen kansa ole aikasemmin lähettänyt osaa niille, »joilla ei

mitään ole valmistettu.» Neh. 8: 10. Sitä mukaa kuin evankeliumin valo on levinnyt siirtokansamme keskuuteen, on herännyt harrastus lähetystyön auttamiseksi Japanissa.

Älkäämme unohtako veljiämme ja sisariamme vieraalla maalla, jossa useat heistä itkien muistavat Suomen Siionia. Harvat niistä tänne koskaan saapuvat, vaan saavat lepopaikkansa vieraan maan nurmen alla. Toivon mukaan saamme heidän kanssansa yhtyä taivaan Siionissa. Silloin eivät kanteleet ole pajuissa, vaan soivat tapetun Karitsan kunniaksi riemuvirttä.

Sunnemme ko toisemme taimaassa?

Sunnemme kerran taimaassa rakkaamme? Siinä kysymys, joka usein tehdään syvennistäkin vaihtimista kuin vain tyhjäästä uteliaisuudesta. Monta kertaa on se tehty kuolinvuoteiden ääressä, olosuhteissa, jotka olivat mieltäliikuttavat ja unohtumattomat. Ja eiköhän se meille kaikille ole syvästi mielenkiintoinen? Sillä löythyköhän ihmisyydäntä, jonka sijintä se ei kossettaisi?

Raamattu ei anna mitään selvää vastausta kysymykseen eikä pohdikaan sitä missään paikassa. Mutta sanoinhan on monien muiden suurten ja tärkeitten kysymysten laita. Raamattu edellyttää taikka mainitsee ne vain ikäänkuin siivumennen, mutta ei käsittele niitä milloinkaan. Siihen kysymykseen nähden, josta tässä on puhe, näyttää se edellyttävän, että asia on varma, mutta ei todista sitä eikä anna sille mitään opillista vahvistusta.

Rakki ensimmäistä Raamatunpaikkaa, jotka tahdomme mainita, on otettu Vanhasta testamentista, josta ne löydämme 5 Moos. 32: 49, 50 ja 2 Sam. 12: 22, 23.

„Ja Herra puhui Moosikselle: Mene tälle Abarimin vuorelle, Nebon vuorelle, joka on Moabin maalla,

Jerikon kohdalla, ja katsele Kanaan maata, jonka minä Israelin lapsille omaksi annan. Ja sinä kuolet vuorella, johon menet, ja kootaan kansasi tykö, niinkuin welsjesi Aronkin kuoli Horin vuorella, ja koottiin kansanija tykö."

„Koottiin kansanija tykö.“ Nämä sanat eivät woi-neet tarkoittaa Moosoksen ja Aronin maallisia jään-nöksiä, sillä kummankaan ruumista ei haudattu yhteen heidän kansanija kuolleitten ruumisten kanssa, waan erilleen ja yksinään, ja minne Moosoksen ruumis sai sijaansa, ei kukaan tiennyt. Ylämainittujen sanojen tähytys siis tarkoittaa Moosoksen ja Aronin sieluja, heidän kuolematonta ja todellista itseään. Heidän sielunsa koottiin kansanija tykö, heidän henkisten sukulaistenja Abrahamin, Jisakin ja Jaakobin tykö. Eivätkö nämä sanat loihdi esiin suloisia jälleennäkemisen ja yhtymisen, uudistettujen ja pyhitettujen rakkaus- ja ystävyyshäsiteiden kuvia?

Toisessa mainitsemistamme raamatunpaikoista sanoo Daawid: „Lapsen eläisä minä paastoin ja itkin, sillä minä ajattelin: Kuka tietää, ehkä on Herrä minulle armollinen, että lapsi saisi elää. Mutta nyt on se kuollut; mitä minä enää paastoisin; taidanko enää palauttaa hänet? Minä menen hänen tykönsä, mutta ei hän palaja minun tyköni.“ Emmehän woi ajatella, että Daawid tarkoitti ainoastaan sitä, että hän kuolisi niinkuin lapsi oli kuollut ja laskettaisiin samaan hautaan kuin se. Sellainen ajatus ei olisi woinut antaa lohdutusta hänen järjethylle sydämelleen. Mutta yhteydestä käy selwille, että Daawid tuli lohdutetuksi. Hänen on niin ollen tähtynyt saada lohdutusta toiwosta, että jaa yhtyä lapsensa kanssa taiwaassa. „Minä menen hänen tykönsä, mutta ei hän palaja minun tyköni“, näitä sanoja woi tuskin selittää muuksi kuin sen toiwon woi-tonwarmaksi ilmaukseksi.

Ja jos siirrymme Uuteen Testamenttiin, niin muistakaamme ensiksi eräitä Luukkaan ewankeliumin sanoja.

Kolmannentoista luvun 28 wärshysä sanotaan: „Siellä on olewa itku ja hammasten kiristys, kun näette Abrahamin ja Jisakin ja Jaakobin ja kaikkien profeettain olewan Jumalan waltakunnassa, mutta huomaatte itsenne heitetyksi ulos.“ Tässä puhutaan selwästi tuntemisesta haudan tuolla puolen: **Te näette Abrahamin ja Jisakin ja Jaakobin ja kaikki profeetat.**

Toinen yhtä tärkeä lause on Matt. 8: 11. „Minä sanon teille: monet tulewat idästä ja lännestä ja aterioiwat Abrahamin ja Jisakin ja Jaakobin kanssa taiwaasten waltakunnassa.“ Elämä taiwaassa on siis yhteisöelämää, ja asianmukainen johtopäätös siitä on se, että tämän yhteisön jäsenten tähtyy tuntea toisensa.

Katsekkaamme myös pyhää kertomusta Kristuksen kirkastumisesta! Rakki kuuluisaa historiallista henkilöä oli siinä saapuwillä, nimittäin Mooses ja Elias. Ja opetuslapset tunsiwat heidät. Miten tämä oli mahdollista, emme tiedä, sillä ei kerrota Herran maininneen heitä nimeltä. Opetuslasten on tähtynyt jonkin henkisen aistimuksen kautta tuntea heidät.

Edelleen otamme todistukseksi ylösnousseen Herran Kristuksen. Hän on esikuwa siitä, mitä meistä kerran on tulewa. Ja ylösnoussemisensa jälkeen hänet **tunnettiin.** Jotkut hänen ja opetuslasten välisistä suhteista oliwat muuttuneet tai oikeammin puhdistuneet ja tähdellistyneet. Mutta olemmoltaan hän oli sama Kristus. Hänessä oliwat merkit siitä, että hän oli sama, muvtamat ulkonaisin silmin nähtäwiä, toiset taas wain henkisesti hawaittavia. Opetuslapset tunsiwat hänet, ja menneiden päiwien tuttavallinen ja armas yhdesäolo uusiintui, waikka se samalla tuli melkoista kirkastuneemmaksi ja jalommaksi.

Ja lopuksi vielä eräs kohta raamatusta! Paawali sanoo ensimmäisessä Tessalonikalaiskirjeessään: „Sillä kuka on meidän toiwomme tai ilomme tai meidän kerskauksemme kruunu? Etteköhän tekim, meidän Herramme

Jeesuksen edessä hänen tulemuksessaan (2: 19)? Jos ei olisi mitään muuta vastausta kysymykseen: Tunnemmeko rakkaamme taimaassa?, niin eiköhän meillä näisjäsanoissa olisi vaikutus siitä. Kuinka voisivat nuo Desfalonikan kristityt olla Paavalin ilo ja kerskausten kruunu Herramme Jeesuksen edessä hänen tulemuksessaan, jos ei hän tuntisi heitä siellä? Tähän raamatunkohtaan sisältyvä todistus siitä, että tunnemme toisemme haudan tuolla puolella, on sangen sitowa. On selvää, että Paavali uskoi, että hän olisi jälleen tuntewane, jotka hänen kauttaan olivat kääntyneet, ja että hän hartaasti ikävöiden loi silmänsä kohden tuota Herran suurena päivänä tapahtuvaa kohtaamista, jolloin hän saisi sanoa: „Tässä olen minä ja lapset, jotka sinä olet antanut minulle.“

Raamattu antaa siis, niissä paikoissa, joissa tätä ainetta kosketellaan, tukea sille otaksujalle, että Herran omat tulevaisessa maailmassa tulewat jälleen yhtymään ja toisensa tuntemaan. Tosin kohotetaan werhoa wain vähäsen, mutta kuitenkin riittävästi, voidaksemme Jsan kodin walloisissa asunnoissa nähdä niiden rakkaitemme piirteiden häämöttävän, jotka lähtiwät luotamme täältä alhaalta. Herran, kun kohtaamme jälleen, on heidän ja meidän oma autuutemme olewa täydellinen.

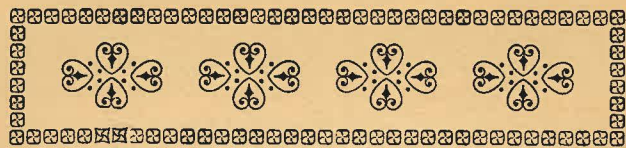
Ja raamatun todistus sointuu yhteen ihmisyhdamen oman waiston kanssa, joka sekin on Jumalan ilmoitusta, erittäinkin uudestisyntyneen ja pyhitetyn sielun waisto.

Meidän otaksomme Jumalan sanan perustuksella, että tulewainen elämä kehittyh nykyisestä, että se kaswaa nykyisestä, että me pohjaltaan olemme tulevaisessa samat kuin tässä nykyisessä, että siellä säilytämme yksilöllisyytemme, samuutemme, muistimme, ettei kuolema katkaije jatkuvaisuuden ketjua, ja että siellä tunnemme itsemme samoiksi henkilöiksi, kuin olimme täällä. Ja jos niin on, jos yksilöllisyys, samuus ja muisto säilyh, niin tottakai tunnemme toisemme. Jos sitävästoin

näitä kolmea tekijää ei tulisi jäämään jällelle, ei oikeastaan mitään todellista ole jäljellä. Me olemme silloin kaikin puolin aiwan uusia olentoja, joiden olemassaolo on alkanut tietoisien muiston alkaessa. Ja miten siinä tapauksessa käy kiitollisuuden — kiitollisuuden pelastuksesta ja kaikesta saadusta armosta ja laupeudesta menneisyhydesjä? Ja miten on tuomion ja tuomiopäiwän laita? Ja kuinka voidaan weisata ylistyswirttä hänen kunniaakseen, joka meitä rakasti ja lunasti meidät Jumalalle werellään ja teki meidät kansakseen ja papeiksi, jolle olkoon kunnia ja woima iankaikkisesti?

Yksilöllisyyden, samuuden ja muistin täytyh olla jällellä tulewassa elämässä; jos niistä luowomme, joudumme kaikenlaisiin sekawiin ja mielettömiin käsitelmiin. Mutta yksilöllisyyden, samuuden ja muistin perustuksella on meillä kaunis ja lohdullinen käsitys tulewasta yhtymisestä ja toistemme täydellisestä ja kokonaisesta tuntemisesta.

Jos meillä on ystäviä taimaassa, rakastettuja ja kaivattuja wainajia, saamme kerran nähdä heidät jälleen, jos wain itse olemme Kristuksen omat. Mies ja waimo, waikkeiwät enää awio puolisoina, koskapa tulemme Jumalan enkelien kaltaisiksi, Mark. 12: 25, wanhemmat ja lapset, weli ja sisar, opettaja ja oppilas, seurakuntapaimen ja lauma, ystäwät, kohtaawat toisensa, ja samalla kun jotkut entiset suhteet owat kadonneet, jääwät toiset jällelle, pudistuneina, pyhitettyinä ja iäisyysluontoisiksi muuttuneina. Ei ainoastaan niitä, jotka täällä alhaalla olivat meille läheisiä ja rakkaampia, waan kaikkien aikojen suuret ja hywät henkilöt — wanhat patriarkat ja profeetat, apostolit ja kirkkoijät, marttyyrit, jotka kuoliwat Jeesuksen nimen tunnustuksen tähden — kaikki nämä tulemme me tuntemaan ja heidän kanssaan seurustelemaan, kun saamme istua pöytään Abrahamin, Jisakin ja Jaakobin kanssa taitwasten waltakunnassa.

Herä aukkaa.

Zoulukertomu 3.

Houtakesä 1868 oli lopussa. Millainen kesä se olikaan ollut. Taitvas oli warhaisesta kewäästä lähtien ollut suljettu eikä ollut satanut pisaraakaan. Toisinaan kävi taiwas lupaavasti pilveen. Pilvet riippuivat raskaina, ja sade näytti wihdoinkin tulewan. Koko elollinen luonto: puut ja kukat, eläimet ja ihmiset — kaikki odottivat ja toivoivat henkeään pidätellen. Mutta mikä pettymys, kun pilvet haihtuivat, ja paahtawa aurinko jälleen paistoi kirkaana taiwaalta.

Toivo waitpui päivä päivästä. Grithijen raskaalta tuntui, kun syksy lähestyi ja pimeys ja kolakat päivät ja — köyhyyks. Tosin oli syksyllä tuolla jokavuotijella hävittäjällä, vähemmän tekemistä tänä vuonna, sillä kuivuneet lehdet olivat jo pudonneet puista eikä juuri mitään woinut paleltua. Kuivuus oli wienyt sen.

Nyt tuli sade, mutta oli kuin olisi se lönnyt ikkunoihin eräänlaisella pitkäällä äänellä: liian mähöhään, liian mähöhään.

Miten päästäisiin tämän talven yli? Miten saataisiin syömistä suurelle nälkäiselle lapsijoukkoille? Sellai-

sia huolestuttavia kysymyksiä mietiskeli moni äiti ja isä, joskaan eivät juuri milloinkaan siitä puhuneet.

Eräässä pienessä metsämökissä erittäinkin oltiin suuresti huolissaan. Kiviperäinen ja laiha oli tuo pieni torppa. Pienet peltotilkut antoivat useimmiten hywin niukan sadon. Grithijen suotuisina kesinä saattoivat kyllä perunat ja ohra tulla oikein hyviä. Ruoho ei tavallisesti kaswanut niinkään huonoesti kivien välissä ja suomaalla läheisen puron warvilla. Mutta tänä vuonna ei tullut paljon mitään.

Äiti ja lapset olivat iltaisin koettaneet kantaa wettä ja kastella perunaa, mutta maa kowettui, eikä siitä nähtänyt olewan juuri mitään apua. Myöhemmin kesällä kuivui sitäpaitsi purokin, ja sitten ei ollut enää mahdollista kantaa wettä perunamaahan.

Jää oli koko kesän pois ja teki heinä- ja leikkuutöitä y. m., mutta säästöjen tekemistä saattoi tuskin ajatella, warsin kun oli vähäsen wiimetalwista welkaa. Päiwäpalkka oli sitäpaitsi laskenut kolmeen markkaan. Jos työtä wain olisi riittänyt koko talwen, olisi kyllä tullut toimeen, mutta jo syyskuussa se loppui ja sitten ei ollut juuri mitään tuloa.

Iltaisin kun lapset olivat nukkuneet, neuvottelivat huolestuneet wanhemmat. Kaikin ajateltawissa olewin keinoin tahtoivat he koettaa säästää. Ennen pitkää rupejivat lapset huomaamaan kummallisen kitterän maun leiwässä. Se ihmettelivät ja kysyivät äidiltä, mutta hänelle tuli silloin aina niin paljon muuta puhuttawaa, ettei hän milloinkaan ennättänyt vastaamaan. Ja lapset unohtivat sen seuraamaan kertaan. Ei ollut niinkään helppoa äidille joutua koskettelemaan puutetta ja sanoa, että jauhoihin jo oli tähtynyt sekoittaa akanoitaa ja petäjänkuorta.

Oli hywä niin kauan kuin heillä oli lehmä jälellä. Näytti siltä kuin olisi se hymärtännyt asianlaidan ja

antoi maitoa ihmeen runsaasti, kukaan ei voinut käsit-
tää, kuinka se oli mahdollista.

Dmituista kyllä näytti siltä kuin ei isä olisi voinut olla
iloinen siitä, että lehmä lypsii niin paljon. Seikka oli
semmoinen, että werot olivat vielä maksamatta. Pieni
jauhovellakin hänellä oli. Minä päivänä tahansa saat-
toi ulosottomies tulla. Ja mitä ottaisi hän velasta?
Koko torpassa ei ollut muuta minkäänarvoista kuin
lehmä. Ja jos hän sen ottaisi, niin — — —

Belätty päivä tuli. Lehmä pani kaikin tavoin vasta-
laukseensa merkitsemistä vastaan, mutta kruunummies
ei ollut taitutettavissa hyvällä eikä pahalla. Tuomio
kuului: Jos veroa ei makseta laillisen ajan kuluessa,
tulee huutokauppa pidettäväksi. Ja niin kruunummies
lähti.

Lakki kainalossa seisoi torppari seuraavina päivinä
kaikkien niiden paikkuntalaisten edessä, joiden hän
luuli voivan auttaa häntä. Mutta kieltävän vastauk-
sen hän sai joka paikasta. Yhä toivottomammaksi kävi
asia päivä päivältä, ja huutokauppapäivä läheni.

Lehmä myytiin polkukinnasta, ja torppariväki kat-
seli toivottomana, kun ostaja vei sitä pois. Menne-
sään se ammui alakuloisesti, ikäänkuin jäähyväisiksi
köyhille ystävilleen metsämökissä. Pienet ja suuret
olivat pihalla ja kuuliivat sen, ja kaikkien silmät kynnelt-
yivät, ja nyt, niin mikä muu oli heillä nyt edessä kuin
suru ja nälkä ja kuolema.

„Kun meillä vain ei olisi näitä neljää viatonta lapsi-
raukkaa, voisimme me vanhat kyllä nähdä nälkää ja
kuolla“, virkkoi isä eräänä iltana, kun pienokaiset olivat
nukkuneet. Mutta nuo poloiset! Jos ne jäävät yksi-
nään eloon, myhdään ne muiden kodittomien tavalla
mähimmän tarjoovalle. Kenties isommat saivat kulu-
kea ruodulla, mutta se ei ole sen parempi. Heille tius-
kataan, minne ikänä tulevatkin, ja heidät otetaan kai
aina vastaan tuolla tervehdyksellä: wai niin, taasto

inä olet täällä! Niin, tiedän kyllä, miten noiden köh-
vien lapsiraukkojen käypi.“

„Sollei se olisi synti“, virkkoi waimo, „pyhtäisimme
Jumalan ottamaan lapset ja sitten“ — — —

„Ja sitten? Mitä tarkoitat?“ kysyi mies.

„Niin, tuskinta tiedän itseään, niin kummallisia
ajatuksia liikkuu päässäni näinä päivinä.“

„Ja sitten, jos lapset olisivat pois“, huokasi mies.
„Jumala meitä armahtakoon!“ — — —

Sinä päivänä kun lehmä oli ulosottoon pantu, oli
isä lähtenyt puolen penikulman päässä olevaan sota-
miehen torppaan. Vanha Sinkko osasi kirjoittaa, ja nyt
tahtoi torpparimme panna menemään kirjeen welsel-
leen, joka oli perämiehenä kuumarisja, jota odotettiin
Stelä-Amerikan matkalta tulewaksi Hampuriin ennen
jouluu. Weljen piti saada tietää heidän hädästään;
ehkäpä oli hän niiden vuosien kuluessa, jotka oli ollut
poisja, saanut kokoon vähäsen rahaa ja — — —

Sotamies oli altis auttamaan. Silmät eivät tosin
oikein tahtoneet tehdä paltvelustaan; käsi wapii, mutta
wiimein oli hän walmis ja alotti. Sinkko kirjoitti Bel-
ka-torpparin janelun mukaan. Sisältö tuli osapuulleen
seuraava: „Kakas weli! Halusin kirjoittaa muutam-
rinin ja antaa sinun tietää, että olemme jotakuinkin
terweinä ja toivotamme samaa lahjaa sinullekin. Ujat
ovat kovat. Koko laihomme ja perunamaamme kivi-
pouta. Pojat ovat terweinä ja tahtovat ruokaa. —
Tuletko kotiin luoksemme jouluna?“ — — —

Halusta olisi hän tahtonut mainita lehmästäkin, mutta
hän ei osannut sommitella sanojaan niin, että mieles-
tään olisi voinut sanoa sitä sotamiehellekään. Tämä
rupestitin jo arwellemaan, että kirje oli tarpeeksi pitkä,
ja Pekka myhönsi niin olewan. Hän pyysi waan pane-
maan terweiset heiltä kaikilta. Sitten se saa riittää.

Pekka otti kirjeen awonaisena mukaansa kotiin.
Postimerkki hänellä oli, mutta kirje jäi vielä jostakin

aikaa kotiin. Sinä päivänä, kun lehmä myytiin, näki wanhin poika sen ja otti ja piirusti suurilla lapsenkirjaimilla siihen: „Nyt myh nimismies meidän lehmän.“

Kirje lähti ja sen kulkua seurattiin ajatuksissa, mutta ei sanaakaan tullut vastaukseksi. Renties ei weli milloinkaan saapunut Hampuriin, kufapa tietää, eliköhän j. n. e. Näin kysyttiin, mutta vastausta waille jäätiin.

* * *

Pimeni, ja päiwät käiwät yhä lyhyemmiksi, mitä lähemmäksi joulu tuli. Pienesjä metsämökisjään käwi päivä toistaan pimeämmäksi ja raskaammaksi. Tosin oli äidillä lahja, joka tuli moninkertaiseksi hätäaikana, nimittäin taito äästä ja walmistaa waihtelevaa ruokaa, waikka siinä tuskin oli muuta kuin peittuleipää ja welliä ja wettä ja — hywiä lupauksia joulusta ja tullewasta kesästä. Ja lapset nukkuiwat usein iltaisin khyneksilmin, mutta uneksien mainioista pyörköistä ja maadosta ja pannukakuista y. m., joita saataisiin jouluna.

Eräänä iltana istui isä takan ääressä ja näytti entistä woiwattomammalta ja surullisemmalta.

„Mitä nyt?“ kysyi waimo.

„Eipä mitään erikoista“, mutta pian istui hän jälleen sywiin ajatuksiin waipuneena.

„Jotakin sinä ajattelet. Sano se“, pyysi waimo.

„Mattelenhan minä, mutta en tiedä, tohdinko sitä sanoa. Ajatukseni owat niin synkät ja ilkeät. Mutta minä en woi nähdä lasten näkewän nälkää. Jumala minulle anteeeksi antakoon! Waan kun tahdot mietteeni kuul'a, niin kerron. Toiwoakseni kaikki nukkuiwat.“

Meillä on joulu owellä, ja minä olen luvannut lapset kanssamme joulukirkkoon. Rahta pienintä woin kanta, ja muut saattawat käwellä. Jouluaattona koettasimme ensin saada pienen juhlan toimeen, antaa lasten syödä itsensä kylläiksi. Olen nimittäin säästänyt pari markkaa, joilla woiwimme jotakin ostaa. Sitten nou-

semme niinkuin tawallisesti k:lo 1 jouluaamuna, syömme wäghäsen, waiwiamme jouluwirren ja lähdemme kirkkoon. Metjän läpi pääsemme hywästi, polkuhan on oikein hywä. Siellä on warjoijaa eikä niin kylmää. Mutta sitten yli puolen penikulman pitkän järwen! Niin uupunua kun olemme, emme milloinkaan jaksane käwellä juu matkaa. Ja juuri sitä minä toiwoinkin. Lapsia rupee wäsyttämään ja nukuttamaan; sinä ja minä emme jaksu pienemmälle, ja sitten — tohdinko sanoa — laskeudumme kaikki pakkasessa jälle ja lepäämme. Toiwoisin, että se tahtuisi juuri kun kirkonkellot soiwat toisen kerran. Otsi niin kaunista nukkua kellojen kaikuesja — nukkua koskaan enää tarwitsematta herätä täällä murheiden maassa.“

Hän ei woinut puhua pitemmälle, waan waipui woiwattomana polwilleen ja huokasi, khyneksen wieriesjä pitkin näkkiintyneitä poskia: „Di, Jumala, anna anteeeksi ajatukseni ja sanani, mutta sinä tiedät, etten minä woi nähdä pienokaisteni kuolewan nälkään. Anna anteeeksi, ja ota meidät kotiin waltakuntaasi autuaana jouluyönä, kun olemme matkalla huoneeseesi!“

Mitä waipui hänen wierelleen. Miehen toiwoittomuus teki hänet wahwemmaksi. Hän tahtoi pyytää Herralta apua, päästäkseen kuolemasta pienokaistineen jällä. Hänhän oli kaiken syksyhä huutanut Jumalalle, mutta tawas oli heiltä suljettu. Se rukous, minkä hän nyt sopertaan lausui, kuului sentähden wain näin: „Mä hylkää meitä, oi Jumala! Jos se on sinun tahtosi, niin anna meidän omiemme kansja päättää päiwämme juuri jouluyönä! Me emme jaksu enää. Pelasta meidät ja kaikki omaisemme!“

Se ilta muodostui ikäänkuin jäähywäisiksi kodista ja elämästä. Se oli kolkoa ja pimeää, mutta ei nähtänyt olewan mitään pääsyä elämään.

Toiwoista ja elämästä he eiwät kuitenkaan tahtoneet mielellään luopua. Nähdessään kirkassilmäisten, lai-

hujen pienokaisensa havahtuvan aamulla, tuntui isästä ja äidistä, että he tahtoivat ja että heidän täytyi elää. Mutta kun he sitten näkivät lasten nälissään koettavan niellä kymmeleitään, silloin toivo petti. Se eivät enää voineet kestää, kun näkivät niiden käyhän yhä kalpeammiksi ja voimattomammiksi. — — —

Wain muutamia päiviä oli enää jouluum. Millaiset tunteet, millainen joulul! Uni, joka muuten harvoin karttaa metsän yksinäisyhydesjä eläviä, oli kuin poisja. Jos he hetkiseksi unenhorrokseen menivät, niin uneksivat he joulusta ja kirkkomatkasta ja järvestä, jonka yli he eivät jaksaneet.

„Suomenna on jouluaatto, silloin meillä on oikein hauskaa“, rohkaisti äiti lapsiansa. „Saammeko silloin pyörhöitä ja maitoa ilman wettä?“ kysyi pikku Pekka ihmisistään. „Saammeko niin paljon kuin tahdomme?“ puuttui puheeseen Niilo. „Saatte luullakseni“, vastasi äiti. „Isä on ostoksilla, ja sitten leivotaan ja wietetään joulua — weisuulla ja lutuulla ja rukouksella, niinkuin ennen. Ja jouluaamuna menemme kirkkoon kaikki tyhni.“

Miten ne odottivatkaan, nuo nälkäiset lapset. Minäkin kymmenen kertaa tuli Pekka kysymään: „Eikö jo ole jouluaatto?“ ja muut kyselivät samoin.

Warhain jouluaamuna awasivat lapset hlen onnellisina silmänsä. Heillä oli pelkkä juhla. Kaikkien mielestä järjesti äiti niinkuin ennenkin jouluna. Ja myöhemmin iltapuolella kokoontuivat isä ja äiti ja kaikki lapset pöydän ympärille, jolle oli lewitetty walkea liina ja pantu runsaammin leipää ja maitoa ja lihaa kuin moneen kuukauteen. (Isä oli onnistunut ampumaan jäniksen eräänä päivänä). Yksi asia häiritäi iloa, nimittäin se, etteivät isä ja äiti näyttäneet oikein iloisilta, eivätkä juuri maistaneet palaakaan, waan jakoiivat waan toisille.

Päivä lopetettiin joulurukouksella ja wirrenweisuulla ja lukemalla „wanhasta kirjasta“. Kaikki — pienet ja

suuret laskeutuivat polwilleen, isä rukoili yksinään aluksi. Sitten yhtyivät kaikki ääneen. „Isä meidän“ rukoukseen. — — —

Se hetki oli warmaan waikain sinä jouluaattona. — Runinkaan waltaistuimen luo meni lakkaamatta armon ja awun pyhntöjä. Pienokaiset menivät sitten lewolle ja nukkuiwat hiljainen, waloiä rauha kaswoillaan, awistamatta, että se woi olla heidän viimeinen yönä kotona.

Unta eivät wanhemmat luonnollisesti voineet ajatellaakaan. Lewottomat ajatukset eivät antaneet mitään rauhaa. He päättiivät walwoa koko yön. Monta sanaa ei puhuttu. He istuivat wai ja tuijottivat leimuawaan jouluwalkeaan. Hetken perästä meni mies ja otti esille ison, wanhan, kulmeen, puufantisen wirjikirjan, jossa oli ahkeran käyttämisen merkit. Sitten aukaisi hän ainoan jällellä olewan hakasen ja awasi kirjan. Hänen silmänsä sattuiwat tuohon warshn:

„Herraasi woiit sä luottaa,
Ah, sielu, ainiaan;
Epäillen älä kysy:
Tuleeko auttamaan?“

„Tämä on kuitenkin sangen kummallista, eikö sinustakin, äiti? Epäillen älä kysy: tuleeko auttamaan.“ Kyllä sillä näyttää kuin ei Herra tulisi auttamaan, waan olisi unohtanut meidät.“

„Niin, kummallistahan se on“, huokasi äiti, „mutta autuaita ovat ne, jotka eivät näe ja kuitenkin uskovat. Emmekö vielä kerran menisi Jumalan eteen hätämme kansja? Ennenkuin he huutawat, tahdon minä wastata, ja kun he vielä puhuwat, olen minä heitä kuulewa, sanoo profeetta. Huutakaamme nyt, kenties hän wastaa.“

Pekka nyökkäsi myönteisesti, waikkakin toivottoisuus wälähti katseesta. Rumpikin laskeutui kuitenkin polwilleen takan wiereessä olewan rahin ääreen, ja äiti kotimattalla.

oikein huusi Herralta armoa ja lopetti Jaakobin sanoilla: „Herra, en päästä sinua, ennenkuin siunaat minua“, ja autat meitä. Siihen ameneen, jolla rufous päättyi, yhtyivät molemmat melkein uskonwarmalla äänellä. —

„Nyt wiseamme vielä wirrestä 22 kaiki viimeistä wärshä, janoi isä, ja niin hän kirkaalla äänellä alkoi: „Siis käännyn puolees pelwotta“, j. n. e. Weijuu oli tuskin waiennut, ennenkuin waimo hätkähti ja kuunteli.

„Eikös kuulukin kulkusten kilinää, Pekka?“

„Kulkusten kilinää täällä metsässä jouluhöinä. Johan nyt; korwasi warmaanfin pettiwät,“

„Eivät pettäneet; kuulustele isefin. Ajatteleppa jos . . .“

„Mitä?“

„Sitä, että jos Jumala lähettäisi enkelinsä tuomaan apua meille ja pienokaisillemme.“ — „Ajatteleppa, Pekka,“ ja iloisjaan hän kawahti pystyhn ja tarttui Pekan käteen.

„Ei toki“ huokasi torppari „tänne eivät enkelit osaa.“

Pikku Pekka nousi unenpöpper sä isän puhuesja ja huokaillesja ja puuttui puheeseen: „Kyllä isä, kyllä ne osaawat tänne, sillä metsän läpi kulkee pieni polku.“

„Ehkäpä osaawat“, janoi isä. „Mutta nuku nyt, niin että jaksat nousta huomisaamuna warhain.“

Sanat oliwat tuskin sanotut, kun molemmat awio= puolisot kuuliwat, että yhtihewonen pshähtyi owen eteen. Toimen ajajista hyppäsi reestä ja koputti oween. Pekka meni aukaisemaan. Edessään näki hän kook= laan, turkkeihin kääriytyneen miehen.

„Hymää iltaa, Pekka! Etkö tunne weljeäsi Juhoo?“

„En tuntenut; sinäkö se todellakin olet, Juhoo? Terwe tultuasi! Sinä tulet niinkuin Herran enkeli.“

„Herran enkeli! Johan nyt; saanen tyhtyä olemaan, mikä olen, merikarhu, joka on kömpinht maalle. Mutta en saanut rauhaa viime wuikkoina. Sinuun ja omiisi kääntiywät alati ajatukseni, ja minun tähtyi päästä

jouluksi tänne. Sienee ollut poikasi, joka kirjoitti kirjeeseen: „Nyt myh nimismies meidän lehmän.“ Ne janat suorastaan ahdistiwat minua hötä ja päiwää. Ja ajattelin: kenties heillä on kowa puute.“

„On, meillä on kowa puute, niin kowa puute, että ajattelimme ja toiwimme huomenna joulukirkkoon mennessämme saavamme“ — — —

„Nyt hymmärrän, miksi en saanut rauhaa, waan piti tulla tänne tänään. Jumala on nähnyt teidän hätänne ja tahtoi auttaa. Minulla ei kyllä ole paljon mukanaani nyt, mutta riittänewät minun „joulutus= miseni“ lähipäiwiksi. Nyt wietämme yhdessä joulua, eikä sinun ja omiesi tarwitse tänä talwena hätää kärsiä.“

„Kiitos Juhoo“, janoi Pekka ja syleili häntä niin kowasti, kun woimattomat käsiwartensa salliwat. „Sinä olet Jumalan lähettämä, jina tulet kuin Herran enkeli.“

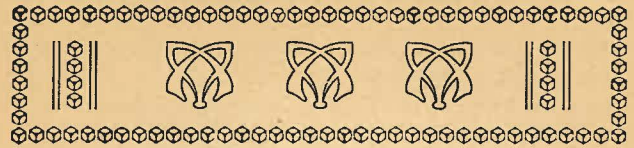
„Niin, se on sitte yhtä totta ja warmaa kuin tässä seison“, lisäsi torpparinwaimo. „Enkä minä milloinkaan woinut oikein uskoa, että Jumala tahtoi antaa meidän kuolla jälle jouluaamuna. Herralle olkoon iäinen kun= nia awustaan“

Jos torpanwäki ei ennen ollut woinut surun tähden nukkua, niin oli se nyt mahdotonta ilon tähden. Ja sitä= paitsi piti Juhon kuulla kaikki. Niin merikarhu kuin oli= fin ja monta kertaa katsonut kuolemaa filmästä filmään merellä pelkäämättä, tähtyi hänen nyt kerran toisensa perässä niellä kyneleenjä ja keskeyttää wastauksensa.

Oli kohta aika herättää lapset. Mutta sitä ennen tah= toi setä, että koko tupa säteilisi waloo ja että joulupöytä pphörhöineen, omenineen, pähkiniineen ja muine ma= keisineen laitettaisiin lapsia warten. Kenellä noista kol= mesta oli suurin ilo walmistaa joulua noille nukkuwille pienokaisille, on waikeata tietää. Waan kun kaikki oli walmiina ja kynttilät sytytetty, ehdotti isä, että pojat

herätettäisiin weiſaamalla: „Kas kirkas nyt kointähtönen.“ Se ei tahtonut wähhällä onnistua, mutta wihdoin, weiſuun tauottua, hieroi pikku Pekka ſilmiään, nousi, katſeli ihmeiſjään kaikkea tuota ihanuutta ja puhkeſi ſanomaa. Katſo, iſä, enkeli oſafi tänne; tuosſa hän iſtuu” ja oſoitti ſetää.

„Olet oikeasſa, hän oſafi tänne“, ſanoi iſä.
„Kunnia olkoon Jumalalle!“

Walosſa waeltaminen.

Wos me waellamme walosſa, niinkuin hän on walosſa, niin meillä on yhtä keſkenämme, ja Jeeſuksen Kriſtuksen, hänen Poikansa weri puhdistaa meidät kaikeſta ſynnistä. 1 Joh. 1: 7.

Saattaiſi näyttää ſekä tarpeettomalta että hyödyttömältä kirjoittaa tästä aineeſtä. Tarpeettomalta, koſkapa tästä aſiaſta lauletaan ja kirjoitetaan wuodeſta wuoteen ja päiväſtä päivään, ja hyödyttömältä ſentähden, että waikka pyhä Raamattu enſimäiſeltä lehdeſtään wiimeiſeen aſti etupääſſä teroittaa tätä ainetta: wanhurſkautamista yksin Jeeſuksen weren kautta, ilman lain apua, ilman mitään meidän ominaiſuuſſiamme — niin on kuitenkin wain harwoja, jotka todella owat tämän ewangeliumin ſalaiſuuden käſittäneet. Puhumattakaan tuosſa ſuureſta, kuolleeſta joukoſta, joka ei milloinkaan kſhſ Jumalaa ja hänen tahtoanſa, waan ſekä ketyhtmieliſenä että uhmaten kartuttaa itselleen wihaa wihan ja Jumalan wanhurſkaan tuomion ilmestymieſen päiväſſi, niin on monta, jotka eiwät milloinkaan, kaikeſta uſkonollisuudeſtaan ja hengelliſhydeſtään huolimatta, ole käſittäneet Kriſtuksen werezſä tapahtuneen ſowituksen

jalaisuutta — sentähden, että he ovat niin kiintyneet omaan itseensä ja omaan työhönsä vanhurskaksi tulakseen ja haavaitsevat niin paljon pyhyttä itsessään, että kokonaan hlenkatsovat ja siuuttavat sen vanhurskauden, joka Jumalan edessä kelpaa. Toiset taas näkevät itsessään niin monia ja suuria syntejä ja puutoksia, etteivät uskalla omistaa ansaitsematonta armoa Kristuksessa josta syystä he pysyttelevät poisä hänen luotaan ja sentähden kulkewat rauhaa wailla ja orjuutuin omintunnon.

Syewanhurskailla ja tekopyhillä on kylliksi omassa hurksaudessaan, uskoissaan, rukouksessaan, katumuksessaan, pyhityksessään, rakkaudessaan Jumalaa ja lähimmäiseen. He käyttävät ja tarwitsewat Kristusta vain kauniiksi elämän esikuvaksi. Hänen on autettava heitä tulemaan pyhiksi heidän omien tekojensa ja jumalisuuden harjoitustensa kautta. Mutta Getsemanen ja Golgatan sowingtowerellä ei ole mitään arwoa heidän silmissään, kun he eivät koskaan ole tulleet mitättömiksi itsessään. He eivät ole koskaan antaneet lain hengellisten vaatimusten kohdistua itseensä, niin että heidän suunsa olisi tullut tukitukse, jonka tähden he woivaikin puhua paljon ja pitkään siitä, mitä meidän itse on tehtävä. He eivät ole milloinkaan tulleet rikollisiksi Jumalan edessä ja sentähden he eivät tarvitse mitään sowingtoweria. Esivanhemmista koko olentoomme periytnyt turmelus on heille tuntematon ja jokapäiväisille syneilleen ja heikkouksilleen he panevat laastarin, joka on koottu todesta ja walheesta, nimittäin että Jumala on armollinen ja laupias, ja kun he koettawat mahdollisimman ahkerasti palwella häntä niin hywin kuin woivat, niin ei hän pidä niin tarffaa lufua siitä, waan latsoo heidän hywää tahtoaan ja wilpitöntä mieltään ja ottaa vastaan tahdon teon asemesta.

Nyt on, Jumalan kiitos, totta, että hän on armollinen ja laupias kaikkia kohtaan, jotta häädässään kääntyvät

Jeesuksen, syntisten Wapahtajan puoleen, mutta se on helwetin ruhtinaan, walheen isän keksimä kawala walhe, että Jumala on syntisille armollinen ilman wälittäjää Kristusta. He panevat ewankeliumin vanhurskauden opista paikan wanhaan, jaastaijeen, fatisealaisen omanwanhurskautensa wiittaan. Taikka toisin sanoin: he eivät ole milloinkaan antaneet Jumalan sanan walon loistaa pimitettyihin sydämiinsä, niin että olisimat joutuneet häpeään koko kristillisyhyksineen ja antautuneet aiwan kadotettuina armoille, niin että Jeesus olisi saanut parantaa heidät. „Sinä et sanonut: 'Se on turhaa!' Sinä huomajit kätesi wirkoawan, sentähden et sinä rauennut.“ Jes. 57: 10. Tätä woitaneen sanoa pimeydessä waeltamiseksi. — Mutta tässä ovat säännöllisesti kaikki todistukset turhia. Jos en minä tule autuaaksi, kuka sitten? arwelewat he. Minä, joka elän hurksasta ja kunniallista elämää ja joka päivä ahkeroin tehdä Jumalan tahtoa — minäkö en pääsi perille, jos kukaan? Oi, rakas sielu, olitpa ken tahansa, joka tunnet itseji tästä kuvauksesta, jalli meidän sanoa itsellesi Jeesuksen nimesä, hänen, joka on A ja D, ensimmäinen ja viimeinen, ilman häntä on Jumala kuluttawa tuli, ja jos ei sinulta riisuta omia kuluneita waatteitasi eikä Jeesuksen vanhurskauden julapukua päällesi pueta, silloin on hän, jonka kaswojen eteen meidän kaikkien on ilmestyminen ja jonka nimeen jokaisen polwen on notkistuminen, tuona suurena päivänä sanowa sinulle: En tunne sinua; menkää pois luotani kaikki te wäärhyden tekijät. Mutta se on kuitenkin kummallista, sanot sinä. Minä, joka koko ikäni olen harrastanut hurskautta ja tehnyt monta tosi hywääkin tekoa, woisiko sitten Jumala syhyttää minua wäärintekijäksi? Rakas ystävä, jos sinä hurksauksinesi voit kestää Jumalan edessä, mihin sitten Kristusta tarwitset? Jos et wielä liene niin oman vanhurskautesi pauloihin kietoutunut, etteivät Jumalan sanan totuudet wo sinua saawuttaa, niin

pyhähdy ja ajattele, mitä se merkitsee, että Jumala itse muodattaa werensä maan päällä. — Jos voisit hurskaudellasi sovittaa Jumalan ja tarwititit Kristusta wain efikuwaksi ja esimerkiksi, jonka mukaan voisit elää ja waeltaa — silloinhan olisi ollut tarpeetonta, että hän on ristillä kuollut, sillä jos wanhurskaus on saatawissa lain kautta, silloinhan Kristus on suotta kuollut. Gal. 2: 21. Ja jos tähdellisyys olisi saatutettu leewiläisen pappeuden kautta, miksi sitten oli tarpeen, että toisenlainen pappi nousi Melkisedekin järjestyksen mukaan eikä tullut nimitetyksi Aaronin järjestyksen mukaan? Hebr. 7: 11. Silloinhan olisi riittänyt, että Kristus olisi waeltanut täällä maan päällä jonkun aikaa meidän efikuwamme, ja sitten mennyt ylös Jhänsä luo kärsimättä kirouksen kuolemaa. Mutta ei, synti on niin kauhea paha, ja Jumala niin pyhä ja kiwas Jumala lakinsa puolesta, joka on hänen pyhän tahtonsa ilmaisu, että uhri oli uhrattawa, wieläpä sellainen, joka wastasi rikkomuksen suuruutta. Mutta tähän ei keltwannut mitään wähempi kuin että Jumalan oman Pojan, luowan Sanan, hänen, jonka kautta kaikki on saanut syntynsä, tähtyi astua alas maahan ja tulla uhrikaritsaksi koko maailman syntien edestä. Tämä on Raamatun oppi, mutta et löhdä siitä ainoatakaan paikkaa, joka opettaisi, että meidän hurskautemme, uskomme, rukouksemme, katumuksemme ja hyvät tekomme kelpaawat Jumalan edessä syntien sovittukseksi. Mutta, sanot sinä, Jumalan sana todistaa: „Olkaa pyhät, sillä minä olen pyhä.“ 1 Piet. 1: 16. Niin, sitä emme tahdo kieltää, mutta se ei kuulu tähän, siihen tulemme edempänä. Tässä tahdomme wain Jumalan omalla sanalla osoittaa, minkä perusteella syntinen woi saada rauhan Jumalan kanssa. Roomalaiskirjeen 3 luvussa luemme näin: „Me tiedämme, että kaikki, minkä laki sanoo, sen se puhuu lain alaisille, jotta jokainen suu tukittaisiin ja koko maailma tulisi syylliseksi Jumalan edessä; sentähden, ettei yksikään ihminen tule

wanhurskaaksi hänen edessään lain teoista, sillä lain kautta tulee synnin tunto. Mutta nyt Jumalan wanhurskaus, josta laki ja profeetat todistawat, on ilmoitettu ilman lakia, nimittäin se Jumalan wanhurskaus, joka tulee Jeesuksen Kristuksen uskon kautta kaikkiin ja kaikille, jotka uskwat, sillä ei ole yhtään erotusta. Sillä kaikki owat syntiä tehneet ja owat Jumalan kirkkautta wailta ja saawat lahjaksi wanhurskauden hänen armostaan sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, jonka Jumala on julkaissut olemaan sovituksen wälineenä uskon kautta hänen weressään, osoittaaksensa wanhurskauttaan, koska jumalallisessa kärsiwällisyydessään oli jättänyt rankaisematta ennen tehdyt synnit, osoittaaksensa wanhurskauttaan nyhajasaa, jotta itse olisi wanhurskas ja wanhurskauttasi sen, jolla on Jeesuksen usko. Mihin siis kasteaminen joutui? Se on, tyhjäksi tehty. Minkä lain kautta? Tekojenko lain? Ei, wain uskon lain kautta. Niin päätämme siis, että ihminen wanhurskautetaan uskosta ilman lain tekoja.“ Room. 3: 19—28. Hebrealaiskirjeen 10 luvun 14 wärsyissä sanotaan: „Yhdellä ainoalla uhrilla hän on ainoaksi tehnyt tähdellisiksi ne, jotka pyhitetään.“ Ja 17 wärsyissä: „Heidän syntensä ja laittomuuksiansa en ole enää muistawa.“ Näet siis, että Jumala selwitin sanoin todistaa, ettei hän hywäsi eikä tunnusta mitään muuta uhria synnin edestä, olipa se uhri minkä nimistä tahansa, kuin Jeesuksen Kristuksen, hänen Poikansa weren. Wain se kelpaa, sitä pitää hän suuressa ja kallissa arwossa, mutta ei sinun omatekoisia koristeitasi. Ei, sinä joka lohdutat itseäsi jollakin omasa itseesi, miten jalolta ja hywältä se muuten näyttäneeikin, sinulle tähtyy tapahtua jotakin, jos mieli sinun tulla onnelliseksi ajassa ja ianlakkisuudessa. Sinussa tähtyy tapahtua Pyhän Hengen uudistus, pyhäsi kasteessa tapahtuneen uudestisyntymisen pejon perustuksella. Tiit. 3: 5. Mutta se ei woi tapahtua niin kauan kuin sinun oma suuri ja mah-

tawa „minäsi“ elää, niinkauan kuin et ole kokenut sitä, josta apostoli Paawali puhuu Roomalaiskirjeen 7 luvun 9 wärsyysä, jossa hän sanoo: „Minä elin ennen ilman lakia; mutta kun käskyhana tuli, niin synti warkosi.“ Mutta sinä sanot: Paawalihan selittää itse Ap. t. 26: 5, että hän uskontonsa ankarimman lahkon mukaan eli niinkuin fariseus ja Filippiläisille hän kirjoittaa, että hän oli ympärileikattu kahdeksanpäiwäisenä, oli Israelin kansaa, Benjaminin sukufuntaa, Hebrealainen Hebrealaisista syntynyt, lastin nähden fariseus (3: 5). Kuinka hän sitten woi sanoa eläneensä ilman lakia? Niidenhän täytyy olla kaksi eri ajan kohtaa hänen elämässään, jotka hän tässä mainitsee. E: ystäwäni! Paawali katsoi koko elämänsä, hamaan siihen päiwään asti, jona hän matkalla Damaskoon kohtasi Herran, joka puhutteli häntä sanoilla: „Saul, Saul miksi wainoat minua?“ (Ap. t. 9: 4), elämäksi ilman lakia. Waikka hän ulkonaisessa suhteessa oli ankarasti harrastanut lain käskyjen mukaista elämää, niin ei tuo sama laki kuitenkaan ollut koskaan saanut hengellisine vaatimuksineen tunkeutua hänen sydämensä sywyhteen ja ilmaista syntiä, joka piili sydämen pimeisjä kätköpairoissa, niin että hän olisi tullut rikolliseksi Jumalan edessä. Wasta sitten, kun Herra sai hänet niin pitkälle, että hänen suunsa tuli tultuksi ja hän tunnusti olewansa welkaa kymmenentuhatta leiwiskää eikä kennyt sitä maksamaan (Matt. 18: 24, 25), wasta sitten käwi hän vastaanottawaiseksi Jumalan armolle, ja Pyhä Henki, joka sanan ja kasteessa tapahtuneen uudestisyntymisen kautta oli waukuttanut uuden luomuksen, asustui hänen sydämeensä. Se, mikä on wanhaa, oli kadonnut, katso, uusi oli sijaan tullut, 2 Kor. 5: 17. Tämän waimme hawaita siitäkin, että Paawali kohdattuaan Herran, „saarnasi kohta synagogissa Jeesusta julistaen, että hän oli Jumalan Poika.“ (Ap. t. 9: 20), ja lewitti sitä oppia, jota hän aikaisemmin sokeassa kiiwauudessa oli wainonnut. — Ja huomaa, ennen-

kuin jama, mikä tapahtui Paawalille, tapahtuu sinullekin, nimittäin, että Jumala Henkensä ja sanansa kautta saa puhua sydämellesi, niin että näet itsesi kaikkinesi rajattoman kurjaksi ja kadotetuksi syntiseksi, ja Aristuksen kuuliaisuudessa, laintäyttämisesjä, kärsimisesjä ja kuolemasja löhdät lohduitukseji ja syntein anteekiantamuksen hänen weresjään, — ennen et woi tehdä ainoatakaan tekoa, joka olisi mieluinen Jumalalle. Wieläpä enemänkin. Kaikki luulotellut hywät työsi owat inhoittawia hänen edessjään, jonka edessä taiwataakaan eiwät ole puhtaat. Ja toteen käy tässä, mitä laulamme:

„Ah, sen, mitä woittona pidimme me,
Nyt raiskaksi huomaamme aiwan!
Waan siitä me nyt ihan riemuitsemme,
Kun on weri aukaisjut taiwaa
On oma-wanhurskaus, jumalisuus
Wain pettäwä werho ja alastomuus,
Kun aurinko alkaapi polttaa.

Toiset taas eiwät tohdi monien ja suurien syntiensjä tähden uskoa ansaitsematonta armoa Jeesuksen weresjä. He owat wakawammin käsittäneet lain pyhäät waatimukset; he näkewät, että Jumala waatii sydämen pyhyttä ja puhtautta, mutta hawaitsewat paljasta jumalattomuutta ja saastaisuutta itsesjään, ja he käywät sentähden orjuutetuin omintunnon, tehden työtä oman sydämensä kanssa saadaksen sen rakastamaan Jumalaa ja tullakseen mieleltään sellaiseksi, että Jumala olisi heille armollinen.

He arwelewat kyllä uskowansa, että Jeesus todella on käyttänyt ja suorittanut sowitzhönsjä; hänen puoleltaan ei mitään puutu, mutta heisjä itsesjään se puutos on, mikään ei ole heisjä oikein, mikään ei ole niin kuin sen olla pitäisi. Niin, rakas ystäwä! Se on walitettawasti niin, että meisjä ei ole mikään niinkuin sen pitäisi

ja tulisi olla, mutta iloitse, sielul! Jeesuksessa on kaikki oikein, kaikki tähtetty, ja jos saisit armon pyhästä katselemaan, kuinka tähdellisesti hän on kaiken syntisi ja welkasi soveltanut, niin se antaisi rauhan waitwatulle tunnellesi. Rakkaani! Suuri sentähden, että sinun ja minun ajiani olivat kaikki puolin toiwottomat ja hukassa, tähtyi Jeesuksen kuolla krouksen kuolema. Ja kun hän sovittoi maailman syntit, teki hän sen niin tähdellisesti, ettei hän jättänyt mitään sinun tehtäväksesi, kunhan waan lapsellisesti otat vastaan armon, jonka hän kuoleamallaan on sinulle ansainnut ja lahjoittanut sekä kasteessa omistanut sinulle, nimittäin syntien anteekksaamisen, elämän, autuuden ja Jumalan lapsen oikeuden ajassa ja iankaikkisuudessa. Jumala, meidän Isämme, tyytyi niihin lumaihin, jotka ainokainen Poika wei hänelle, kun Golgatalla uhrasi henkensä ja werensä. Mutta mikään vähempi ei riittänytäkään syntiesi maksuksi. Wika on siis siinä, ettet usko Kristuksen oikein suorittaneen sovitustystötä, sillä jos tosiaan sen uskoisit, niin et tohtisi häpeän tähden awata suutasi puhumaan itsestäsi. — Huomaa, ei ole niin tärkeätä minkälaisia sinä ja minä olemme. Katso pois itsestäsi ja kaikesta omastasi, ja katso Jumalan Karitsaa, joka kantoi ja otti pois maailman synnin. Jos wain saat armon katsoa häneen, joka kantoi syntisi krouksen puulla, silloin aiwan warmaan et kehtaa puhua itsestäsi; tahdotpa mieluummin häwitä siihen rakkauteen, mikä Isä on osoittanut meille siinä, että olemme saaneet Jumalan lapsen nimen, jommoisia olemmekin, 1 Joh. 3: 1.

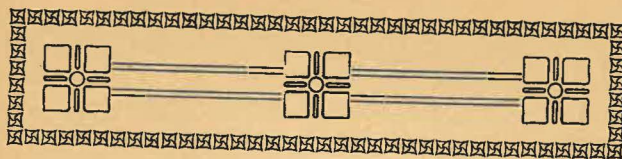
Saakoon siis Jumala Henkensä ja sanansa kautta luoda waloa pimeytemme, niin että näkisimme mitä meillä on Jeesuksessaamme, joka on alttiiksi annettu syntiemme tähden, jotta koko lohdutuksemme, woimamme ja kerskauksemme olisi hänessä. Niin, pyhäkäämme lujina siinä wapaudessa, johon Kristus wapautti meidät. Gal. 5: 1. Niin kauan, ystäwäni, kuin voit pitää uskon

katseen kiinteästi suunnattuna weriseen Wapahtajaasi, hänen ansioonsa ja hänen kuuliaisuuteensa sinun sijaasi, niin kauan on tunnosjasi rauha, mutta jos käännät silmäsi pois hänestä joko omaan itseesi tahti johonkin itseesi, oli pa se mitä tahansa, silloin on heti rauhasi rikottu ja poisja. Tämä ei olekaan niin kummeksittawaa, kun mikään sinussa olewa ei woi kestää pyhän Jumalan tuomion edessä, ei edes uskoji, waikka se olisi kylläkin luja. Ja kuitenkin on wälttämätöntä, että koko sydämesi uskolla omistat Herran Jeesuksen, jos ajot autuaaksi tulla, aiwan samoin kun on wälttämätöntä, että jos joku antaa sinulle lahjan, sinun on ojennettava kätesi vastaanottamaan sitä, jos mieli sinun saada jotakin hyötyä annetusta lahjasta. — Niinmuodoin ei usko ole mitään muuta kuin niin sanoaksemme se käsi, jolla otat vastaan juurimman, Jumalan kaikille antaman lahjan, Herran Jeesuksen. Ja niinkuin sinulla on ja sinun omasi on se lahja, jonka vastaanotat joltakin inhimilliseltä hywäntekijältä, waikkapa teetkin sen wapajewin käsin ja tuntien olewasi arwoton saamaan sellaista lahjaa, niin on myös Kristus ja koko hänen ansionsa omasi, waikkakin uskoji on heikko ja kiusattu, niin että sitä woisi werrata huojuwaan ruokoon tai suitsewaam kynnätilänsydämeen, kunhan se wain tarttuu kiinni häneen, jota wastoin se usko, jonka esineenä Kristus ei ole ja joka ei omakfu häntä, ei kelpaa mihinkään, waikkapa se olisi niin wahwa, että se wuoria siirtäisi. — Ja jos sinä, ystäwäni, olet yksi Herran raadollisista, joka huolimatta kaikista synneistäsi ja puutteistasi, niinpä kaikesta siitä jumalattomuudesta, jota itsestäsi tunnet, kuitenkin riiput kiinni Wapahtajaasi että woi olla ilman häntä, waan synnin ja hädän tähden olet pakotettu pakenemaan hänen tykönsä, — silloin et myöskään ole löhtäwä itsestäsi paljoa, mitä uskoksii kutsuisit, waan sitawastoin epäuskoa ja uskollisuuden puutetta Herrasi kohtaan, joka osti sinut niin kallisti werellänsä. Ja sinun tähtyh

myöntää, että jos tässä kysytään sinun uskollisuuttasi, voimaasi ja väkewyhttäsi, silloin olisi kaikki toivosi lopussa, ja että jos tulet perille pääsemään ja suoriutumaan pelastetuin sieluin, niin sen täytyy tapahtua Jumalan suuresta, ansaitsemattomasta armosta ja laupeudesta. Miten hyvä siis, että armoitukseksi on asia joka kokonaan riippuu toisen, nimittäin Kristuksen wanhurskaudesta, hänen uskollisuudestaan, hänen kuuliaisuudestaan, hänen laintäyttämistään sinun sijaasasi ja puolestasi. Sentähden, jos mieli sinun säilyä oikeassa mielessä, niin että pysyt waltweilla syntiesi ja sydämesi turmeluksen suhteen, niin että tarvitset alituista armoa jokapäiväisten ja alituisten syntiesi tähden, niin riippuu tämäkin Jumalan äärettömästä laupeudesta, joten hän yksin saa kunnian kaikesta. Jos taas on kysymyksessä meidän elämämme ja waelluksemme täällä murheen laaksossa, silloin emme warmaankaan voi kyllin waka- wasti ja tarpeeksi painaa Jumalan pyhää lakia sydämeemme, koko elämämme ja waelluksemme ohjeeksi. Ja jokaisella Jeesuksen tosi opetuslapsella on myöskin se mieli, että hän kaikessa tahtoo tehdä Jumalan tahdon, ei ainoaksi tullaksensa, waan sentähden, että on autuas, ja sentähden, että Jumala laupeudessaan Jeesuksen Kristuksen weren tähden ja kasteen perustuksella on anteeksiantanut kaikki hänen syntinsä, mikä kaikki on tosi pyhityksen ainoa lähde, niinkuin pialminkirjoittaja sanoo: „Minä juoksen sinun käskyjesi teitä, sillä sinä rohkailet minun sydämeni.“ Ps. 119: 32.

Herra warjele meitä ja anna meille oikea käsitys sanastasi, ja suo Pyhän Henkesi johdattaa meitä koko totuuteen, niin ettei rauhallamme Jumalan kanssa olisi mitään muuta perustusta kuin yksin Jeesuksen veri.

Mukaiili tanskasta K. H. E.

Patrik Hamilton.

Eräs Skotlannin marttyyri.

Ensimäisestä skotlantilaisesta, jonka Jumala uskonpuhdistuksen aikana herätti evankeliumin tunnustajaksi, tuli myöskin veritodistaja, marttyyri.

Hänen nimensä oli Patrik Hamilton. Hän polveutui eräästä maan suuraatelisesta suvusta. Isän puolelta oli hän nimittäin Arras'in kreivin ja äidin puolelta Albanian herttuan veljenpoika, niin että hän kuului samaan sukuunkuntaan kuin Skotlannin kuningas Jaakko V. Hänet oli sentähden jo lapsena nimitetty abbotiksi. Kuitenkaan ei tämä eikä koko hänen kasvatuksensa voinut estää sitä, että kaiken ympärillä vallitsevan pimeyden keskittse valonsäde ylhäältä tunkeutui hänen sieluunsa, niin että hän käsitti ja julkisesti paljasti kirkkonsa ylenmäärin surulliset epäkohdat.

Kristillisyyden tila oli nimittäin tähän aikaan Skotlannissa kauhea, huonompi kuin muissa katolisissa maissa. Taikausko ja uskonnolliset petokset, kourautuntuvimmatkin, menivät mitä helpoimmin eksytettyyn kansaraukkiaan. Mitä häpeällisimmillä petkutuksilla haali papisto sielläkin kokoon suunnattomia rikkauksia ja

siten turmeltui pappissäätö itse yhä enemmän. Täysin puolet valtion omaisuudesta kuului papeille ja suurin osa tästä puolesta oli taas harvojen hengellisten päämiesten hallussa. Ja mitä elämää nämä viettivätkään! — Yhtä suuri kuin tapainturmelus oli sentähden noiden hengenmiesten taitamattomuuskin virassaan. Itse piispatkaan eivät osanneet enempää raamatustaan kuin mitä heidän kirkkokäsikirjassaan oli. Saarnaamaan he eivät milloinkaan alentuneet.

Miten oli kristillisyydenopin laita, on helppo käsittää. Se oli samanlaista kuin muuallakin, vain vähän huonompaa. Rooma ei ollut parempaa tahtonutkaan. Mitä kauempana oikeasta kristinopista, sitä parempia roomalaisia kristityitä! Voi kurjaa kirkkoa! — Tämän kirkon päämiehenä Skotlannissa oli kunnian- ja vallanhimoinen kardinaali Jaakob Beatoun, hekumoitsija, joka hallitsi julmasti kirkkoa ja tulella ja miekalla vainosi jokaista liikettä parempaan suuntaan.

Tämmöiseltä näytti nyt n. k. kristillinen kirkko Skotlannissa siihen aikaan kun Hamilton, Jumalan Hengen kehoittamana, julkisesti paljasti sen vammoja. Mutta haavan paikkaan tekee kipeätä, kun siihen koskee. Niinpä asettuivat nytkin hengelliset johtomiehet hyvin uhkaavalle kannalle Hamiltonia vastaan, ja tämä näki olevansa pakotettu joksikin ajaksi väistymään heidän tieltään.

Hän lähti Skotlannista ja matkusti Wittenberg'in, Lutherin ja Melanktonin luo. Nämä johtivat hänet kokonaan ja täydellisesti evankeliumin puhtaalle, raikkaalle lähteelle. Ja hän joi siitä täysin siemauksin ja tunsu pian olevansa saman uskon vahvistama ja saman rohkeuden elähyttämä kuin hänen opettajansa. Hän oppi pysymään lujana, »maailma vaikk'ois täynnänsä pimeyden enkeleitä.» Hän päätti matkustaa takaisin isänmaahansa, tehdäkseen poloiset veljensäkin osallisiksi siitä elämän vedestä, jota itse oli saanut joda. Turhaan kuvailtiin

hänelle, mitkä vaarat häntä tulisivat kohtaamaan. Hänen päätöksensä oli peruuttamaton. Hän matkusti takaisin Skotlantiin.

Tuo 23-vuotias nuorukainen kulki nyt ympäri kotimaataan, ruoski kaunopuheisin sanoin roomalaisen kirkon eksytyksiä ja saarnasi sanaa Jumalan vapaasta armosta. Hänen toiminnaltaan ei puuttunut menestystä. Sanan siemen iti ja nousi oraalle monen sydämessä. Mutta mikä oli arvattavissa, se tapahtui. Hänelle ei annettu pitkää aikaa evankeliumin oppien levittämiseen. Kavala kardinaali Breatoun, joka samalla oli valtakunnan kansleri, houkutteli hänet, uskotellen tahtovansa keskustella hänen kanssaan vapaassa neuvottelussa, St Andrew'siin, tuohon »pimeyden valtakunnan pääpaikkaan» ja panetti hänet vankeuteen heti hänen saavuttuaan sinne. Ja niin alettiin kidutuskuulustelut vapaiden keskustelujen asemesta.

Ne kohdat, joissa häntä harhaopeista syytettiin, olivat muiden muassa, että ihminen ei tule omien tekojensa vaan ainoastaan uskon kautta vanhurskaaksi; etteivät hyvät teot tee ihmistä hyväksi, vaan että hyvä ihminen tekee hyviä tekoja, että jokaisella totisella kristityllä itsellään on varmuus armoilastaan; että usko, toivo ja rakkaus ovat niin läheisesti toisiinsa yhdistetyt, että sillä, jolla on yksi niistä, on kaikki, ja että jos joltakulta puuttuu yksi niistä, häneltä puuttuvat ne kaikki, ettei mitään kiirastulta ole sekä että paavi oli anttikristus. Tästä näemme, ettei nuori Hamilton turhaan ollut kuunnellut Wittenbergin satakielen laulua.

Kun häntä tämän johdosta kuulusteltiin, osoitti hän kaiken vaatimattomuutensa ja sävyisyytensä ohella kuitenkin sellaista lujunta, ettei häntä millään tavalla voitu saada peruuttamaan — ja niin hänet tuomittiin kuolemaan. Tämä tuomio julistettiin 28 p. helmik. 1528, ja jo saman päivän iltapuolella hänen vietiin mestauspaikalle. Sinne saavuttuaan hän riisui vaatteensa ja antoi

ne vanhalle uskolliselle palvelijalleen sanoen: »Niistä ei ole minulle mitään hyötyä tulessa, mutta sinulle niistä voi olla hyötyä. En voi jättää jälkeeni mitään muuta sinulle kuin kuolemani esimerkin; se, pyydän, ottaos ilolla mukaasi! Tosin on kuolema katkera ja tuskallinen ihmisten arvostelun mukaan, mutta kuitenkin on se ovena iankaikkiseen elämään, jota ei kukaan voi periä, joka kieltää Kristuksen tämän jumalattoman sukukunnan edessä.»

Hänet sidottiin paaluun hiilien, puiden ja muiden syttyvien aineiden keskelle. Piti käytettämän ruutia rovion sytyttämiseen. Se ei kuitenkaan onnistunut, ja ruudin kautta vahingoittui vain hänen toinen kätensä ja hänen kasvonsa. Hänen täytyi olla tässä tilassa, kunnes enemmän ruutia saatiin hankituksi. — Marttyyri ei näyttänyt mitään tuskan merkkiä. Hän puhui virsin ja ylistyslauluin. Dominikaanien esimunkki Campbell huusi hänelle lakkaamatta: »Peruuta! Rukoile neitsyt Mariaa ja sano: 'Terve, Maria, sinä taivaan kuningatar!'» Kun hän ei lakannut huutamasta, sanoi Hamilton hänelle: »Sinä jumalaton ihminen. Tiedät kyllä, etten ole mikään kerettäiläinen ja että kärsin jumalallisen totuuden puolesta. Sen olet salaa tunnustanut minulle, ja sentähden vaadin sinua vastaamaan ja tekemään tiliä Kristuksen tuomioistuimen edessä!» Tuli oli nyt sytytetty. Marttyyri korotti vielä kerran äänensä: »Kuinka kauan, oi Herra, on pimeys peittävä tätä maata? Kuinka kauan kärsit näiden ihmisten hirmuvaltaa?» — — Sanat: »Herra Jeesus, ota minun henkeni!» olivat viimeiset, jotka kuultiin hänen huuiltaan. Pimeyden ja taistelujen maasta oli hän mennyt Jeesuksen rauhaan.

Mutta tämän polttorovion liekeistä nousi valo, joka vihdoin sai voiton pimeästä yöstä. Tuo kardinaalin väkivaltainen teko katkeroiitti välinpitämättömiäkin, samoin kuin toiselta puolen Hamiltonin sankaruus, jolla hän oli mennyt kuolemaan, synnytti mitä hartainta osanottoa

häntä kohtaan. Mikä lieeneekään se usko, jonka puolesta ja jossa tuo nuorukainen saattoi kuolla niin rohkeamielisesti? — niin kysyivät ihmiset mietteissään ja tutkivat itse sitä kiellettyä kirjaa, raamattua, jota englantilaiset kauppiaat siihen aikaan toivat monia kappaleita Skotlanttiin. Jos jossakin perheessä oli sellainen kallis kirja, kokoontuivat yön hiljaisina hetkinä ystävät ja tuttavat sinne. Lukittujen ovien takana otettiin aarre esiin, ja taitavimpien lukiessa noilta kallisarvoisilta lehdistä kuuntelivat muut hiljaisen tarkkaavina. Niin levisi jo hiljaisuudessa raamatun oppi, ennenkuin kukaan sitä julkisesti saarnasi. Samaan aikaan tekivät jotkut pilkkakirveet lystikkäitä ja purevan sukkelia lauluja, joita levitettiin kansan keskuuteen ja joissa koko pöyhkeätä ja tietämätöntä papistoa pidettiin kovakouraisesti ja tehtiin naurunalaiseksi. Eikä tämäkään jäänyt vaikutustaan vaille. Kuten mehiläisparvet hyökkäsivät ne väärin paimenien kimppuun, jotka oikeastaan eivät olleet muuta kuin varkaita ja rosvoja, ja ruoskivat armottomasti heidän taikauskoaan, typeryyttään ja sivettämyyttään. Ja senkin kautta valmistettiin tavallaan uskonpuhdistusta. Oli mahdotonta, että noiden prelaattien hirmuvalta enää kauemmin jatkuisi. Ja vihdoin sai valo, evankeliumin valo, voiton Skotlannissa.

Auttakaamme pakanoita!

Kuulkaa, ystävät nyt kaikki,
jotka koossa olemme:
Onhan suurta tietää, että:
Taivaaseen me tulemme!
Onhan Herra meille tehnyt
tunnetuksi neuvonsa,
armoneuvon ihmeellisen,
josta kertoo sanansa. —
Tiedäthän sen sinäkin!

Kaikki oomme autuaita
Jeesuksemme veressä,
sekä vallan vanhurskaita
— pestyt kasteen vedessä —.
Niin nyt meille myöskin olkoon
Herran käsky kalliina!
Kaikille tää tiedoks tulkoon:
Autuus on jo valmiina! —
Tiedäthän sen sinäkin!

*„Menkää kaikkeen maailman
saarnaamaan ja kastamaan,
Minun oppilapsikseni
kaikki kansat saattamaan!“*

Tää on Herran viime käsky.
Siispä sitä muistaen
auttakaamme pakanoita,
työtä tehden, rukoillen! —
Auta heitä sinäkin!

Uhratkaamme maallisista!
— Ne on Herran antamaa —.
Perintöä taivaallista
pakanoille tarjotkaa.
Rauhaton on heillä mieli:
Sydän kaipaa Jumalaa.
Eikä epäjumalat voi
tunnon tuskaa sammuttaa. —
Auta heitä sinäkin!

„Minä hukun! Minä hukun!“
huutaa raukka kuollessaan.
„Auttakaa! Voi, auttakaatte!“
pyytää tunnon tuskissaan.
Turhaan epäjumalia
tuovat kuolinvuoteelle.
Ne ei auta kuolemassa,
ei tuo rauhaa tunnolle. —
Auta heitä sinä siis!

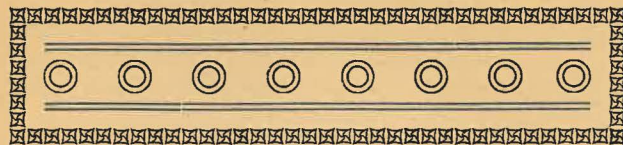
*

Herätä, oi Herra taivaan,
kaikki kansa Suomenmaan
säälimään myös pakanoita,
armon tuntuon auttamaan!
Myös jo *„Päivän nousun maassa“*,
Jaappanissa, loistaa suo
Jeesus-aurinko, mi tosi
ilon, rauhan tuntuon tuo! —
Siks tuon lahjan minäkin!

Sanansaarnaaja heille,
 Herra, paljon lähetä!
 Siunaus suo sanallesi,
 sielut siellä herätä! —
 Siunaustas pyytäen me
 kätemme myös avaamme:
 „Autuudeksi pakanoille“
 lahjoistasi annamme. —
 Siks tuon lahjan minäkin!

Avaa, Herra, sydämemme,
 avaa kätemmekin myös!
 Autuaina ominas me
 tahdommekin tehdä työs. —
 Kerran Jaappaninkin kansa
 Karitsaa saa ylistää,
 lakkaamatta meidän kanssa
 „uutta virttä“ virittää. —
 Siellä kiitän minäkin!

A. P.

Kun joulu tuli.

Si oli ollut tulla pimeä joulu Nistilähteen, sillä steariini-
 kynttilöitä ja lamppuöljyä ei ollut saatavissa ei-
 wätkä karbiidilamput olleet vielä ehtineet kulkeutua
 tähän maailman syrjäiseen paikkaan. Mutta silloin oli
 mummo, joka korkeasta iästään huolimatta oli reipas
 ja fetterä, wähää ennen joulua tullut wiettämään pyhiä
 rakkaitensa luona, ja hän oli yhdessä äidin kanssa ruwen-
 nut tekemään talikynttilöitä. Mitä ei ollut milloinkaan
 ennen ollut sellaisessa työssä, mutta mummopa oli
 siihen perehtynyt nuoruudestaan asti. Ja Nistilähden
 nuori wäki oli uteliaana ja ihastuneena katsellut mummon
 työtä. Ja kun jouluaatto-ilta tuli, oli kynttilöitä, wieläpä
 kuusessaikin, joka muuten olisi pimeänä seisshyt.

Oli ilta joulunpyhinä. Karjapihassa oli työt tehty,
 ja koko perhe oli kokoontunut wiihtyisään olohuoneeseen.
 Tuli loimusi iloisesti takassa ja hämärä hiipi warkalleen
 ikkunoista sisään. Silloin kuului pienokaisten suusta
 tuo tawallinen pyyntö: „Kiltti mummo-kulta, kerro
 jotain meille!“

Mummo istui hetkisen waiti.

„Ehkäpä minä sitten Herron, miten joulu, todellinen joulu tuli Rallioniemeen, minun lapsuudenkotiini; se on, miten tosi valo koitto ylhäältä sai walaista sitä.“

„Niin mummo rakas, tee niin.“

„Oli pimeää, hywin pimeää hengellisissä suhteessa meidän maassamme siihen aikaan“, alkoi mummo, „ja luulen, että hö oli erityisen pimeä sillä seudulla, missä minä olen nähnyt päivän valon ja kaswanut.“

„Olin lastettu ripille kesällä. Waikk’ei rippikouluopettajani ollutkaan hurskas, oli Jumalan Henki kuitenkin voimallisesti puhunut minulle sanan kautta sinä aikana. Tunsin, että olin syntinen ja joutuisin kadotukseen, jos kuolisin nykyisessä tilassani, ja olin koko kesän ollut rauhaton ja onneton.“

Oli turhaa puhua asiasta isälle ja äidille, sillä he elivät kumpikin wieraina Jumalalle, ja naapureistakaan en tuntenut ketään, jolla olisi ollut huoli niistä asioista, jotka minua huolettivat, ja jolle olisi voinut tilastani kertoa. Rukoilin Jumalaa ja luin raamattua, mutta se puhui minun mielestäni kauttaaltaan wain turmiosta ja syntisten iankaikkisesta kuolemasta.

Silloin tuli eräänä iltana myöhään syksyllä taloomme kolportööri, joka kulki ympäri kaupitellessaan raamattuja ja hengellistä kirjallisuutta. Pyyhlin isältä ja äidiltä, että saisin ostaa jonkun kirjan, siinä toivossani, että siitä ehkä saisin tietää, mitä minun piti tehdä, jotta pelastuisin, mutta isä närkästy ja sanoi, että minä olin tyhlin juonikas ilman että rupeaisin lukemaan „lukijain“ kirjoja *) Kun mies kuuli, ettei hän saanut mitään myyhdä, kysyi hän, saisiko hän antaa isälle pienen kirjasen.

„Ei kuitos“, vastasi isä.

*) Lukijoiksi ruvettiin Ruotsissa 18:sta vuosijadan keskipoikoilla sanomaan niitä heränneitä, jotka ahkerasti lukivat raamattua ja Lutherin kirjoja.

„Minäpä annan kuitenkin“, sanoi mies ystävällisesti. Jos ette itse tahdo sitä lukea, niin kenties emäntä tai joku lapsista lukee.“

„Antakaa waan, jos wälttämättömästi tahdotte, mutta minä poltan sen heti paikalla. Niin kauan kuin elän, olen pitäwä taloni puhtaana luttjarutosta.“

„Ei, älkää polittako sitä, waa lukekaa se. Ja minä rukoilen Jumalaa, että hän siunaa sen sijällön sydämellemme. Alkää halveksiko Jumalan hywyhden, kärsiwällisyyden ja pitkämielisyyden runsautta, joka tahtoo wetää teitä parannukseen.“

Wieras lausui vielä muutamia wakatwia sanoja, sanoi hywästit ja meni.

Isä otti kirjasen pöydältä wiskataakseen sen loimua-waan takkawalkeaan. En tiedä, mistä sain rohkeuden, mutta syököshin ylös rukkini luota ja ryntäsin estämään isää, mutta se oli liian myöhäistä; kirja oli jo liekkien wallassa ja rupe si palamaan. Isä loi minunn häijyn katseen, kun olin uskaltanut sekaantua hänen asioihinsa, ja kohotti kättään antaakseen minulle iskun, jonka kuitenkin onnistuin wälttämään. Waieten ja kirtwewin sydämin pala sin paikalleni ruken ääreen. Miten halusta olisinikaan tahtonut lähteä ulos ja juosta tuon wieraan miehen luo, saadakseni puhua hänen kanssaan sieluni autuudesta, mutta en uskaltanut.

Isä lausui mutisten ruman kirouksen, istuessaan ja kohennellessaan tulta hiilihangolla. Silloin kääntyi tuo palawa kirjanen niin, että pari paksimmilla kirjaimilla painettua raamatunlausetta harwinaisen selwästi pais-toi hänen silmiinsä: „J o l l a J u m a l a n P o i k a a e i o l e , h ä n e l l ä e i o l e e l ä m ä ä .“ Ja: „T a i w a s j a m a a k a t o a w a t , m u t t a m i n u n j a n a n i e i w ä t k o s k a a n k a t o a .“

Minkuin tulikirjaimin syököshiwät nuo pyhät sanat hänen muistoonsa. Yhä uudestaan kaikui hänen sydämesjään: „Sinä tyhmä, mitä se tekee, että poltti kirja-

sen? Olisi ollut parempi, kun olisit lukenut sen ja ottanut waarin sen sanoista iankaikkiseen autuuteesi nähden. Sinä kuolet Herran. Taiwas ja maa katoawat, mutta Herran sana pysyy iankaikkisesti, ja sen sanan mukaan sinut tuomitaan Herran. Jolla Jumalan Poikaa ei ole, hänellä ei ole elämää, waan Jumalan wiha pysyy hänen päällään."

Isä joutui hyvin hätään. Yötä ja päivää saarnasi Jumalan Henki ukkosäänin hänen sielussaan: "Sinun pitää ja sinun ei pidä." Hänessä tapahtui perinpohjainen muutos. Milloinkaan ei enää kuultu kirojanaa hänen huuliltaan, rakkaan wiinapullonsa hän tyhjensi ja särki kiveen, ja aamuin, illoin hän luki hartaasti raamatua. Hän teki wakaita parannusyrityksiä, mutta joka Herran kun hän mielestään oli päässyt jotakuinkin hurstaaksi ja siweäksi ihmiseksi, kaikai Jumalan Hengen wakainen ääni hänen sielussaan: "Joka rikkoo yhdesä, hän on rikkipää kaikkeen." Ja lopuksi näki hän itsensä aiwan kadotetuksi ja ajatteli, kuten Rutström: "Kenties Jumala on määrännyt minut iankaikkiseen kuolemaan." —

Joulu, armas joulu oli owella, mutta mitään joululiloa en sinä vuonna odottanut. Olin kuten tawallisesti lewoton ja rauhaton, isä käyskenteli huolissaan ja mietiskellen, ja hänen synkkämielisyyhtensä siirtyi äitiinkin, joka ei woinut käsittää, mikä meille kumpaisellekin oli tullut. Silma, palvelustyttö, oli sairaana, ja Pekka, renki, oli pyhännyt isältä luvan wietää joulua kotonaan isänsä ja äitinsä luona, sillä hän ei odottanut mitään hauskuutta Kallioniemesä sen perästä, kun hänen isäntänsä oli särkenyt wiinapullon. Pikkujiskot olivat ainoat, jotka riemuitsivat lähestyvästä juhlasta.

Miten hyvin muistankaan sen jouluaatto-aamun! Isä oli aikaisin ollut liikkeellä ja käynyt kauppapuodissa ja ostanut joitakin tawaroita äidille. Kun hänen keittiössä piti awata käärvä, osuivat hänen silmiinsä eräät sanat käärepaperissa, joka nähtävästi oli rewäistä

jostakin kirjasta tahi sanomalehdestä. Siinä sanottiin: "Olit millainen tahansa, owat kuitenkin syntisi poisotetut poispyyhityt, anteeksiannetut, meren syvyyteen heitettyt. Tämä tapahtui Kristuksen kuolinhetkellä." Aina-kin kymmeneen kertaan luki isä nuo ihmeelliset sanat ja lopuksi ääneen, niin että ne kuintyiwät minunkin sydämeeni.

Seisoin ja katselin isää. Hänen kaswonsa kirkastuivat yhä enemmän, ja tusta wäistyi hänen katseestaan. Lopuksi otti hän minut syliinsä. "Stiina", sanoi hän, "minä tiedän, että sinäkin olet onneton synneistäsi, mutta kuule, mitä tässä on kirjoitettuna: Syntimme owat poispyyhityt, anteeksiannetut, meren syvyyteen heitettyt, ja se tapahtui Kristuksen kuolinhetkellä. Jumalalle olfoon iainen kiitos ja ylistys! Taakkani on poisja. Olen wapaa, autuas ja onnellinen ansaitsemattomasta armosta."

Wanhurskauden aurinko, autuus siipiensä alla oli nousnut isän sydämessä. Ja päivän kuluesja walkeni päivä minunkin sielussani. Jumalan Henki jumasi nuo kallisarwoiset sanat, niin että minä niiden kautta sain warmuuden syntieni anteeksiannattamuksesta.

Isä rienji kauppapuotiin mukanaan sanomalehdenpalanen, saadakseen mahdollisesti käsiinsä jatkanin. Kauppias selitti, että paperi luultavasti oli rewäistä eräästä Ruotsisja ilmestystyvästä "Pietisten"-nimisestä lukijainlehdestä. Emma=muori, eräs pitäjän syrjällä asuwa lukijaeukko, piti tapanaan tilata sitä. Hän nouti postinsa kauppapuodista. Mutta nyt hänestä ei muutamaaan aikaan ollut kuulunut mitään, jonkatähden kauppias oli ottanut lehden käärepaperiksi. "Katson tekewäni hywän työn, kun häwitän koko roskan ja estän lukijaruton lewiämisen", selitti hän häijyesti wirnistäen.

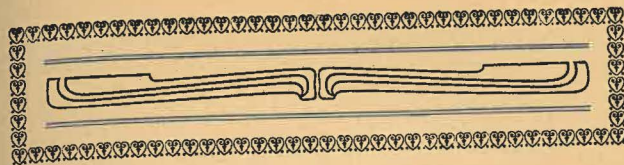
Näin ollen sai isä palata kotiin tyhjin toimin, mutta iloinen ja onnellinen hän oli, ja minä yhdyin hänen kanssaan laulamaan kiitoslaulua.

Siitä tuli siunattu juhla ja tosi jouluiho isälle ja minulle. Milloinkaan ennen en ollut viettänyt joulua tosimerkityksessä; niin minusta tuntui. Kuinka riemuitsinkaan Jumalan sanomattomasta joululahjasta syntijille! —

Eräänä päivänä joulun aikaan waljasti isä hetosen reen eteen, ja hän ja minä läksimme tervehtimään „Lukija-Emmaa“, jota kumpikaan meistä ei ollut ennen nähnyt. Se oli siunattu matka. Emma-muori oli köyhä eukko, mutta rakastettava ja hartvinainen kristitty. Hän oli tähän asti ollut paikkakunnan miltei ainoa „lukija“ ja saanut kärsiä paljon häväistystä Jeesuksen nimen tähden, ja hän riemuitfi ja ylisti Jumalaa niistä ihmeellisistä asioista, joita Jumala oli tehnyt Kallioniemessä. Hän luki G. D. Roseniuksen lehdestä meille ja isä ja minä saimme sitten lainaksi kotiin useita numeroita samaa lehteä.

Jonkun aikaa pyhien jälkeen kävi Jumalan Henki käsitfi äitiinkin ja saattoi hänet totuuden tuntoon. Myöskin Pekka-renki joutui lopulta synninhätään ja painui ristiin juurelle.

Emma-muori, jolla ei ollut ketään sukulaista elosja, vietti sen jälkeen kaikki jällellä olevat joulujuhlansa minun rakkaassa lapsuudenkodissani. — Mummo pyyhkäisi hiljaa kyhnelen filmästään, kun lopetti kertomuksensa: „Wanha, herttainen Emma-muori on päässyt kotiin kauan sitten — ja isä ja äiti myöskin. Ja pian toivon minä saavani nähdä jälleen heidät kaikki. Jouluju la on minulle aina ollut rakas kaksinkertaisessa merkityksessä, koska Jeesus, maailman valo, Jumalan sydämellisen laupeuden kautta juuri jouluaattona oli saanut walaiista minun sydämeni ja kotini.“

ELÄMÄNI TURVA.

(Anton Aimonen)

Rauhallisesti.

Rikhard Mäkinen.

S. A. *mf*

1. Me lap-set oom - - me Ju - ma - lan Kas - teen ja

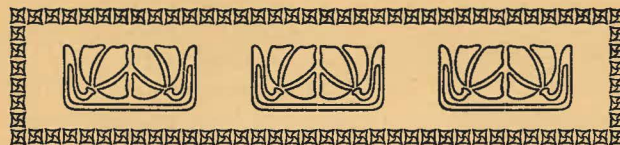
T. B. *mf*

us - - - kon kaut - - ta; Kun tiem-me Job - taa

f bau - ta - han, Myös sii - tä Kris - - tus aut - - - taa.

f

2. Ken Kristukseen on kastettu,
Häll' Kristuksen on puku:
Ken Kristukseen on puettu,
Hän milloinkaan ei huku.
3. On kaste Hengen uudistus
Ja uusi syntyminen,
On siinä synteinpuhdistus,
Tuo peso ihmeellinen.
4. Niin olen siis mä autuas
Jumalan työstä aivan
Ja pyhä, puhdas, vanhurskas
Ja perillinen taivaan.
5. Siis kasteen liittoon luottaen
Myös kerran täältä lähden,
Ja tiedän: perin autuuden
Mä kasteen kalliin tähden.

„Auringon nousun maasta.“

Käynti Hiei-vuorella.

Kirj. Lähetysaarnaja Ruben Lindgren.

Ei kiusaaja vaan Herra itse vei meidät Hiein huipulle Shimegatakelle, neljän näköalan vuorenlaille. Jos kauniina kesäiltana katselee avoimin silmin Shimegatakelta edessä olevaa laajaa näköalaa, niin oppii tuntemaan paljon siitä, mikä on sisä-Jaapanille luonnonomaista.

Lännessä ja luoteessa näet penikulmia laajan vuoristomaiseman. Taustan muodostaa kokonainen jono vuoria, jotka harvinaisessa iltavalaistuksessa näyttävät satumaisilta. Vuorenrinteillä ja laaksoissa kivijättiläisten välissä on lukematon määrä kyliä, kylä kylän vieressä. Kylien asukaisiin on tarttunut jotakin vuorten lujuudesta ja heissä on jotakin niiden kovuudesta, ja heidän sydämensä eivät sentähden kädenkäänteessä pehmene rauhan ilosanomalle.

Etualan muodostavat Hiein laajat, metsäiset rinteet. Kun sinä katselet niitä ja näet siellä ja täällä »teran» (buddalaisen temppelin), muistat useat vaelluksemme siellä ja ne monet temppelit, joita olemme katselleet. Ne ovat kaikki Enryakudji'n luostarin alaisia. Dengy Daishi, yksi buddalaisten mainehikkaimmista uranuurtajista, Jaapanissa, perusti sen yhdeksännellä vuosisadalla Kristuksen syntymästä. Enryakudjin luostari on kokenut monet vaihtelevat vaiheet. Onni on sille valanut sädehohdettaan ja sillä on myös ollut suuri vaikutusvalta maan historiassa. Sen 3000 pappia rukousnauha toisessa ja miekka toisessa kädessä olivat kauan maan mahtavina. Luostariyhdyksunnan muodosti silloin 150 temppeliä. Mutta onnen ja vallan aurinko meni verestä punaisena mailleen. Rangaistukseksi sen sekaantumisesta valtiokäytön vaaralliseen leikkiin tuli se v. 1574 poltetuksi perustuksia myöden. Luonnollisesti on se tuhasta uudelleen noussut, mutta sen ulkonainen mahti ja suuruus on ainaiseksi hävinnyt. Erään sen papin tiedonannon mukaan on Enryakudjin luostariyhdyksunnassa nykyään 50 temppeliä, joissa toimii 500 pappia. Mutta sen hengellinen valta on jatkuvasti suuri. Vuosittain matkustaa sinne lukemattomia toivoretkeläisiä. Se on edelleen pyhä vuori ja yksi paknuuden lujimmista varustuksista tuhanten saarien maassa. Sinä muistanet, minkä vuoksi luostari rakennettiin Hiei vuorelle. Vuori sijaitsee koil-

liseen Kioton keisarillisesta palatsista ja jaapanilainen taikausko arvelee riivajaisten sisälle tuloportin olevan koillispuolella. Enryakudjin tuli olla muurina pahojen henkien hyökkäyksiä vastaan. Sinä kiität Jumalaa siitä, että sinulla on sielunvihollisen hyökkäyksien varalle parempi turva kuin muutama koristeltu rakennus ja joukko taikauskoisia ihmisiä.

Koillisella ja itäisellä ilmansuunnalla näet lumoavan näyn. Siellä on Jaapanin suurin järvi, Biwo järvi, Jaapanin Saimaa. Nimensä on se saanut eräänlaisesta jaapanilaisesta mandoliinista (soittokone), biwasta, jonka muotoinen se on, sillä sen pohjoinen osa on leveä ja se kapenee etelään päin. Jaapanilainen ylpeilee Biwa järven kauneudesta ja jos olet nähnyt nuoren jaapanilaisen lämpenevän puhuessaan kauniista Biwasta kahdeksine näköaloineen, niin aavistat minkälaisia luonnon ihailijoita ja kauneuden palvelijoita aineellisuuteen vaipuneet Jaapanilaiset pohjaltaan ovat. Biwan lukuisat suuremmat ja pienemmät saaret ovat täynnä temppeleitä. Kuitenkaan ei yksikään näistä temppeleistä ole rakennettu ainoalle, totiselle Jumalalle, eikä edes suurelle 'tunte-mattomalle jumalalle' (Apt. 17: 23).

Kaakossa on edessäsi ihanteellinen, vaihtelurikas taulu. On aivan kuin katselisit vanhojen mestarien taideteoksia. Pintapuolinen katselija näkisi ainoastaan aurinkoisen, hymyilevän, kauniin ja onnellisen Jaapanin. Ihanan Otsun Biwan Kotimatalla.

rannalla, Biwa järven kapean osan, kimaltelevan virran, tasankoja ja ylänköjä, nykyaikaisen komean rautatiesillan ja oikein kirkkaalla säällä etäällä kummut ja metsät Naran luona. Se on väririkas, kaunis taulu. Mutta tarkkaavampi katselija ymmärtää, mitä nuo monet suippo-päätyiset katot — epäjumalan temppelien — merkitsevät, ja tietää, että ei ainoastaan synnistä vaan myös pakanuudesta täytyy sanoa, että »kauniskin kaikki siitä niin oudon muodon saa».

Kun katsot lounaaseen päin, niin näet laak-sossa korkeiden vuorien välissä kaupungin, joka on yhdentoista vuosisadan aikana nähnyt kaiken, mikä Jaapanissa on ollut loisteliasta ja suurta, jonka kaduilla on nähty keisareja ja ministerejä, jalosukuisia ja sotilaita, pappeja ja munkkeja, kauppiaita ja talonpoikia, — joka on useasti saanut olla veristen historiallisesti merkityksellisten taisteluiden todistaja; jonka tuli ja miekka ovat useasti tuhonneet, mutta joka aina on uudelleen elpynyt tuhastaan; kaupungin, joka on nähnyt monen Jaapanin mainehikkaimmista kenraaleista tekevän sotasuunnittelunsa, usean sen oppineimmista kirjoittavan teoksensa, monen sen parhaimmista taiteilijoista luovan ihanat mestariteoksensa; kaupungin, joka on ollut pakanuuden loistavimpien epäjumalain juhlien todistaja, joka on nähnyt kristittyjen veritodistajien miehuullisesti kuolevan uskonsa puolesta ja joka on itsepintaisesti vastustanut kaikkea ulkomaalaista ja kristillistä vaikutusta, mutta

jonka kuitenkin on täytynyt mukautua siihen, että ulkovarustukset ovat luhistuneet toinen toisensa perästä; kaupungin, joka ympäristöineen on suuri kansallismuseo — siinä näet kesäillan lempeässä, sovittavassa valaistuksessa saarivaltakunnan vanhan pääkaupungin Kioton.

Keisari Kwammu perusti Kioton v. 794 Kristuksen syntymästä. Kaupungin ala on hyvin säännöllinen ja suunnikkaan muotoinen. Rakkaalla lapsella on monta nimeä ja niin on Kiotollakin. Tavallisimpia nimityksistä ovat Heiandjo, rauhan linna, ja Saikio, läntinen pääkaupunki, vastakohtana Tokiolle, itäiselle pääkaupungille. Varsinainen nimi on Kioto. Kumpainenkin kiinalainen kirjoitusmerkki, joilla tämä nimi merkitään, merkitsee pääkaupunki. Mahdollisesti voisi sentähden nimen kääntää sanoilla »pääkaupunkien pääkaupunki«. Varma onkin, että Kioton asukas katselee tänäkin päivänä Tokiota samoin kuin vanha, hieno, mutta köyhtynyt jalosukuinen katselee nuorta, rikasta nousukasta. Kiotoa ympäristöineen varjostaa vanhan valistuksen ja sivistyksen leima, joka Tokiosta puuttuu. Tämän huomaa jo pikaisesti vertaillen näiden suurkaupunkien esikaupunkeja ja lähikyliä. Niinpä onkin Kioto niin puhtaasti Jaapanilainen kuin se sitä voi olla kahdennellakymmenennellä vuosisadalla. Vaikea on siellä löytää suutaria, ja minä näin raitiovaunu-konduktöörin kulkevan yhdeksännentoista vuosisadan keksimässä ajo-

neuvossa puukengissä, joiden alkuperä häipyi keskiajan hämyyn — näky, jota ei Tokiossa koskaan näe. Luonteen sävykin on toinen kuin Tokiolla, jalompi ja hienompi. Kuten Moskova on ennen kaikkea kirkkojen kaupunki Venäjällä, niin on Kioto temppelien kaupunki Jaapanissa. Tekisi mieli sanoa, että siellä on temppeli joka askeleella. Ja miltei kaikilla on suuri merkitys. —

Seisot syvämietteisenä Shimegataken huipulla. Sinä ajattelet, kuinka kansa, joka niin itsepin-
taisesti pitää kiini omastaan, menee kerran mielellään tuleen ja veteen Ristiinnaulitun puolesta, kun varjot ovat hävinneet ja vanhurskauden aurinko noussut heidän synnin tahraamia sydämiään valaisemaan.

C. O. Rosenius saarnastuolissaan Betlehemin kirkossa.
(Katso siv. 155.)

Israelilähetystyöstä Rumaniaassa.

(Galatz.)

(Muutamia muistelmia työstä eräässä tyttökoulussa.)

Juutalais-lapsilla on toimintahalu ja -tarmo perintönä, ja meidän oppilaamme ovat iloisia työssään koulussa. Yleensä he työskentelevätkin helposti ja reippaasti. Ei olekaan vähäistä se, mitä heiltä täällä vaaditaan. Mainittakoon vain kielet. Heidän on jo ensimmäiseltä luokalta alotettava saksaa. Siihen tulee toisella luokalla lisäksi ranska, ja hebrean keskiluokilla ja lopuksi englanti korkeimmalla luokalla. Rumanian kieli tulee yhä enemmän puhekieleksi juutalaisissa kodeissa n. s. »jiddischin» sijaan. Rumanian kieli mukaan luetuna lasten on siis aherrettava viittä kieltä, mutta se näyttää olevan heille verrattain helppoa.

Eiköhän kaikilla juutalaisilla ole sydänkieliä, jotka väräjävät, kun puhutaan uskonnollisista ja hengellisistä asioista! Kaikissa tapauksissa on kuvaavaa, kuinka tarkkaavia ja innostuneita lapset ovat uskontotunneilla. Mutta kuitenkin voi ahdistava tunne vallata mielen mennessä

uskontotunnille. Ei ole sitä voimaa ja apua, jonka saa tietäessä lasten olevan kastettuja. En ole koskaan ennen niin syvästi käsittänyt, mitä se sisältää, kuinka suurta on, kun on kaste opetuksen lujana perustuksena. Täällä saa seisoa lapsijoukon keskellä — koulun oppilasluku on noin 250 —; jotka ovat siitä kansasta, joka on aina ollut »vastahakoinen» ja jolle kristinusko vielä tänään on »pahennus». Mutta mehän olemme täällä noudattaen Jeesuksen suurta kastekäskyä ja meillä on paljon, jolleka voimme rakentaa: meillä on lupaukset, Jumalan suuret lupaukset kansallensa. Ja saa olla iloinen, kun on tilaisuus kirkastaa Jeesusta vastaanottaville lastensydämille. Ehkä koti koettaa poimia pois sen, mikä on alkanut orastaa ja juurtua lapsessa? Mutta jos vain voimme kylvää siementä luottamuksella ja uskossa, on Jumala kyllä antava kasvun. Jo sillä, että lapset koulussa tottuvat ajattelemaan ja puhumaan näistä hengellisistä asioista toisella tavalla kuin kodeissa, on suuri merkitys. Ja on suureksi iloksi ja kehoitukseksi meille, nähdessämme vilahduksenkin siitä, että sydän on mukana ja osottaa ymmärtämystä. Ja lapset oppivat itse ajattelemaan. Muu ei voi olla mahdollista kuin että näistä pikku tytöistä tulee paljoa enemmän itsenäisesti ajattelevia ihmisiä kuin nämä äidit ovat. Monet äideistä eivät osaa lukea eikä kirjoittaa, ja ovat hyvin vähän henkisesti kehittyneitä. Vieläpä valistuneimmatkin heistä ovat hyvin vähän tottuneet itsenäisesti ajattelemaan. Tunnin aikana huomaa, että monet ajatukset risteilevät lasten päässä. Äskettäin tapahtui eräällä tunnilla suurempien tyttöjen luokalla, että eräs huomautti — ilman mitään aihetta minun puoleltani —: »Ero kristittyjen ja juutalaisten välillä on siinä, että kristityt sanovat

Messiaksen jo tulleen, ja juutalaiset sanovat, että hän on tuleva.» »Niin, mutta Kristushan on tuleva uudestaan, niin että molemmat saattavat olla oikeassa», arveli toinen. Kolmas nousi ylös ja sanoi: »Messias on tullut, siinä vain on vika, että me juutalaiset emme tunne häntä.» Ei kukaan väittänyt vastaan, ja luulen, että monet lapsista tunsivat, että hänen selityksensä oli sattunut naulan päähän, ja saatoimme siis yhtyä siihen. Meidän suuri ja vaikea tehtävämme on antaa lapsille aseita juutalaisuutta vastaan heissä ja heidän ympärillään. Ja kun työskentelee tämän lapsijoukon kanssa, jotka ovat niin nopeita ajattelemaan ja toimimaan, toimekkaita ja kunnianhimoisia, on yhä uudestaan sanottava itselleen: mikä voima lähtisikään kansasta, jolla on sellaiset taipumukset ja mahdollisuudet, jos se tulisi voitetuksi Kristukselle? Jos Vapahtaja tulisi koulusta lähtien olemaan voimana lasten elämässä — kuinka kantaisikaan se heidät läpi vaikeuksienkin ja vastoinkäymisten ja tulevissa juutalaisissa kodeissa syttyisi moni kynttilä.

Ydinkohtana koulun elämässä ovat hartaushetket maanantai-aamuna ja lastenjumalanpalvelukset lauantai-iltapäivisin. Lastenjumalanpalveluksessa käytettävä teksti käydään aina etukäteen läpi luokilla ja keskustelut jumalanpalveluksissa tulevat monasti hyvin vilkkaiksi. Tekstit eivät useinkaan ole helpointa lajia. Niin on meillä ollut aineina uhraamisesta, Hoos. 6: 4—6, uskosta, Hebr. 11: 1 synnistä, Matt. 1: 21; rukouksesta, Kol. 4: 2—3, j. n. e. Lapset saavat usein kirjoittaa aineita sekä lastenjumalanpalveluksista että uskontotunneista. Siitä he ovat hyvin iloisia, ja annetut vastaukset ilmaisevat suurta ymmärtämystä ja kypsyyttä.

Kaikesta huolimatta antaa työ koulussa usein virkistystä. Paljoa vähemmin saa sitä työssä köyhien parissa ja kodeissa käynneillä. Mutta salaisuus tässä on kyllä tehdä työtä uskossa ja kärsivällisyydessä ja iloita vähimmäistakin valontuikahduksista. Niin sisään sulettuja kuin nyt olemme, tuntuu sodan paino raskaana: Työttömyys kasvaa herkeämättä. Miehet ovat kuukausmääriä rajaa vartioimassa, ja niin on perhe puutetta kärsimässä. Monet tulevat meidän luoksemme saadakseen apua. Käymme kodeissa tutkiaksemme, mitenkä asiantaita on, ja se vähä, mitä voimme tehdä heille tulee sitten yhdyssiteeksi meidän välillemme. Enimmäkseen naisia ovat ne, joiden kanssa me opettajattaret tällä tavalla tulemme keskustelemaan. Oi, kuinka helposti sanat tulvivat heidän suustaan, niinkauvan kuin puhutaan heidän hädästään ja köyhyydestään. Mutta jos sitten mainitsemme pari sanaa saadaksemme sanotuksi jotain siitä, mitä meillä on sydämellä, niin saa vastaukseksi usein kaihtavan katseen tai muutaman harvan sanan. Tai ohjaavat itse keskustelua puhuen muutamia kauniita sanoja rakkaasta Herrasta Jumalasta, johonka he asettavat luottamuksensa ja joka kyllä tahtoo antaa meille terveyttä ja onnea, jos me tahdomme auttaa heitä. Tuntee kiusausta ajattelemaan, että mieluummin saisi olla edessäni pakana, paljon syntiä ja syytä omalla-tunnollaan kuin tuollainen hurskasteleva juutalainen äiti.

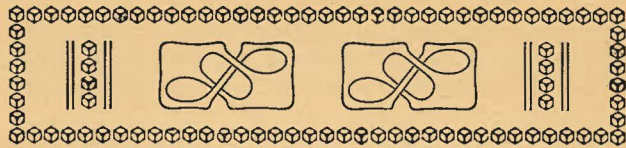
Jos jättää huomioon ottamatta, että naiset ovat hieman hitaita eivätkä myöskään juuri puhtautta harrastavia, ovat he kuitenkin yleensä rakastavia äitejä ja hyviä puolisoja. Mutta — ei mitään sijaa Vapahtajalle. Voi vain huuata Jumalan puoleen, että kuitenkin saisi olla puhutorvena sanomassa

sitä, mitä hänellä on sellaiselle ihmiselle sanomista. Monet naisista ovat myös kuten äsken mainittiin, niin vähän kehittyneitä, että on kuin he eivät kykenisi ajattelemaan hituistakaan muuta kuin köyhyyttään. Mutta on meillä virkistystä köyhäinkin parissa. Helppoa on heidän lukea, kun vaan ovat sen taidon oppineet, ja olemme enin iloisia, kun voimme antaa heille Uuden Testamentin.

Braila-nimisessä kaupungissa, jossa olen ollut useita kertoja tänä talvena, on vähän toisenlaista kuin täällä. Siellä on juutalaisperheitä, jotka meidän lähetyksemme jo pitempiä aikoja on tuntenut ja joista monet ovat saaneet vaikutuksia kristinuskosta. He lukevat Uutta Testamenttiaan, ja eräs isä sanoi suoraan, että hän tahtoi lapsensa kasvatettavaksi kristinuskoon. Mutta heidän on otettava koko askel, jotta siitä todella tulisi totta. Kuitenkin, on myöskin ymmärrettävä heidän vaikeuksiaan sellaista askelta ottaessa. Se, mitä he kristillisyydestä ympärillään näkevät, ei ole omiaan antamaan heille voimaa ja halua tunnustamaan itseään kristityiksi.

Toimiessa täällä ulkona juutalaisten parissa, saattaa helposti tulla alakuloiseksi. Sillä juutalaisuushan on kuin muuri, jonka läpi on vaikea tunkeutua. Mutta kun ajattelee juutalaisten historiaa ja ennen kaikkea sitä kohtelua, mikä kristikunnan puolelta juutalaisten osaksi tulee, niin täyttää sydämen mitä syvin säääli ja häpeäntunne meidän kristittyjen tähden, jotka niin vähän olemme noudattaneet Jeesuksen lähetyskäskyä hänen omaan kansaansa Israeliin nähden.

Rukouksen voima.

(Runaus todellisuudesta kirj. B. L.)

Hän on siis saanut mennä kotiin! Jos kukaan, oli hän ansainnut päästä lepoon. Niin, niin taitaasja hän on saapa lewon kaiken ponnistelun ja waiwan päätyttyä, jota hänellä on ollut toisten tähden heidän ollessa sairaina. On hywä tietää, että on kirjoitettu: „Eikä murhetta, eikä parkua eikä kipua ole enää olewa.“ 1. Smk. 21: 4. Kuinka paljon tämä merkitseekään meidän tohtorillemme!”

Lewollisesti ja hiljaisesti lausui rouwa J. näillä sanoilla ajatuksensa äskeisestä kuolemantapauksesta. Mutta hänen miehensä, pastori, näytti hywin surulliselta ja huolestuneelta, waikkakin waimon sanat loihitivat hetkellisen hymyn hänen kasvoilleensa. Tohtori, joka oli nyt aikaisin aamulla kuollut pitkän, waikkeen karsimykseen jälkeä, oli ollut hänen parhain ystävänsä ja etewin avustajansa seurakunnassa.

„Hän on ansainnut saada lewon ja saat olla warm, että hän on nyt löhtännyt lewon, niin tähdellysen ja ihanan lewon, etkemme me inhimillisine rajoituksinemme woi sitä käsittää. Hän on suhteensa olen rauhallinen.

Mutta minulle tulee nyt niin waikkea, minä en woi hymärtää, kuinka saatan tulla toimeen ilman häntä. Woin wain toivoa, että uusi lääkäri, joka tulee hänen sijaansa, olisi tosikristitty. Tulla sairastuoteelle, wieläpä kuolinuoteelle jumalattoman lääkärin läsnäollessa, on minulle jotain vastenmielistä. Ja sairaalle tai kuolewalle ei ole mitään lohdutusta saada luokseen ihmistä, joka woi auttaa häntä wain siinä, mikä koskee ruumista, mikä jo on alkanut menettää merkityksensä hänelle.“

„Mene nyt lepäämään, rakkaani. Sinä sanot niin usein minulle, etten murehtiji, niinpä älä nyt itse murehdi! Jumala on ottanut meiltä rakkaan ystäwämme ja hän tiesi hywin, mitä teki. Hän on lähettäwä meille hywän, kristillismielisen lääkärin ja jos sekin tohtori, jonka hän on määrännyt meille, ei olisiikaan mikään uskowainen kristitty, niin hän on Jumalan avulla siksi tulewa.“

Näin puhuen sai pastori rouwa miehensä menemään lepäämään. Oli nimittäin hywin warhainen, synkkä marraskuun aamu, jolloin tuo „hurstas tohtori“, kuten häntä kutsuttiin, oli saanut käydä autuaitten lepoon. Rouwa J. oli lausunut ennuistuksensa ajattelematta tarkemmin, mitä sanoi. Saamme nyt nähdä, miten se toteutui.

Oli sunnuntaiaamu, sumuinen ja harmaa, marraskuun päivän synkkä tunnelma kaikilla. Kirjko tuolla yhäällä kummulla on tähnyä. Ei ole kenelläkään mahdollisuutta enää tunkeutua sijaan. On nimittäin tuon „hurstaa tohtorin“ hautauspäiwä. Sywästi wafawana astui pastori saarnastuoliin. Wäsyneeltä ja waiwautuneelta tuntuu hänen äänensä ja synkkä tunnelma waltaa koko seurakunnan. Pastori näyttää wanhentuneelta, tiedetään, että hän on waiwonut useita öitä tohtorin lairasuoteella ja että hän myöskin oli hänen luonaan viimeisenä yönä, jolloin hän sai lähtea kotiin. Pastori luki tekstinsä. Hänen saarnansa oli sydämiin jattawa

ja hänen äänensä tuli täyteläisemmäksi sitä mukaa kun hän puhui. Kun hän piirsi heidän eteensä kuivan lääkäristä, oli kuin tuo „hurskas tohtori“ yhä olisi asunut heidän luonaan. „Mutta nyt hän on mennyt pois ja hänen paikkansa on tyhjä, kunnes toinen, joku vieras, astuu sijaan.“ Hän pyhäytyi hetkeksi ja seurakunta tunsi itse asiassa, että yksi paikka heidän keskellään oli tyhjä. Tohtorin ystävällisiä kasvoja, hänen kunnianarvoisaa olentoaan ei enää ollut täällä. Hän oli tuntenut joka ainoan ihmisen tällä seudulla, niin, kaikki oli hänelle niin tuttua. Hän oli ollut yksi heistä, ystävä hädässä heille kaikille. „Nyt tahtoisin esittää teille kaikille erään pyynnön“, pastori jatkoi. „Tiedämme, että meidän tohtorimme, kuten nytkin olen sanonut, oli jalo mies. Muuta tiedämme myöskin, että hän on ollut ja on yhä meille niin paljon wain sen kautta, että hän on ollut todella elävä kristitty. Sentähden pyyhän teitä, joka päivä wakaawasti minun kansani rukoilemaan, että uusi lääkärimme olisi ennen kaikkea kristitty. Laskekaamme tämä sydämellemme rukoillen oikein joukosja!“ Sinä aamuna monet lupasivat itseksensä rukoilla Jumalalta tätä eriyistä armoa ja muutamat pitivätkin tämän lupauksensa.

Kun tohtori E. viikko myöhemmin tuli ajaen wauvaisaan, täynnä ihania tulewaisuustoiveita, walmiina reippain mielin alkamaan ensimmäistä itsenäistä praktiikkaan, antoi Jumala vastauksen uskowaisten rukouksiin pastori J:n seurakunnassa. E. oli vielä nuori, hän oli ollut samankäisistä opiskelutowereista paras ja oli loistawasti suorittanut tutkintonsa. Sitten oli hänellä ollut kahden vuoden ajan hywin ponnistusta kysymää praktiikka eräässä pääkaupungin esikaupungissa. Nyt hän oli wain neljä viikkoa sitten mennyt naimisiin, wiettänyt kuukauden meren rannalla ja palatuaan sieltä jättänyt kaupunkipraktiikkinsa, koska hänen nuori rouwansa oli hywin ihastunut maalaiselämään.

Maesjaan nyt siinä maantietä eteenpäin, suunnitteli hän, kuinka hän kaikki järjestäisi parhaalla tavalla.

Kello kirkontornissa löi juuri hitain lyönnein kaksitoista, kun tohtori E. jälleen hypähti ajoneuwoihinsa ja löi kiinni wauwujen owen. Hän oli tyhtywäinen. Hän oli saanut tämän entisen lääkärin talon ostaa omaiseen ja kaupparija oli taskussa hywässä tallessa. Hänen waimollaan tulisi nyt olemaan hywä olla ja tulisi niin onnelliseksi. Samana hetkenä kohosi monista sydämistä tuolla pienellä paikalla rukouksia ylös Jumalan puoleen: „Herra, jospa olisi sinun tahtosi, että uusi tohtori on kristitty!“

Tohtori E. ja hänen rouwansa olivat saapuneet. Wanha talo oli kokonaan uudestaan maalattu ja seinät paperoitu. Puutarha oli pantu erinomaiseen kuntoon, pensasaitaukset olivat leikatut ja jo ensimmäisenä aamuna olivat uteliaat, jotka olivat menneet ohi, nähneet rouwa E:n puutarhasa poimivan viimeiset ruusut, ja hän näytti itse kauniilta ruusulta, siltä tuntui monesta. „Hän on kaunis kuin kuwa“, niin kylässä arwosteliin tuota pientä juutalaisrouwaa.

Juutalaisrouwaako? Niin kyllä, puoliset E. olivat juutalais-synthisiä. Pastori J:n seurakunta tunsi pettynensä. Ei miesmuistiin ollut juutalaisia ollut tällä seuduin. Uskowaisethan olivat rukoilleet niin uskolleesti ja hartaasti ja tämäkö oli vastaus heidän rukouksensa! Mutta pastori rauhoitti kansaansa ja rukous jatkui nyt wain hieman uudessa asussa: „Herra, me rukoilemme sinua, että tohtorimme tulisi kristittyksi!“ Ja rukoilemista yhä pitkettiin.

Pian oli tohtori E. woittanut kansan luottamuksen. Hän oli hywin taitawa lääkäri, epäilemättä taitawampi kuin tuo wanha tohtori, wakkakaan lukaan ei tahtonut sitä myöntää. Hän oli ystäwällinen ja rakastettawa ja hänen waimonsa auttoi häntä uskolleesti. Wjan kuluesä alettiin heistä pitää yhtä paljon kuin vanhasta tohto-

ristakin. Kuitenkaan ei tohtori E. ollut mikään kristitty. Hän tiesi, että hänen puolestaan rukoiltiin seurakunnassa; juoruvat, hyvää tarkoittavat ihmiset olivat siitä hänelle puhuneet. Tämä oli ensin suututtanut häntä, mutta sitten saanut hänet ylenkatseellisesti hymyilemään. Pastoriin hän oli sairaskäynnellään usein tawannut ja hän olisi todennäköisesti tullut hänen ystäväkseen, ellei hänen olisi tähtynyt ajatella, että pastoriin huomawainen käytös johtui jostain erikoisista aiheista häneen nähden. Oli kuitenkin mahdotonta olla aiwan erillään. Pappilan ja tohtorin wirtakalon erotti toisistaan wain puutarha-aita. Ja kun tohtorin lapset tulivat suuremmiksi, käwiwät he tuon tuostakin pappilan puutarhasa leikkimässä. Näin rouwa E. lähemmin tutustui pastoriin rouvaan. Ensin he olivat wain kaukaa tervehtineet toisiaan ja kaikesta huolimatta oli hän hywillään tästä tuttavuudesta ja hän oppi pian sydämeästään kunnioittamaan tuota kunnianarwoisaa wanhaa naista. Tämähän osasi antaa hänelle hywiä neuvoja kaikessa, mikä koski lastenkaswatusta ja taloustoimia. Mutta tohtori koetti wälttää lähempää tuttavuutta, waikkakin suhde kumpaisenkin perheen välillä ulkonaisesti oli mitä parhain. Ja tämä täytti uskowaisien sydämet ilolla ja tulewaisuuden toiwolla.

Käsitshymmentä vuotta oli kulunut. Uskowainen, rukoilewa joukko oli kestävästi rukoillut. Tosin muuttamat olivat päässeet kotiin, mutta toisia oli tullut heidän tilalleen. Nyt lepäsi heidän ohjaajansa ja sielunhoitajansa itse kuolinwuteella ja sen lääkäriin hoidossa, jonka puolesta hän niin kauwan ja niin hartaasti oli rukoillut. Hänen uskonsa rukouksen kuulemiseen oli wahwempi nyt kuin milloinkaan. Wiime vuosina hän oli ollut sairaaloinen ja siten hän oli useammin joutunut tekemisiin tohtorin kanssa. Tässä miehesä hän oli nähnyt niin paljon jaloa ja todellista, että hän oli rukoillut vielä palawammin ja oli koettanut rukoilewasja joukossaan

herättää vielä suurempaa rohkeutta antaen heidän ymmärtää, minkä suuren woiton woittaisi kristillishyden asia sinä päivänä, jolloin Jumala oli kuulewa heidän rukouksensa ja niin shwällinen sielu olisi woitettu.

Nyt tohtori oli hänen luonaan hänen wiimeisinä hetkinään. Oli aikainen, ihana kesäaamu juuri auringon nousun aika. Pastori aukaisi nuo äsken puoliksi sulutut filmänsä ja ojensi kätensä tohtoria lohden. He olivat yksin. — „Syhdän teidän waimoanne tulemaan“, tohtori lausui. „Odotakaa hetkinen. Nyt ei minulla enää ole mitään tuskaa. Katsokaa pilweä tuolla!“ Hän wiittasi itään päin auki olewasta ikkunasta. Pieni rusohohtainen pilwi ilmaisi, että aurinko oli nousemassa. „Katso, aiwan tuollainen on nyt minun taitwaani. Kädenkymmenen vuoden ajan on minulla ollut toive, palawa odotukseni ei kahteenkymmeneen wuoteen ole tullut tyhdytetyksi. Mutta nyt olen tytyhwäinen.“ Hänen kaswonsa jäteiliwät, ollen pilwen rusohohteen kirkastamat. Tohtori E. oli kuin lumottu. Ei koskaan hän woinut unohtaa noiden iäkkäiden kaswojen kauneutta. Hänen potilaansa oli hiljaa hetkisen, sitten hän sanoi äkkiä: „Tahtoisitteko tehdä minulle suuren palveluksen?“

„Kaiken, mitä wain pastori haluaa!“ Tohtori oli sinä hetkenä niin liikutettu, että hän olisi woinut luvata waikkapa tulla kristityksi, jos pastori olisi niin toiwonut.

„Antakaa minulle tuo pieni punareunainen kirja! — Kiitos! — Nähkääs tämä on Uusi testamentti, josta te warmaan olette kuullut puhuttawan. Minulle tuottaisi suurta lohduitusta, jos tahtoisitte lukea kaksi lukua siitä minulle, ennenkuin muutan toiseen, uuteen elämään. Tahdotteko tehdä sen?“

„Sywin mielelläni.“

„Kiitos! Usein tulemme tätä hetkeä muistamaan. Olkaa hywä, tästä! Ja hän wiittasi Johanneksen Ilmesyyskirjan 21 lukua.

Tohtorin ääni oli shwä ja sointuwa. Sanojen runol-

lifuus kiinnitti hänen mieltään, ja hän luki ne juhlallisesti kuin rabbi seurakuntansa edessä. Hänestä tuntui kuin olisi lukenut jotakin profetoista. Hän luki Ilmestyskirjan aina loppuun saakka ja pastorista tuntui kuin taivas olisi auennut ja kuin elämän virta tähteläisen olisi wirrannut Jumalan istuimelta sisälle sairashuoneeseen. Hänen vaimonsa oli, kuullessaan lukemisen, hiljaa hiipinyt sisälle ja istui nyt miehensä vierellä käsi hänen kädessään ja pää hänen päätänsä vastaan nojautuneena. Tuo kristallikirkas virta ympäröi heidät. Shvällä äänellään tohtori sanoi lopuksi: „amen“. „Amen“ kuului myös kuin kaikuna vuoteelta.

„Shvästi nyt, minun pikku rakas vaimoni. Nyt ei enää kestä kauvaa, wain pieni hetki. Shdämeni on täynnä rauhaa. Antakaa minulle kätenne, tohtori! Kiitos!“ Hänen silmänsä sulkeutuivat, rauhaisa hymy pirahdi hänen huulilleen. Aurinko oli nyt nousnut tähdessä loistosjaan ja paistoi suoraan alas vuoteeseen. Wanha mies ojenji kätensä kohti waloa, sitten waipuiwat ne hitaasti alas peitteelle ja — hän oli päässyt kotiin.

Wuotta myöhemmin oli pastorinrouwa saanut seurata miestään. Hiljaa, tuskattomasti hän oli n u k k u n u t, kuten tohtori sanoi.

„Tämä oli hänen pöydällään“, hänen tyttärensä sanoi ja ojenji tohtorille pienen käärön, jossa oli hänen ojoitteesja. Se oli se Uusi testamentti, josta hän wuosi sitten oli lukenut pastorille. Hän otti sen mukaansa kottiin ja luki sitä. Kristinusko ei ollut koskaan hänen mieltään kiinnittänyt. Hänellä oli wain muutamia hataria käsityksiä kristittyjen uskosta, ja näihin käsitteisiin oli sekaantunut paljon taikauskoijsia, tarunomaisia kumitelmsia, kuten on tawallista kun on kshymys juutalaisten suhteesta kaikkeen kristilliseen. Suomatessaan kaiken Uudessa testamentissa olewan niin juutalaista, oli hänelle kuin ilmestystä. Hän tutki juurella tshytywäisyhdellä kirjaansa.

Uusi pastori oli tullut pappilaan. Uskoma, rukoilewa joukko puhui hänelle rukousaiheestaan ja pyhji häntä johtajaksen. Mielellään ja nuorekkaalla innolla hän suostui tähän heidän pyhntönsä. Häneen teki shwan waikutuksen, että nämä ihmiset nyt olivat kaksikshymmentä wuotta rukoilleet samaa asiaa.

Wiisi wuotta kului. Papinperhe ja tohtorin perhe olivat keskenään hywisjä wälisjä. Rouwa E:stä oli tullut neumonantaja pastorinrouwalle samoin kuin rouwa J. ferran oli ollut hänelle itselleen. Eräänä iltana tohtorin istuesja pastorin lukuhuoneessa, johtui keskustelu uskonnollisten kshymhsten alalle. Puhuttiin nimittäin eräästä kirjasta, jonka pastori oli lainannut tohtori E:lle ja sen ohesja jouduttiin kshymykseen rukouksen woimasta. E. kertoi, että wanha pastori J. kaksikshymmentä wuotta sitten oli rukoillut erästä määrättyä asiaa ja että hän kuolintwoteellaan oli lausunut olewansa tshytywäinen. „Minä tiedänkin“, hän sanoi, „mitä hän rukoili. Hän ja muutamat muut rukoilivat, että minusta tulisi kristitty.“

„Niinpä kyllä, sitä he rukoilewat“, pastori sanoi.

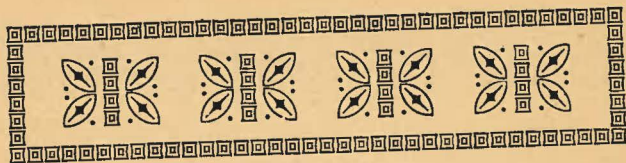
„Wieläkö nyt?“

„Kyllä, viimeksi tänään olemme sitä rukoilleet.“

Tohtorin silmät tähttyiwät kshneleillä ja sisäistä liikutusta wapisemalla äänellä hän ojenji pastorille kätensä ja sanoi: „Jumala siunatkoon teitä kaikilla! Sano heille, että heidän rukouksensa on tullut kuulluksi. Waimoni ja minä olemme tähdellä todella shwentyneet Uuteen testamenttiin ja Jumalan awulla olemme päässeet uskomaan Jeesukseen Kristukseen.“

„Mistetty olkoon Jumala! Tämä on onnellisin päivä elämänsjäni.“

Kuinka me tulemme todelliseksi lähetyshystäviksi?

Lähetyspastori A. Oksanen Norjassa pitämän esitelmän mukaan.

Me olemme kaikki ensimmäin yksimielisiä siitä, että ensimmäinen ja tärkein vaatimus, jotta joku tulisi todelliseksi „lähetyshystäväksi“, on että itse on saanut tutustuneen henkilökohtaisen ja elävän elämän yhteyden Herransa ja Vapahtajansa kanssa. Mahdotonta on rakastaa syvästi ja sydämmellisesti Herran valtakunnan suurta ja ihanaa asiaa maan päällä, ellei itse ole tullut uskolliseksi kristityksi. Ainoastaan tietoisuus siitä, että itse olemme vapahdetut ja pelastetut synnin ja saatanan vallasta, voi antaa meille mielen ja halun ottaa osaa työhön toisten pelastamiseksi turmiosta ja totuuden tuntuun johtamiseksi. Ainoastaan ne, jotka ovat kasteen ja uskon kautta saaneet Pyhän Hengen, voivat myötävaikuttaa toisten herättämisessä ja Herran luo johtamisessa. On mahdotonta, että ne, jotka eivät ole Kristuksen ystäviä, voivat olla lähetyshystäviä. Näillä, jotka ovat Kristuksen ristin vihollisia, ei voi olla halua vetää toisia hänen ristiinsä luo. Pimeydessä waeltavilla ei ole halua tulla waloon ja luonnollisesti he eivät tahdo toisiakaan johdattaa waloon.

Ensin täytyy olla Pietarin lailla Herran saaliiksi ottama, ennenkuin voi olla mukana toisia hänelle kalastamassa. Luk. 5: 10.

Ainoastaan se, joka on tuntenut omaansa sydämessään jotakin Jumalan armowaikutuksesta, omaa edellytyksen tulla kseen „todelliseksi lähetyshystäväksi“. Jos Herra on saanut sydämen uudistaa, niin on laakettu perustus, jolle todellinen lähetysharrastus voi sillemin tulla rakennetuksi. Niin kauan kuin se puuttuu ei voi olla puhuttakaan „todellisista lähetyshystävistä“. Edellä olen sanonut, että jos me itse olemme weden ja Hengen uudesti synnyttämiä, Joh. 3: 5, jos olemme Herraan liittyneet, niin omaamme edellytyksen woidaksemme tulla „todelliseksi lähetyshystäviksi“. Mutta, sanonee joku, sinähän puhut ajattelemattomasti, kun sanot, että meillä silloin on edellytykset tulla ksemme „todelliseksi lähetyshystäviksi“. Asianlaista on kaitetkin mielummin niin, että kun elän Jumalan Pojan yhteydessä ja uskon saaneeni syntini anteeksi Jeesuksen woresä, niin olen myös tullut „todelliseksi lähetyshystäväksi“. Niin luulsi, mutta tilanne on ujeasti kausana siitä. Löytyy jatoja, tuhansia todellisia ja rehelliisiä kristityitä, jotka eivät vielä ole „todellisia lähetyshystäviä“. On olemassa ujeita, jotka elävät sydämmellisesti lapsen suhteessa taiwaalliseen Isäänsä, jotka koettawat rehelligesti waeltaa hänen simäinsä edessä ja rawitsawat hengellistä elämäänsä sanalla ja sakramenteilla, jotka elävät rukousselämää Herran yhteydessä ja pelkääwat syntiä kaikissa sen muodoissa, mutta jotka eivät ole vielä huomanneet Isän tehtäviä maailmassa, ja joiden silmät eivät ole vielä awautuneet näkemään, että me emme ole maailmassa „elääksemme ainoastaan itsellemme“, 2 Kor. 5: 15. Moni uskownainen kristitty ei ole kiinnittänyt huomiotaan ja ajatuksiaan lähetyshystäisiin. Seillä ei ole mitään sitä vastaan, eivätkä he koeta sitä millään tavalla wastaustaa. Mutta lähetyshystäisiä ei ole

niin yhtynyt heidän hengelliseen elämäänsä, ei ole niin imehtynyt heidän lihaansa ja vereensä, että se olisi muodostunut osaksi heisiä. On siis suuri väärinhymmärrys eli walhe kun sanotaan, että tultua tosi kristityksi ollaan myös „tosi lähetyshystävä“. Kristillisyys on runko, josta lähetysharrastus kasvaa, siemen, jonka tulee olla kylvetty ennenkuin rakkauts lähetykseen voi orastaa ja kehittyä. Lähetyshystäväksi tuleminen on, niinkuin joku on sanonut, „askel ylöspäin kristillisyyden portaalla“.

Mutta kun nyt olemme tähdellisesti tietoisia siitä, että olemme uskovaisia kristittyjä ja Jumalan lapsia, miten sitte voimme tulla todelliseksi lähetyshystäväksi? Terweesti kehittyvä elämä Kristuksessa tahtoo painautua Jumalan suureen laupeuteen ja rakkauteen. Se, että Jumala on armosta tehnyt autuaaksi hänet, — suuren syntisen — kiinnittää itseensä hänen mieltensä ja ajatustensa sekä täyttää hänet alituisella kitollisuudella ja riemulla. — Mutta sitä mukaan kuin hän kypsyy ja hänen kristillisyytensä kasvaa, herää hänessä tarve tehdä jotakin Herralle, joka on ollut hänelle niin hyvä ja armollinen. Samaten kuin me haluamme tehdä jotakin hyvää sille ihmiselle, joka on ollut hyvä meille, niin tahdomme myös mielellämme tehdä hyvää meidän taiwaalliselle Isällemme. Ja silloin selviää sinulle: Minunhan, joka olen kokenut Jumalan laupeutta, welwollisuuteni on olla laupias toisia kohtaan ja johtaa myös heitä Herran luo, että hekin saisiwat maistaa hänen armoansa ja laupeuttansa. Otakun kuitenkin, että toiminta aluksi kohdistuu henkilön lähimpään ympäristöön, että hän pyrkii vaikuttamaan tovereihin ja ystäviin, ja se on hyvä. Sinulla on tuskin vielä ajatustakaan tehdä jotakin pakanoille. Mutta jonakuna päivänä saat kirkossa tai jossakin kokouksessa kuulla heidän hädästään — tuhansien ja miljoonien hädästä — pakanamaailman pimeydestä. Silloin alkaa sinulle selwitä: totijesti, minulla on wel-

wollisuuksia heitäkin kohtaan. Welwollisuuteni on auttaa heitä armoistuimen luo, että hekin senkautta saisiwat maistaa ja kokea sitä Jumalan laupeutta, joka on osakseni tullut, että Jumala on lähettänyt Poikansa myös heitä pelastamaan. Sinulle alkaa selwitä, että pakanat owat sinun weljiäsi ja sisariaisi, meidän kanssaperillisiämme Kristuksessa ja kanssamme osallisia lupauksista sekä saman ruumiin jäseniä, — ewankeliumin kautta. Ef. 3: 6. Ja, kun otat raamattusi ja luet sitä, niin huomaaat, että lähetyksasia on kuin kutoutunut pyhään kirjaan. Näet, kuinka profetoissa ja psalmeissa kuvataan Jumalan walkatumman tuloa ja kasvamista. Niissä jo näet, että Jumalan tohto ja ajatus on johtaa kaikki kansakunnat hänen yhteyteen. Ja Uudesta Testamentista saat sen vaikutelman — erikoisesti lähetyksästä — että sinun yhsilönä on myötäwaikutettava siihen suuntaan, että pakanat saisiwat kuulla sanoman Jeesuksesta. Sinä huomaaat selwästi welwollisuutesi olewan olla mukana johtamassa heitä Kristuksen luo ja alat myös hymärtää tudn mukana olemisen sanomattoman suureksi sinulle suoduksi armoksi.

Mutta lähetysharrastuksen herättäjä sinussa, ja sinulle selwitthä, että sinä olet welwollinen olemaan mukana, syntyy sinussa warmasti halu saada kuulla jotakin pakanoista, jotka owat niin onnettomia ja ilman rauhaa maailmassa. Sinä haluat kuulla, miten lähetyksaarnaajat — sinun isänmaastasi lähteneet lähetit — kylwäwät siementä. Sinä halajat kuulla pimeyden ja walon wallasta. Harrastus herättää sinussa halun lukea lähetyshystävästä. Ja selwää on, että sinä aloitat seurata lähetyshön kulkua yhden tai toisen lähetyksanoman avulla. Tämä on wälttämätöntä, jotta woisi tulla todelliseksi lähetyshystäväksi. Mian, jota ei tunne ja josta ei mitään tiedä, ei voi kiintyä. Jokaisen, joka tahtoo tulla lähetyshystäväksi, tarwitsee seurata kertomuksia, kuwauksia lähetyshaloilta. Uskallan sanoa,

että, ellet seuraa lähetystyötä lufemalla siitä, et ole todellinen lähetystyön ystävää, etkä tahdo koskaan sellaiseksi tullakaan. Voiko sellainen, joka ei lue Jumalan sanaa, olla kristitty? Ei! Ovatko isä tai äiti, jotka eivät wälitä lukea poikansa tai tyttärensä kirjeitä, sellaisia kuin todellisten vanhempien tulisi olla? Eiwät! Samoin ei sekään, joka ei halua lukea lähetystyöstä, woi olla todellinen lähetystyötä ystävää. Kun sinun asianharrastuksesi on herännyt, ja sinä ymmärrät osanottoosi olewan samalla welwollisuuden ja armon, niin sinä luet perusteellisesti lähetyksänomasi — et pintapuolisesti —, sinä pyrit todella sywenthymään työhön lähetystyömaalla. Sydämmestäsi tahdot tutustua työhön, jonka nimi on „meidän lähetystyömme“ ja sinä saat halun perehtyä niin perusteellisesti kuin mahdollista seuramme historiaan. Ja kuta enemmän sinä luet lähetykskertomuksia, sitä enemmän sinä iloitset lähetystoiminnasta. Sinä et woi jättää lufematta ainoatakaan lähetykslehden numeroa; sinä tunnet itseksi pakotetuksi lufemaan. Lähetystyön tunteminen on wälttämätön woidakseen tulla todelliseksi lähetystyötä ystäväksi. Ja lufemallakin lähetyksestä pääsee pitkän askeleen lähemmäksi tuota päämäärää — lähetystyön ystävää.

Mutta sen puolesta, jota on alkanut rakastaa, josta on alkanut pitää ja johon on harrastusta, tuntee tarvetta rukoulla — eikö se ole totta? Lähetyksen ystävää ei woi olla todellinen ystävää, ellei hän rukoule lähetystyön puolesta? Sentähden onkin rukous mitä wälttämättömintä niille, jotka tahtowat tulla todelliseksi lähetystoiminnan ystäwiksi. Sinun rukouksesi kohoutuu armotuimen luo ei ainoastaan jonkun kerran waan useasti, päiwittäin, jos lähetyksasia on tullut osaksi sinussa. Olet lufenut jonkun lähetystyöntekijän Jaapanista tai Kiinasta kirjoittaman kirjeen; woitko olla hiljaisesti rukoulematta Herraa hänen puolestaan? Eikö tunnu kuin seijoisit hänen kaswojensa edessä ja katselisit häntä

Lähetystyön taisteluisja? Miwan niin, sinä rukoulit hänen puolestaan, eikö totta? Kun hän kertoi sinulle pakanoista, jotka ovat woitetut Jumalan waltakunnalle, etkä silloin tuntenut kehoitusta kiitokseen, ja etkö tuntenut tarvetta rukoulla: Herra warjele ja ylläpidä heidät uskosja? Tahi, luettuasi luopioista sifäläisten kristittyjen keskuudessa, etkö tuntenut pakkoa rukoulla Herraa, että tuhlaaja poika tai tyttö palajaisi isäntötiin — kasteensa liittoon? — Olen onnellinen sentähden, että olen tuntenut lähetystyötä ystäviä, jotka lufewat lähetyksänomat sillä tawalla rukoullen. He ovat warmasti hywän matkaa tiellä tullakseen todelliseksi lähetystyötä ystäwiksi. Heistä eiwät lähetyksänomat ole „kuiwaa lufemista“, josta niin paljo puhutaan. Olen kuullut, että eräs rouwa janoi eräälle kotona olemalle lähetyksaarnaajalle: „Sano minulle, minikätkähden lähetyksänomat ovat niin wäsyttäwii ja ikäwii.“ „Sentähden, että te ette lue oikealla mielellä“, oli hänen wastauksensa. Omaa lähetykselämää — wiiäpä uskonelämääkin — waiwaa kuiwuus ja niin ollen ei hleensä huomaa lämpöä ja R. Hengen siuwen suihketta. Mutta kuinka monta todellista lähetystyötä ystäwää löythy j. t. j. rukoulemaa? Ne, jotka rukoullen lufien ikäänkuin imewät lähetyksasian itseensä, saawat sen mereensä, eiwätkä nopeasti oppimaansa unhoita. Rukous painaa sen sywemmälle ja kiinteämmin heidän tietoisuuteensa. He muistawat lufemansa. Muita kuinka moni, lufekaan siwui siwulta kiiruhtaen päästäkseen lähetyksänoman läpi ja niin eiwät muista lufemastaan paljoakaan, koska lufeminen ei ollut rukouksen läpituukema ja kantama. Lähetyksasian rukoulewat ystäwät taistelewat Herran asian puolesta ulkona työmaalla ja — ei wähi ten rukouksammiossa — koska lähetyksasia myöskin on tullut heidän asiakseen. Kristuksen rakkaus ja rukous Jeesuksen nimesjä ovat ikäänkuin ytimenä ja woimana todellisen lähetystyötä ystäwän elämässä.

Mutta jos joku tahtoo olla todellinen lähetyshystävä, waatii se uhrautuwaisuutta, sillä on oltawa ystävä ei ainoastaan sanoissa waan myös teoissa ja totuudessa. Joka tahtoo olla todellinen lähetyshystävä, hän ei tahdo ainoastaan kehoittaa toisia antamaan lähetyksian hywäksi waan hän tahtoo myös itse antaa lahjanja. Hänen on kuljettava edellä ja annettava Herran waltakunnan asialle.

Joka tahtoo olla todellinen lähetyshystävä, tahtoo myös toimia ja tehdä työtä lähetyksian hywäksi. Hän tahtoo puhua siitä ystäville ja tovereille. Warinkin kodin piirissä tahtoo hän suorittaa suuren ja ihanan työn warahin saattamalla pienten lasten sydämet pakanain hädälle helthymään, että hekin oppiwiwat rakastamaan Herran työtä. Löythykin monta lasta, jotka owat lämmenteet lähetyshölle isän ja äidin kodissa pakanoista puhumien sanojen waiikutuksesta. He owat lähteneet sellaisesta kodista lähetyshön ystäwinä ja owat olleet sitä sitte koko ikänsä. Useathan, jotka ilolla uhraawat lähetyksen hywäksi, owat jo lapsuudenwuosina saaneet rakkouden antamiiseen, kun heillä oli pieni säästölaatikko, johon he kokosiwat pennejä lähetykselle.

Mutta meidän, jotka tahdomme olla oikeita lähetyshystäviä, on vielä huomattawa yksi asia. Meidän täytyy koettaa oikeista wäärää ja wicheellistä käsitystä lähetyksasiasta, joka useasti tulee esille niinhymän puheissa kuin kirjoituksissa. Kaikki wäitteet, että pakanat owat onnellisia luonnontilassaan, sekä että rahat ja ihmishenget joita käytetään lähetyshöhön, owat suotta häwitettyjä, owat kumottawat. Todelliset lähetyshystäwät tahtowat kiihottaa woimaperäisempään työhön ja osanottoon. He tahtowat mieltää uusia apuläheteitä lähetyshoimelle. Mutta tämä ei ole mikään helppo tehtävä. Paikallaan onkin, että se, joka tahtoo olla mukana wetaimässä sieluja „ristin luo“, itse saa kokea „ristin waiiwaa“, mutta hän saa myöskin kokea „ristin

woimaa“. Kaikki, josta nyt on ollut puhe, waatii aikaa ponnisteluja ja uhreja. Löythy ihmisiä, jotka pitäwät lähetyshönsä mukana olemista suloisena ja mieluisana, että sen tulee antaa heille jotakin, tuottaa nautintoa, kun he tulewat kokouksiin ja juhliin; mutta he unhotawat, että heidän on palweltawa lähetyshöitä, annettawa ja tehtävä jotakin sen hywäksi. Oman edun esintä ei saa olla kehoittimena — mutta jos he tekewät lähetyshöitä oikeassa mielentilassa, niin he saawat mukana olonsa kautta siunausta.

Kaikki todelliset työmiehet saawat myös halweksimista, mutta se ei wahingoita, jos lähetyshakkaiden tuli palaa kirkaana ja woimalkaana heidän sydämissään. He tuntewat, että „Kristuksen rakkkaus“ pakottaa heitä. Todellijina lähetyshön ystäwinä pitäwät he huolta lähetyshwelvollisuudesta ja painostawat sen nimenomaan perustuwan Herran käskyn sekä että heidän luonteensa mukaisesti tähtyy työkennellä sen hywäksi, etteiwät woi muuta tehdä. He eiwät tahdo tulla eläkuloiiksi, jos kohtaawat wastuksia, — he eiwät wäsy — joskin työ kantaa wähän hedelmiä. Herran lupaus, joka liittyy lähetyshäskyn: „Ja katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä maailman loppuun asti“, Matt. 28: 20, koskee kaikkia „todellisia lähetyshön ystäviä“. Ja niinkuin he useasti saawat nähdä Sumalan kirkkautta uskon kautta Jeesukseen Kristukseen omasja kristillishydesään, niin he myöskin huomaawat hänen kirkkautensa lähetyshönsä, jos heillä on usko ja luottamus, sillä usko lupaus-lanaan on wälttämätön kaikille „todellisille lähetyksian ystäville“, — se ylläpitää heitä ja heidän työtään Jeesuksen nimesjä. Ja he saawat hä runsaammin ja runsaammin kokea, että „ewangeliumi on Sumalan woima, itsekullekin uskowalle pelastukseksi“, Room. 1: 16, myös pakanoille. Ja kaikessa toteutuu „todellisiin lähetyshystäwiin“ nähden, että „Kristuksen rakkkaus waatii heitä“. 2 Kor. 5: 14.

Carl Olof Rosenius.

Evangelisen liikkeen uranuurtaja Ruotsissa

Kirjoitti W—r B—n.

C. O. Roseniuksen nimi ei liene aivan outo meidän maamme kristityille. Paljon levinneiden, syväsisältöisten hartauskirjojensa ja lämminhenkisten uskonlaulujensa kautta on Rosenius tehnyt nimensä tunnetuksi ja rakkaaksi tuhansille meidän maassamme. Ruotsin evangelisen liikkeen uranuurtajana oli hänellä aikanaan kotimaassaan sellainen asema, joka monessa suhteessa muistuttaa F. G. Hedbergin merkitystä meidän maamme uskonnollisessa elämässä.

Rosenius ja Hedberg olivat hengellisesti toisilleen sukua. Heidän opinkäsityksellään ja julistuksellaan oli moniaita yhteisiä piirteitä. Olkoon myöskin mainittu, että nämä kaksi merkkihenkilöä olivat vilkkaassa kirjevaihdossa toistensa kanssa, ja että Rosenius kävi kerran Suomessa ja tapasi täällä Hedbergin sekä useita muita suomalaisia uskonveljiä.

Rosenius oli syntynyt helmikuun 3 päivänä 1816 Nysätran pappilassa Vesterbottenissa. Jo varhain hän otti osaa niihin hengellisiin kokouksiin, joita sinä aikana pidettiin kodeissa tuolla ylhäällä pohjolassa. Näissä »konventikkeleissä», joiksi niitä tavallisesti kutsuttiin,

luettiin ja pohdittiin ensi sijassa Lutherin teoksia. Näiden »luterinlukijain» parissa kasvoi ja varttui Rosenius ja heidän keskuudessaan hän jo varhain omisti itselleen sen syvän rakkauden Lutheriin, joka sittemmin oli hänelle ominainen. Ottaessaan osaa hengelliseen konventikkeliin oli Rosenius oikealla paikallaan. Hän ei vielä ollut täyttänyt 16 vuotta, kun hän alkoi johtaa »lukijain»seuroja.

Vuodesta 1833 tuli hän Hernösandin kymnasioon ja sen kurssin suoritettuaan lähti hän 1837 Upsalaan. Tultuaan ylioppilaaksi keskeytti hän opintonsa. Suunnittelemansa pappisuran Rosenius heitti sikseen ja hänestä tuli vain maallikkosaarnaaja, jota kutsuttiin »maisteriksi», nimitys, jolla häntä kutsuttiin sen johdosta, että hän oli ollut kotiopettajana eräässä kreivillisessä perheessä Lennan kartanossa lähellä Tukholmaa.

Näihin aikoihin hän teki tuttavuutta kristillisestä innostaan tunnetun metodistipastori Georg Scottin kanssa ja tuli tämän välityksellä johdetuksi ottamaan osaa siihen hengelliseen toimintaan, joka Scottin vaikutuksesta oli pääkaupungissa syntynyt. Scottin lähdettyä pois Ruotsista tuli Roseniuksesta herätysliikkeen johtava mies, monen rakastama ja suosima, mutta vielä useampien — vihaama ja vainoama. Korkeakirkolliset, joista tuli hänen vihollisensa, taistelivat ankarasti häntä vastaan puhein ja kirjoituksin. Sävyisästi Rosenius kuitenkin aina kohteli vastustajiaan, ja evankelinen liike, jonka synnyttäjä hän oli, levisi kaikesta vastustuksesta huolimatta yhä enemmän laajempiin piireihin. Se oli kevään ja heräämisen aikaa Ruotsin kirkossa, aikaa, jona evankeliumin helluntaituulet kulkivat yli maan, luoden elämää kuolleihin huihin.

Vuodesta 1842 alkoi Rosenius julaista aikakauskirjaa »Pietisten»*, jota hän toimitti koko elämänsä ajan

*) Suomeksi on Roseniuksen kirjoituksista koottuja hengellisiä tutkistelemuksia vuoden joka päivälle julaistu hartauskirjassa »Elämän leipää hengellisesti näköisille» sekä »Lepohetkiä Jumalan sanan ääressä.» Ja »Siionin kanteleessa» on monta hänen ihanista lauluistaan.

aina kuolemaansa asti. Roseniuksen jälkeen otti »Pietisten» toimittamisen huoleksensa tunnettu P. W. Waldenström, joka sittemmin väärällä sovituspillaan saattoi arvossa pidetyn aikakauskirjan huonoon maineeseen. Mitä Rosenius Pietistenillään on vaikuttanut kalliisti lunastettujen sielujen pelastamiseksi ja autuudeksi, voidaan tuskin arvostella kyllin korkeaksi. Siinä tarjottiin tervettä ja hengellistä ravintoa nälkäisille sieluille. Roseniuksella on ennen kaikkea se lahja, että hän voi ravita Kristuksen laumaa. Ja hän käsitteli aineitaan Pietistenissä tunnustusta ansaitsevalla perinpohjaisuudella. Sentähden on hänen kirjoituksillaan alati pysyvä arvo. Niillä ei, kuten muilla sanomalehtikirjoituksilla, ole tilapäiskirjoitelmain luonnetta. — Pastori B. Wadström, joka aikanaan toimi Roseniuksen »sihteerinä», antaa muistelmateoksessaan »Ur minnet och dagboken» monta huvittavaa ja valaisevaa tietoa Roseniuksen kirjoitusten synnystä. Nytemmin ne ovat saatavissa sekä pikkukirjasina että koottuina neljään laajaan niteeseen, jotapaitsi hänen selityksensä Roomalaiskirjeeseen käsittää kaksi monen sadan sivun laajuista sidettä. *) Jokaisen, joka on tutustunut Roseniuksen kirjoituksiin, täytyy ihmetellä sitä syvää käsitystä sovituksen salaisuudesta, jonka tekijä omistaa, sekä myöskin sitä harvinaista ihmistuntemusta, mikä hänellä on. Kaikille on tunnettua, että, mitä ainetta hän milloinkin käsittelee, tekee hän sen perinpohjaisesti ja tutkistelee sitä tyhjentävästi joka puolelta.

Äärettömän suuri merkitys oli myöskin Roseniuksen suhtautumisella Ruotsin lahkolaisliikkeisiin, kuten kaikki hänen elämäkertansa kirjoittajat sanovat. Levottomina aikoina voi usein voimakas henki johtaa joukkoja melkein pä minne se tahtoo. Rosenius oli voimakas ja nautti rajatonta luottamusta suurten joukkojen keskuu-

*) Kysymyksessä ovat ruotsinkieliset julkaisut.

nessa. Jos hän olisi poikennut askeleenkaan väärään suuntaan, olisi hän epäilemättä vetänyt monta mukanaan ja saanut aikaan suurta hajaannusta. Mutta hän seisoi horjumatta luterilaisen tunnustuksensa pohjalla ja pysyi uskollisena kirkkoaan kohtaan. Hän käsitti täysin ne vaarat, jotka hajaannus toisi seurassaan, erittäinkin sen, että keskinäinen rakkaus helposti sammuisi, jos kristittyjen kesken ilmaantuisi riitoja. Hän eli ja liikkui alituisesti kristinuskon suurten päätötuksien ilmapiirissä, noiden totuuksien, jotka puhuvat siitä, mitä on tehty *meidän puolestamme* ja mitä *meissä* on aikaansaatava. Senkautta hän osoittautui täysin vapaaksi puoluehengen yksipuolisuuksista, se kun kiinnittää liian suuren huomion sellaisiin kysymyksiin, jotka eivät ole keskeisiä kristinuskossa. Siten hän myöskin kykeni pysymään lujana kaikkia niitä eri suuntien taolta tulevia painostuksia vastaan, jotka melkein kaikki koettivat voittaa hänet puolelleen. Senkautta hän edelleen saattoi tukea ja auttaa monia horjuvia sieluja, jotka kääntyivät hänen puoleensa etsimään johdatusta. Hänelle koitui kunniaksi se, että hän suurella vaikutusvoimallaan niin hyvin kirjoitetun kuin puhutun sanan kautta teki työtä rauhoittaakseen mieliä ja johtaakseen niitä riitakysymyksistä siihen, mikä on oleellista kristinuskossa.

Rosenius kuoli helmikuun 24 päivänä 1868. Roseniuksen kuolema — sen voi liioittelutta sanoa — oli korvaamaton tappio Ruotsin kirkolle.

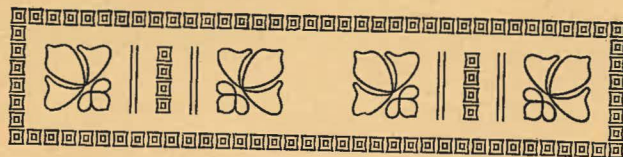
Kun tämän kirjoittaja eräänä elokuun päivänä 1910 seisoi Tukholman Johanneksen seurakunnan kirkko-maalla olevalle Roseniuksen haudalle pystytetyn yksinkertaisen hautapatsaan luona, täytyi mieleni kiitollisuuden ja syvän kunnioituksen tunteilla. Mitä olikaan hän, jonka tonumaja lepäsi muistomerkin alla, saanut suorittaa Jumalan nimen kunniaksi ja sielujen autuudeksi! Hänen puhein ja kirjoituksin julistamansa sanat

olivat »antaneet sadon, mitkä sata, mitkä kuusikymmentä mitkä kolmekymmentä jyvää». (Matt. 13: 8). Ja kuitenkin oli hän »Jumalan armosta se, mikä oli.» (1 Kor. 15: 10).

Herralle olkoon ylistys siitä, että Rosenius, luterilaisen teologian edustaja, vielä elää kirjoituksissaan ja »puhuu, vaikka hän on kuollut», ja että hän vielä tänäkin päivänä todistaa Jumalan valtavasta armosta Kristuksessa Jeesuksessa. Roseniuksen julistus on koeteltua puhetta. Sentähden se on voinut tähän päivään mennessä tuottaa niin paljon rakennusta ja niin suurta siunausta tuhansille Täydellä oikeutuksella ja ilman minkäänlaista ylvästelyä saattoi Rosenius vähää ennen kuolemaansa vakuuttaa: Kun nyt kuolema silmäini edessä tarkastan sitä, mitä olen puhunut ja kirjoittanut, voim täydestä sydäimestä vakuuttaa, etten tiedä siinä olevan mitään peruutettavaa; eikä tätä vakuutusta tarvitakaan, koska toivon, että kaikki siinä löytävät kolmen vuosisadan kuluessa koetellun luterilaisen opin.»

Kaikilla meillä on täysi syy kiittää Herraa siitä, mitä hän Roseniuksen kautta on antanut pohjoismaille. Sillä suuri ja samalla yhteinen on lahja, jonka olemme saaneet hänen jälkeensä jättämissä kirjoituksissa, jotka nyttemmin ovat monelle kielelle käännettyt.

»Muistelkaa johtajianne, jotka ovat puhuneet teille Jumalan sanaa; katsokaa, kuinka heidän vaelluksensa on päättynyt, ja seuratkaa heidän uskoaan.» (Hebr. 13: 7).

Barbateillä.

Kertomus kirjoittanut Pastori Oskar Ahlström.

Mies W. oli aikaisin tullut isättömäksi. Hänellä oli kolme sifarta, ja perheen ainoana poikana oli hän kotinsa suojikki. Hänen äitinsä saattoi kylläkin olla ylpeä reippaasta pojastaan, joka koulussa oli ollut ahkera ja käyttäytynyt hyvin. Nyt hän oli onnellisesti suorittanut sekä kirjalliset että suulliset näytteet ylioppilastutkintoa varten, ja lähipäivinä hänen tuli tehdä kauan odotettu onnenmatka yliopisto- ja pääkaupunkiin tuodakseen kotiinsa unelmoidun kultahyryn.

Ruten monasti tätä ennen tärkeinä hetkinä pojan elämässä otti rouva W. poikansa nytkin siihen huoneeseen, jossa hän tyttäriensä kanssa asui, ja ajetti hänet isän muotokuvan eteen, joka riippui seinällä niiden harvojen koristeiden kera, mikä hän oli voinut hankkia varattomaan kotiinsa. Toukokun kuulakas valo loi ikkunan kautta hohdettansa W:n miellyttävälle kasvoille, kun hän kunnioittaen kumartui äitiänsä kohden, niinpiankuin he olivat tulleet huoneeseen ja jääneet kahden kesken.

„Mitä sinulla on minulle sanottavaa, äitini?“ kuis-kasi hän.

„Onpa paljonkin, erittäinkin tällaisena hetkenä, jolloin astut niin ratkaisevan askeleen elämäsi polulla. —

Di, jospa hellä isäsi vielä olisi kesküundesamme! Mutta, kuinka woin minä, heikko äiti, yksin täyttää isän ja äidin welvollisuuksia sinua kohtaan. . .”

— „Kakas äitini! — Sinä olet paras äiti maailmasja. Sanot olewasi heikko, mutta enpä usko, että isän sanat olisivat koskaan kaituneet voimakkaammin sieluni sywhyteen, kuin sinun puheesi. Äiti, en ole koskaan unoh-tawa sanojasi. Suurin iloni on seurata niitä ja täyttää sinun tahtosi. Tiedän, että sinä ja sisareni olette uhranneet kaiken minun hywäkseni ja kieltäytyneet paljosta, jotta minusta woiisi tulla ylioppilas ja kumnon mies. Mutta sen tiedän, että sinulla on jotain erikoista sanot-tawana minulle nyt, kun minun tulee tavallaan lähteä maailmalle omin neuvoin. Ja sinäpä tiedät itse parem-min kuin minä, kuinka kofematon ja hymmärtämätön minä olen.”

Hänen filmistänsä loisti luottamuksellinen katse äitiä kohden. Ja waikka hänen pian oli erottawa kodista, kувastui hänen awoimesta katseestaan ilo, ilo siitä, että kouluaika nyt oli ohitse ja samalla tyydytyksen tunne, hänen a,atellesaan, että hän nyt oli täyttännyt omais-tensa moniwuotisen toiwomuksen. Ja täytyihän tuot-taa nuorukaisen mielelle iloa se, että hän pääsiji maail-malle ja saiji nähdä Helsingin kaikkine sen ihanuuksineen.

Rouwa W. weti hänet lähemmä itseään.

Olihan hänellä vielä paljon sanottawaa pojalleen, paljon niistä waaroista, jotka uhkaawat kofematonta nuorukaista. Wiettelysten wirwatulet tulisivat warmaan kehittämään kaiken lumoawan woimansa, huonot towe-rit wiettelemään harhapoluille. Mutta hän kehoitti poikaansa ajattelemaan hurstkasta isäwainajaansa, josta hänellä nyttemmin oli wain hämälä muisto jäljellä. Aikselin tulisi, kuten hän jo tänä iltana oli maininnutkin, muistaa, että hänen ylioppilasmatkanja oli käynyt mah-dolliseksi wain sisarten ja äidin ahkeran työn ja säästä-wäisyyden kautta. Mutta kaikista parain ja warmin tuki

oli hänelle olewa tietoisuus äidin esirukouksesta ja warma wakaumus siitä, että taiwaallinen Isä oli häntä suoje-lewa, kunhan hän wain antautuisi Hänen johdatetta-wakseen ja luottaisi Hänen ylläpitämään ja warjelemaan armoonsa.

Niin, kaikkea tätä ja paljon muutaakin, samaa tarkoit-tawaa hän puhui pojalleen.

Ja poika katsoi suoraan äitinsä silmiin. Tuntui aivan luonnolliselta ja itsestään selwältä asialta, että hän käht-täytyisi niinkuin äiti oli sanonut.

Niin rukoili äiti kynnellen tukahduttamalla äänellä poikansa kansja, ja tämä kuiskasi, kuten hän lapsuudesta oli opetettu tekemään, „aamenensa”.

Aikseli lähti n. k. huoneeseensa, pieneen alkoowin tapai-seen komeroon, jonka pieneestä ikkumasta keskikäiwälläkin wain heikko walo tunki sijälle. Hän heittäytyi wuoteel-leen. Hänen läwitjensä wirtasi niin kummallisia tunteita ja ajatuksia. Tosin hän tunji, kuten jokainen muukin kypshyvä mies, sen salaisen woiman, joka kuohui hänen juonissaan, ajatellessaan niitä ihmeellisiä wiettejä, jotka kannattawat koko luonnon järjestystä ja muodostawat niin tarkeitä tekijöitä suhteessa miehen ja naisen välillä — mutta hän oli aina tähän saakka pidättnyt niiltä harhapoluilta hyween tiellä, joilla monet hänen tovereis-taan olivat kärsineet waarallisia tappioita. Kyllä hän oli yhä edelleen osoittawa myöskin näisjä asioisja käsit-täwänsä, mitä tosi miehuus merkitsee. Intohimot eiwät tulisi koskaan saamaan hänestä woittoa. Hän käsitti, että tulewaisuudelle säästetyt miehuudenwoimat antai-sivat hänelle, kuten myöskin hänen uskonnon opetta-jansa koulusja oli sanonut, „hywän, kofemattoman pääoman tulewien päiwien kotielämälle” Ja niin hän teki warman päätöksen elää siweellisesti puhdasta elä-mää, lisäten itseksensä: „kyllä sitä täytyy olla sen werran miestä, että luonteen koko woimalla saattaa seijoa lu-jana. . .”

* * *

Ukseti oli saanut lyhyrsä.

Pienesjä kodissa valmistauduttiin juhlahetkeen. Miten ihanaa olikaan olema hänen astuesjaan kodin kynnysen ylitse sen matalan katon alle, rakkaidensa ihleilyyn suljettuna!

Jännittävä odotus täytti äidin ja sijarten sydämet. Jo kuului reippaita askeleita portailta ja tuttu ote owenriwasja. Ukseti seisoi siinä kirikkaasja auringon walosja. Mutta oliko se wäsyhmystä pitkän matkan jälkehen, tai mitä merkitsi hänen muuttunut kaswojensa ilme? Äidin silmä sen heti huomasi. No niin, tulihan heidän nyht olla iloisja. Mutta kaikista tuntui kuitenkin niin oimuiselta, kuin jos kaikki tyhni oliji teeskenneltyä iloa.

Un awoin katse oli saanut wieraan ja aran ilmeen ja hänen otjallaan lepäji hnykkä pilwi. Rouwa W. ei aluksi tahtonut tyttärtenjä tähden antaa heidän huomata omaa alakuloisuuttaan. Tosin ahdisti hänen äidin sydäntään, mutta hänen täytyi hillitä itsensä ja säästää heitä siitä juuresta tuskasta, minkä hänen surunsa hillitön puhkeutuminen aiheuttaisi. Hänen tapansahan oli aina kääntäjä sydänsuruineen rukouksisjaan Jumalan puoleen, jolla oli sydän hellempi kuin yhdelläkään äidillä. Kyllä hän vielä ja piankin saisi tilaisuuden puhua rakkaan poikansa kansja kahden kesken. Ja sellainen tilaisuus tuli seuraawana päivänä.

Ukseti oli taaskin äitinsä luona. Tämä otti hänet polwelleen, kuten muinen pojan lapsena ollesja, ja kiinnitti katseensa häneen. Ohä vielä harhaili pojan katse. Molemmat pshyiwät hetkisen hiljaa. Lopulta puhkesi poika lausumaan:

— „Äiti, en woi olla täällä!“

— „Mitä et, lapseni? Mitä on häirinnyt wälimme?“

— „Ää kshj, äitini! Minä näen, että sinä sen tiedät — — —“

Hänen kaunis, walkofiharainen päänsä painui alas. Warma merkki, joka osoitti hänen mielenliikutustaan.

ilmaantui: otjan poikki kulkewa werijuoni pullistui tuli aiwan sinertäväksi, huulet wapiiwat.

Sitten tunnusti hän kiusauksen, jonka hän oli antanut woittaa itsensä. Hän heittäytyi äitinsä syliin ja itki kuten muinen lapsuuswuojsina. Mutta kuinka äärettömän juuri ero olikaan niillä tunteilla, jotka puserjiwät kynnysleitä hänen silmistään esille, silloin sen aiheutti usein monasti kuwitelu, loukattu ylpeys, nyht taas mitä kerin tunne siitä, että hän oli tuottanut äidille ja siskeille jurua wuosikausia odotetun mitä puhtaimman ilon asemesta. Hänelle tuliji liian raskaaksi oleskella kodin kynnysien sijäpuolella. Hän ei saattanut ajan pitkään kestää tunnetta, minkä hnykkytti tietoisuus siitä, että hänen rakkaansa alati näkisiwät hänet edesjään miehenä, joka oli langennut. Hänen täytyi päästä pois, kauas pois awaraan maailmaan. Ja hän teki warman päätöksen lähteä merille.

Äidin liikuttawat puheet niistä waloisista toiveista, jotka näiden Uksetin uusien suunnitelmien kautta äkkiä raukaishiwät, eiwät woineet hänen päätöstään muuttaa. Hän koetti wakuuttaa äitiansä siitä, että hän myöskim meren kaswattina woiji valmistaa itsellensä kunnioitetun yhteiskunnallisen aseman, waitka hän myönsikin, että kiusaukset, kuten äitkim oli sanonut, niin hnywin ulkona laajoilla wesillä, kuin kaukaisten maitten suurisja jatamakaupungeisja tulisiwat mitä kiehtowimmalla tenhowoimalla häntä wiefottelemaan pauloihinja. Mutta hän oli suoraan sanoen kyllästynyt kirjoihin ja ahtaaseen lukukammioon. Hänen täytyi päästä ulos wäljemmille wesille.

Minkä tuskän hän aiheuttikaan hellälle äidilleen ja rakkaalle sijarilleen!

Mutta sen täytyi tapahtua.

Tosin oli ero omaisista katkera, ja kotiseudun rantojen wiimeinen siinto kaukana sinertävän ulapan takana pani hänen sielunja sijimmät tunteet wäräjämään. Mutta

rulihan hänen olla mies eikä hän saanut laivatovereilleen näyttää naisellista herkkämielisyyttä. Sikkipä hän uhma mielessä kapusi mastoköyttä myhden ylös ja loi silmänsä fuohuvien, synkkien syvyyksien ylitse. Altojen kohisemat kuohut, meren tuulten voimakas laulu suorastaan hurmasivat hänen nuorta sydäntänsä. Hän tunsi olevansa vapaa. Mutta, olisiko hän sitten todesta vapaa? Eikö syvälle hänen sisimpään olemukseensa ollut kätkeytynyt haavoittava oas, joka muistutti häntä siitä, että oli pettänyt äitinsä kalleimmat toivomukset. Hänestähän piti tulla pappi. Josjakin maaseudun pappilasissa, hymyilevän luonnon helmasa, oli hän aikonut valmistaa äidille ja sisarille rauhaisan, hauskon kodin, josta olisi tuleva todellinen lepopaikka äidille hänen vanhuutenja päivinä! — Lapjen unelmia kaikki! — Toista, kokonaan toista oli elämä, todellinen elämä. Nyt hän lähtee ulos ja saa nähdä sen. Mutta täytyisikö siitä toivua myrskykausi hänen elämäänsä. Mitä hän sille voisi? Olihan hän mies yhtä hyvin kuin kukaan muukin! Olisihan kuitenkin valtameren myrskyn mylertämän meren takana tyhni satama. Hänen purjehduksensa elämän merellä oli kerran päättyvä rauhaisaan satamaan.

Mietteisään hän painoi vastustamaisesti kätensä sydäntään vastaan. Mitä kova esine oli siellä hänen povitasakussaan? Niinpä niin, hän muisti sen. Äiti oli eron hetkellä pannut sen sinne, pienen uudentestamentin psalmtarin kanssa. Katsoisiko hän siihen huvin vuoksi?

Hän otti sen esille. Yksi sen lehdistä oli taitettu 139 psalmin kohdalla ja äiti oli tummansinivärisellä kynällä alleviivannut nämä sanat: „Jos kohoaisin aamuruskon siivillä, jos ajettuihin ajumaan meren taakse, sielläkin käteji minua taluttaisi, ja oikea käteji ottaisi minut kiinni. — — —“

Shmeellisiä olivat nuo sanat. Kuinka monasti olisikaan hän ne ennen kuullut, mutta ne eivät koskaan olleet

häntä niin kirjaimellisesti koskeneet. Toisaalta ne lausivat hänelle uhkauksen, toisaalta taas ne sisälisivät lupauksen. Hän ei voinut paeta Herran Henkeä ja väkewää kättä — mutta hän saisi nojata isän käteen. Vaiheista rikkaaksi muodostui hänen elämänsä. Mutta hän tahtoi kuitenkin toivoo saavansa siltä hyvän osan. Olihan muuten lohdullista tietää, että äiti rukoili poikansa puolesta. Hän ei tahtonut hyljätä uskoa esirukouksen voimaan.

* * *

Wuodet olivat vierineet toinen toijensa jälkeen, sittekun A. oli jättännyt kotimaansa. Alkuaikoina kirjoitteli hän toijinaan kotiin, ylistäen merielämän ihanuutta ja sitä hyötyä, minkä niin paljon uuden näkeminen vieraisissa maisissa tuotti. Mutta vähitellen hän laffasi antamasta tietoja itsestään, aiheuttaen sen kautta yhä suurempaa surua vanhalle äidilleen.

Kerran wietettiin hänen kotiseurakunnassaan merimieslähetyshuhlaa. Vuolestunut äiti pani merimiespappin sydämen asiaaksi, jos mahdollista, ottaa selvää hänen awarasja maailmassa harhaillewasta pojastaan, sittekun pastori taaskin palaisi lähetyssafemalleen. Kuten muinen uskowien isä Abraham uskoi siinä, misjä ei mitään toivoo ollut, niin Axfelin äiti piti uskosja kiinni siitä toiwosta, että hyvä Paimen wielä olisi löytäwä hänen maailman erämaassa harhaillewan lapsensa, se hyvä Paimen, jonka palveluksessa merimiespappi oli. Ja hän pyysi päiwän, wieläpä öinfin uskollisena esirukouksisjaan poikansa puolesta.

Monia vaiheita oli Axfelin tähtynyt kokea elämässään. Hän oli todellakin saanut tyhdyttää waellushaluaan ja toivooaan saada nähdä maailman kaiken ihanuuden. Kuinka olisikaan hän nöyryhtyksesjensä saanut kokea luontensa heikkoutta, kun oli ollut kysymys himon houkutustien wastustamisesta — hän, joka maailmalle lähtiesjään

oli pitänyt itseänsä niin wahvana. Joskus oli äidin muisto tyhnyttännyt hänen olemuksensa kuohuvia syvyyksiä. Mutta monasti oli hän äitinsäkin unohtanut. Voisikoohan hän koskaan enää ilahuttaa äitiä elämässsä? Ja sitten hän ei edes tiennyt, olisikoohan hänen äitinsä enää elävien mailla. Hänen täytyi syhtää itseänsä tästä tietämättömyydestä, kun ei ollut moniin vuosiin antanut mitään tietoja itsestään.

Räisjä ajatuksissa kulkee hän erään ulkomaisen satamakaupungin katuja pitkin. Väpinäkyttömänä kätkee joulukuun uswa maailmankaupungin kylmään sy-leilhyhjä, waikeuttaen katuliikennettä. Poliisilla on waikea tehtävä sen järjestämisessä estääksensä waarallisia yhteen törmäyksiä. Taastin syntyy ihmistungos katukäytävällä. Silloin tunkee hänen korviinsa Lutherin jouluwirren säweleet:

Enkeli taimaan lausui näin:
Miks hämmästyitte säikähtäin?
Mä suuren ilon ilmoitan
Maan kansoille nyt tulewan.

Di, nyt oli joululta. Hän ei ollut tullut ajatelleeksi joulua wietäessään muutamia wuorokausia siinä kaupungin osassa, jossa boardinghuoneet sijaitsevat. Hän katsahtaa ylös ikkunoihin, joista wirren tuttu säwel oli terwehtinyt häntä. Tuossa riippuu Wenäjän lippu — kansallislipun puutteessa — ja seinälle on maalattu: „Suomen Merimieslähetyö.“

Tuntui kuin lämmin kodinhenki olisi kutsunut häntä luokseen, niin erilainen se oli niiden lumoavien sireeniääniä rinnalla, joilla maailmankaupunki oli häntä kohdannut. Hän astui sijälle. Mikä ihmeellinen juhlatunnelma tulwehtikaan häntä vastaan. Joulukuusen tuoksua. Kotimaan säweleitä. Kotimaan wäreja. Omia kansalaisia. Miellyttävä nainen, jonka koko olento huokuu puhautta ja hywyyttä, säestää uruilla merimiesten laulua. Warmaankin hän oli merimiespapin waimo.

Seti sen jälkeen nousee pastori puhujalawalle. Kuinka juloiselta laikuukaan äidinkieli hänen huuliltaan. Lämpimin wärein hän kuwailee Jumalan rajatonta rakkautta langennutta maailmaa kohtaan. Hän johtaa kuulijat Betlehemin ihmeen luo. Hän herättää muistoja menneiltä, waloijsilta lapsuuswuosilta, nuoruuden päiwien woimakkaita kutsuista Jumalan luo ja pois Jumalan luota. Omituiset tunteet wiiltävät Afjelin olemusta. Lapsuuden Jumala on hengellään koskettanut hänen sieluaan. Hän tuntee sydämessään ewankeliumin woiman niin waltawana, kuin tuskin koskaan tätä ennen. Hän tuntee itsensä onnelliseksi, kun Jumalan rakkautta on hänet woittanut. Hän on wakuutettu siitä, että tämä hetki muodostaa käännekohdan hänen elämässään. Tämä on antawa hänelle woimaa särkemään kahleet, jotka ovat sitoneet häntä syntielämään.

Sydäntä lämmittävän puheen jälkeen kutsuu pastori merimiehiä towerilliseen juhlaillan wiettoon.

W. seuraa kutsua. Hän menee pastorin luokse ja esittää itsensä hänelle.

— „Teillä on kirje herttaiselta äidiltänne; minä tunnen hänen käsialansa“, terwehti häntä pastori iloisella tawallaan. „Tunnen hänet muuten persoonallisesti.“

Hän sai kirjeen. Awasi sen. Kuinka olikaan rakas käsi allanut wapistasta! Hän huomasi, että kirjoittaminen oli äidille ollut suoranaisten rahtus. Samoa lämmintä äidinrakkautta huokui joka rivi. Se kosketti Afjelin sydäntä. Mitä odotti häntä yhä wieläkin. Hänen owensa oli awoin sille joka aiwan warmaan wielä toivoi saawansa tulla suljetuksi rakastawan äidin syliin. Ei katkeraa janaa. Ei yhtään moitetta. Wain hellää puhetta, kuin emon, joka kutsuu sijarusparwesta esihnyttä poikasta siipeinsä suojaan.

— „Kotiin! Kotiin!“ lausui A:n sydämessä. Ja sen hän tiesi: päätös oli mahdollisimman pian pantawa täytäntöön.

* * *

Sytkiwin sydämin astui W. tuttuja por'aita hlös äidin asuntoon. Hänen kukkunsja ikäänkuin kutistui kokoon, kun hän pshähtyi owen ulkopuolelle, käsi owen-ritwasja.

Mikä näky! Tuossa hän lepäsi, wanha äiti, niin kiihtuneena ja heikkona. Sairaanhoitajatar istui hänen woteensa wieresjä, ikäänkuin hän odottaisi kuoleman tuloa. Hän nousi.

— „Saamme olla warowaisja“, kuisfasi hän. „Syhdän on sangen heikko.“

— „En ole kuolewa, waan tulen elämään“, puhkesi jairas warmalla äänellä janomaan, „elämään ja ylistämään Herran tekoja, kuten Daawid sanoo“, lisäsi hän. — „Mfjeli, lapseni! Tulet elämän pafsamina sielulleni. Siunattu poika!“

Tojin Mfjeli ei olisi saanut enemppää järkhtää äidin kuohuvia tunteita. Mutta hän ei woinut muuta. Hän heittähtyi polwilleen äitinsjä wuoteen wiereen, sulkien hänen pienen päänsjä lujiin käsivarjsiinsa. He lepäsivät siinä hetkisen, äiti ja poika, toistensa sylisjä.

He hymmärsiwät toisensa janaakaan puhumatta. Mfjeli tunsi anteeskfi antamuksen koko suloisuuden, äiti taas wakuutusken siitä, että hänen tuhlaajapoikansa oli löydetty ja saanut elämän jälleen ikäänkuin olisi kuoleista nousjut.

Shmeellisjintä oli, että rouwa W., jonka eloon jäämisestä lääkäriellä ei enää ollut toiwoa, parani ja sai wielä elää monta wuotta lastensa iloksi, kunnes hän, elämän juruista kylläisensä ja sen tarjoamaa iloa nautittuaan, sai nähdä, miten poikansa menestyi pyrkimyskjsisjään sekä tultuaan merikapteenikfi perusti oman kodin ja eli onnelista elämää waimonsa, nuoren sairaanhoitajattaren kansa. Sentähden äiti saattoi jäähywäisikfi sanoa: „Nyt menen kernaasti pois, kun tiedän, että poikani elää, elää uskosja Häneen, joka tuli etsimään ja pelastamaan sitä, joka oli kadonnut.“

Kalenteri wuodelle 1920

Hän lätkee miunt suojaansa pahana päivänä, hän suojelee minua majasansa ja torottaa miunt kalliole. Pf. 27: 5.
Anna, o Jesu, rauha ja menestys!

Tammikuu — 31 p.

Jlm. 2: 1—5. — Luuf. 13: 6—9. —
Jof. 24: 14—16.

- 1 T *Mud. v. p.
- 2 P Kapeli, Set Reh. 8: 10.
- 3 L Genofki Jef. 46. 4.
- Ef. 5: 25—27. — Matt. 3: 11, 12.
— Pf. 73: 23—28.
- 4 S *S. j. Mud. v. p.
- 5 M Lea ☺ Kol. 3: 2.
- 6 T *Loppiaiu. 1 Tim. 3: 16.
- 7 R Antusti Pf. 40: 6.
- 8 T Gunnar Hebr. 13: 5, 6.
- 9 P Weikko 1 Kor. 15: 57.
- 10 L Sigurd Fil. 4: 7.
Hebr. 2: 11—16. — Matt. 12: 46—50.
— Sanant. 1: 7—10.
- 11 S *1 j. Loppiais.
- 12 M Toini Jaf. 1: 5.
- 13 T Nuutti ☺ Jlm. 1: 4.
- 14 R Feeliks Joh. 17: 2.
- 15 T Siwia 1 Piet. 2: 11.
- 16 P Jtmari Kol. 1: 16.
- 17 L Anton Jon. 2: 8.
1 Kor. 1: 26—31. — Luuf. 19: 1—10.
— 1 Roof. 12: 1—4.
- 18 S *2 j. Loppiais.
Room. 5: 19.
- 19 M Heikki Joh. 1: 14.
- 20 T Fabian Room. 5: 3—5.
- 21 R Aune ☺ Pf. 33: 21.
- 22 T Friidolf Jef. 26: 3, 4.
- 23 P Meri Jlm. 22: 21.
- 24 L Jarl 2 Kor. 1: 3—11. — Matt. 8: 14—17.
— 2 Kun. 5: 1—15.
- 25 S *3 j. Loppiais.
2 Kor. 1: 7.
- 27 T Wiiso 1 Piet. 2: 24.
- 28 R Kaarlo ☺ Mart. 13: 11.
- 29 T Walter Joh. 21: 17.
- 30 P Gunilla Luuf. 14: 33.
- 31 L Mii Room. 8: 37.

Helmikuu — 29 p.

Fil. 3: 7—14. — Luuf. 17: 7—10.
— 1 Roof. 22: 1—13.

- 1 S *Septuages.
- 2 M Kynntelinp. Joh. 20: 29.
- 3 T Huugo 2 Piet. 2: 9.
- 4 R Ansgarius ☺ Reh. 8: 10.
- 5 T Mgda Hebr. 10: 38.
- 6 P Dorotea Joh. 3: 17.
- 7 L Nithard 2 Kor. 8: 9.
Mal. 1: 11. — Matt. 13: 31—33.
— Pf. 96: 1—9.
- 8 S *Kynntelinp.
- 9 M Naima Pf. 103: 1—4.
- 10 T Elina Joh. 15: 4.
- 11 R Gufrofyne ☺ Jlm. 21: 4.
- 12 T Elma Joh. 8: 12.
- 13 P Sulo Fil. 4: 3.
- 14 L Valentin 2 Tesf. 1: 10.
Jaa. 3: 13—18. — Mark. 10: 32—45.
— Jef. 52: 13—15.
- 15 S *Laskiais.
- 16 M Julia Kol. 2: 9.
- 17 T Väinö Room. 10: 4.
- 18 R Tyyra Pf. 14: 23.
- 19 T Kauppo ☺ Apt. 4: 12.
- 20 P Sulda 1 Piet. 4: 13.
- 21 L Reijo Pf. 30: 6.
Hebr. 12: 22—25. — Luuf. 10: 17—22.
— 1 Roof. 3: 1—15.
- 22 S *1 j. Paast.
- 23 M Tertullianus Luuf. 21: 15.
- 24 T Karfauisp. Hebr. 2: 11.
- 25 R Mattias Ser. 10: 23.
- 26 T Vittoria Ef. 5: 2.
- 27 P Nestor ☺ Pf. 81: 11.
- 28 L Torsti Matt. 7: 7.
Jef. 45: 22. — Joh. 6: 48—50.
— 1 Joh. 1: 7.
- 29 S *1 Rufousp.

Maaliskuu — 31 p.

- 1 M Apso Joh. 5: 24.
 2 T Janny 1 Joh. 4: 8—11.
 3 K Kauko Ef. 5: 12.
 4 T Adrian ☺ Mal. 3: 3.
 5 P Laila Jef. 30: 21.
 6 L Rudolf Pf. 123: 1, 2.
- Jlm. 15: 2—4. — Luut. 4: 31—37.
 — Saf. 3: 1—5.
- 7 S *3 f. Paast.
 8 M Wilppu Ef. 3: 17.
 9 T Edwin Jef. 51: 10.
 10 K Aina Mit. 7: 18. 19.
 11 T Kallervo Hebr. 13: 5, 6.
 12 P Gregorius ☺ Joh. 17: 11.
 13 L Ernesti Matt. 14: 27.
- Ap. T. 5: 38—42. — Joh. 6: 52—71
 — 2 Moos. 18: 11—21.
- 14 S *Puolip. i.
 15 M Risto Fil. 1: 27.
 16 T Herbert Hebr. 13: 8.
 17 K Perttu Ef. 1: 6.
 18 T Edvard Ap. T. 1: 10, 11.
 19 P Jooseppi Tit. 2: 14.
 20 L Jaakkima ☺ Joh. 15: 3.
- 2 Tes. 3: 1—5. — Joh. 8: 31—45.
 — Jef. 50: 4—11.
- 21 S *5 f. Paast.
 22 M Vihtori 2 Kor. 6: 14.
 23 T Aikeli Jef. 43: 3—11.
 24 K Gabriel Room. 4: 13.
 25 T *Mar. ilm. p. Luut. 1: 46—55.
 26 P Immanuel Jlm. 21: 1—7.
 27 L Soini ☺ Fil. 4: 13.
- Jlm. 14: 1—5. — Luut. 22: 14—22.
 — Pf. 111.
- 28 S *Palmufunn.
 29 M Jonas 2 Tim. 4: 7, 8.
 30 T Usko Jlm. 3: 11.
 31 K Irma Room. 8: 27.

Huhtikuu — 30 p.

- 1 T Haarald Room. 8: 32.
 2 P *Pikkäperj. Luut. 23: 34.
 3 L Ferdinand ☺ 2 Kor. 6: 10.
- Ef. 1: 15—23. — Matt. 28: 1—8.
 — Pf. 118: 14—24.
- 4 S *Pääsiäisp.
 5 M *2 Pääsiäisp. Joh. 10: 1—10.
 6 T Vilho 2 Piet. 3: 9.
 7 K Allan Gab. 1: 12.
 8 T Suoma Ap. T. 9: 11.
 9 P Otto 1 Joh. 2: 1.
 10 L Hejsetiel Saaf. 2: 5.
- Ap. T. 13: 26—41. — Luut. 24: 36—49. — 1 Moos. 32: 24—31.
- 11 S *1 f. Pääsiäsi. j. ☺
 12 M Julius Hebr. 12: 3.
 13 T Tellervo Ap. T. 13: 39.
 14 K Tiburtius Gal. 6: 10.
 15 T Linda Pf. 73: 25.
 16 P Jalo Jef. 50: 2.
 17 L Elias 1 Kor. 6: 20.
- Hebr. 13: 20, 21. — Joh. 10: 1—10. — Pf. 23.
- 18 S *2 f. Pääs. j. ☺
 19 M Bernhard 1 Tim. 2: 5.
 20 T Amalia Room. 5: 1, 2.
 21 K Anselmi Sub. 23.
 22 T Aina 1 Joh. 2: 19.
 23 P Urjo Pf. 14: 5.
 24 L Albert Jef. 12: 6.
- Pf. 43: 5. — 1 Tim. 1: 5. —
 Jlm. 3: 10.
- 25 S *2 Rufousp. ☺
 26 M Terefia Sof. 21: 45.
 27 T Engelbrekt Hebr. 10: 23.
 28 K Tuure 1 Joh. 3: 5.
 29 T Tyko Matt. 14: 30, 31.
 30 P Mirjam Fil. 1: 21.

Toukokuu — 31 p.

- 1 L Vappu 5 Moos. 8: 2—5.
 1 Joh. 3: 19—24. — Joh. 7: 37—39. — Saf. 13: 1.
- 2 S *1 f. Pääs. j.
 3 M Ristinpäivä ☺ Room. 8: 6.
 4 T Rooja Saaf. 1: 25.
 5 K Jenny Dan. 9: 21.
 6 T Sigismund Mark. 4: 40.
 7 P Helmi Room. 3: 25.
 8 L Aate Pf. 57: 2.
- Saaf. 5: 16—20. — Luut. 11: 1—13.
 — 2 Moos. 17: 8—15.
- 9 S *Rufousjunn.
 10 M Aino Joh. 6: 38.
 11 T Osmo ☺ 1 Piet. 1: 8, 9.
 12 K Lotta Ef. 6: 12.
 13 T *Helatorst. Matt. 17: 9—13.
 14 P Eedit 2 Piet. 1: 16—18.
 15 L Sofia Jef. 18: 31.
- 1 Piet. 3: 16—22. — Luut. 12: 4—12.
 — 1 Kun. 19: 8—14.
- 16 S *6 f. Pääs. j.
 17 M Rebekka Mark. 11: 25.
 18 T Erkki ☺ 2 Kor. 3: 5.
 19 K Emilia Matt. 11: 29.
 20 T Karoliina 1 Tim. 1: 17.
 21 P Konstanti Jlm. 4: 8.
 22 L Hemminki Room. 8: 14.
- Ap. T. 2: 36—41. — Joh. 14: 16—21.
 — Jef. 36: 25—27.
- 23 S *Hellsuntaip.
 24 M *2 Hellsunt. ☺ Joh. 12: 44—50.
 25 T Urpo Room. 8: 26.
 26 K Viikselmiina Jef. 53: 6.
 27 T Ingeborg Pf. 91: 1, 2.
 28 P Alma Jef. 25: 9.
 29 L Diva 1 Kor. 6: 20.
- Kol. 1: 16—23. — Matt. 28: 18—20.
 — 4 Moos. 6: 22—27.
- 30 S *P. Kolm. p.
 31 M Helka Hebr. 4: 10.

Kesäkuu — 30 p.

- 1 T Nikodemus ☺ Saaf. 5: 7, 8.
 2 K Venla 1 Piet. 1: 13.
 3 T Viola Mark. 13: 37.
 4 P Toivo 1 Kor. 15: 10.
 5 L Bonifacius Room. 4: 25.
- 1 Tim. 6: 6—12. — Matt. 16: 24—27.
 — Dan. 5: 1—9, 13—17, 25—30.
- 6 S *1 f. Kolm. p.
 7 M Roobert Luut. 6: 12.
 8 T Salomo Matt. 6: 33.
 9 K Ennio ☺ Pf. 45: 3.
 10 T Svante 1 Joh. 4: 9.
 11 P Jmpi Room. 8: 15, 16.
 12 L Esko Jef. 43: 1, 2.
- 2 Piet. 1: 1—11. — Luut. 9: 51—62.
 — Pf. 36: 6—11.
- 13 S *2 f. Kolm. p.
 14 M Celis Room. 8: 17.
 15 T Vieno Dan. 2: 28.
 16 K Justina ☺ Luut. 12: 37.
 17 T Urho 1 Tim. 2: 1.
 18 P Tapio Joh. 3: 3.
 19 L Siiri 1 Kor. 3: 8.
- Ef. 2: 1—10. — Matt. 9: 9—13. —
 Jef. 34: 11—16.
- 20 S *3 f. Kolm. p.
 21 M Ahti Fil. 2: 3.
 22 T Paulina Room. 6: 2.
 23 K Adolf ☺ 1 Joh. 4: 19.
 24 T *Joh. kast. p. Mark. 6: 14—29.
 25 P Auno 1 Piet. 5: 7.
 26 L Seremias 2 Piet. 3: 13.
- Room. 14: 10—19. — Matt. 7: 1—6. — Mit. 6: 8.
- 27 S *4 f. Kolm. p.
 28 M Leo Pf. 17: 15.
 29 T Pietari Matt. 7: 7, 8.
 30 K Päiviö Mal. 3: 2.

Marraskuu — 30 p.

- 1 M Pyh. m. p. 2 Moos. 20: 24.
 2 T Topias Jil. 4: 8.
 3 R Erland C Gal. 5: 22.
 4 T Hertta 1 Joh. 3: 2.
 5 P Malakias Jes. 43: 11.
 6 L Rüstaa Adolff Room. 6: 19.
- Jlm. 5: 9—14. — Luuk. 6: 20—26.
 — 5 Moos. 34: 1—6.
- 7 S *Pyh. miest. p.
 8 M Natos Jes. 63: 9.
 9 T Teodor Sof. 12: 6.
 10 R Martin Luther Mitf. 6: 8.
 11 T Martti Titt. 3: 4, 5.
 12 P Konrad Room. 4: 7, 8.
 13 L Kristian 1 Piet. 4: 13.
- 2 Kor. 5: 1—10. — Luuk. 20: 27—40
 — Pf. 39: 9—14.
- 14 S *21 j. Kolm. p.
 15 M Leopold Joh. 8: 31.
 16 T Marne Pf. 40: 6.
 17 R Eino Mat. 3: 17.
 18 T Maks J) Jes. 5: 4.
 19 P Miki Pf. 27: 1.
 20 L Jalmari Jes. 16: 60.
- Jlm. 20: 11—15. — Matt. 13: 47—50.
 — Dan. 12: 1—4.
- 21 S *Tuomios.
 22 M Cecilia 1 Joh. 5: 14.
 23 T Klemetti Saf. 2: 8.
 24 R Lempi Joh. 4: 34.
 25 T Katri Jes. 26: 13.
 26 P Dagmar ☉ Mat. 3: 17.
 27 L Astrid 2 Kor. 4: 6.
- Room. 18: 11—14. — Matt. 21:
 1—9. — Pf. 100.
- 28 S *1 j. Advent.
 29 M Nimo 1 Joh. 2: 27.
 30 T Antti Pf. 37: 5.

Ystäys, kiltos ja tunnua olkoon Enlle, o Jää rales!

Tähän asti on Herrä auttanut meitä. 1 Sam. 7: 12.

Joulukuu — 31 p.

- 1 R Eskari Joh. 16: 23.
 2 T Beata C Matt. 21: 22.
 3 P Wellamo 2 Kor. 3: 5.
 4 L Barbara Room. 5: 19.
 Room. 15: 4—13. — Luuk. 21:
 25—36. — Mat. 4.
- 5 S *2 j. Advent.
 6 M Niilo Jaak. 5: 19.
 7 T Agaton Mark. 12: 33.
 8 R Kylvitti Sof. 12: 6.
 9 T Anna 2 Tess. 2: 16, 17.
 10 P Juudit ☉ Gal. 5: 13.
 11 L Taneki Pf. 27: 14.
 1 Kor. 4: 1—5. — Matt. 11:
 2—10. — Jes. 12.
- 12 S *3 j. Advent.
 13 M Lucia 1 Tim. 6: 11.
 14 T Jouko Hebr. 13: 15.
 15 R Heimo Jlm. 15: 3.
 16 T Adele Room. 12: 15.
 17 P Raafel Ef. 5: 25—27.
 18 L Abraham J) 1 Kor. 12: 3.
- Jil. 4: 4—7. — Joh. 1: 19—28.
 — 5 Moos. 18: 15—19.
- 19 S *4 j. Advent.
 20 M Israael Hebr. 13: 6.
 21 T Tuomas Mitf. 7: 8, 9.
 22 R Rafael Jes. 36: 26.
 23 T Matami Jlm. 7: 14.
 24 P Eva Titt. 2: 14.
 25 L Joulup. ☉ Matt. 1: 18—25.
- Ap. L. 6: 8—15; 7: 54—60. — Matt.
 23: 34—39. — Jes. 45: 17—19.
- 26 S Tapaninp.
 27 M Joh. Ed. Jes. 26: 4.
 28 T Viatt. last. p. Jer. 31: 6.
 29 R Rauha Kol. 2: 6, 7.
 30 T Taavetti Mitf. 7: 18.
 31 P Sylvester Jil. 1: 10.

Sisältö:

	Siv.
Walvokaa ja rukoilkaa. Runo. R. J. Korpitie	5
Mentäämme nyt Betlehemiin. J. M.	7
Taiwaan mannaa. Runo. Antti Pitkänen	14
Jeefuksen viimeinen käsky. E. A. Koskeniemi	17
Aina avoin armon taiwas. Runo. Alb. Wialén	23
Karl Fredrik Rosengen. (Muotokuvalla.)	25
Joulun ruusu. Runo. Suom. R. W. L.	31
Arvid Lundén. (Muotokuvalla.) Julius Engström	33
Gustaf Roos. (Muotokuvalla.) Edwin Wirén	39
Jeefuksen kuolema riittää. Runo. C. D. Rosenius. Suom. R. W. L.	65
Juhana Eskari Lewänen. (Muotokuvalla.) E—i E—a ..	67
Jeefuksen paimenuskollisuus. Väinö Salonen	73
Herran turwisja. Runo. Alb. Wialén	78
Bieraalla maalla. E. J. Hakala	80
Tunneimme toisemme taimaassa?	85
Herra auttaa. Joulukertomus	90
Walossa waeltaminen. Mutail. tanskasta R. H. E.	101
Patrik Hamilton. Eräs Skotlannin marttyyri	111
Auttakaamme pakanoita! Runo. A. P.	116
Kun joulu tuli. Kertomus	119

Elämäni turva. Runo. Antton Mimonen. Nuoteilla.	
R. Mäkinen	125
„Auringon nousun maasta“. Ruben Lindgren	127
Israelilähetystyöstä Rumaniasa	133
Ruouksen voima. Kertomus. B. L.	138
Kuinka me tulemme todelliseksi lähetysystäviksi. A. Olfen ..	146
Carl Olof Rosenius. W—r B—n	154
Garhateilla. Kertomus. Pastori Oskar Ahlström	159
Kalenteri w. 1920	169

S u w i a :

Jeesus rukoilee.

Jeesus-lapsi heimellä Betlehemissä.

Jeesus lähettää opetuslapsensa saarnaamaan ewankeliumia.

Karl Fredrik Rosengren. (Muotokuva.)

Arwid Lundén.

Gustaf Roos.

Suhana Eskari Lemänen.

Hyvä paimen.

Autuaitten kotiintulo: Ensi vastaanotto.

E. O. Rosenius saarnatuolisjaan Betlehemin kirkossa.

